

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-02-27

Ärendenummer SLK-2023-1131

Handläggare

Peter Hermansson, Charlotte Rasmussen

Telefon: 031-368 00 19, 031-368 01 45

E-post: peter.hermansson@stadshuset.goteborg.se

charlotte.rasmussen@stadshuset.goteborg.se

Underlag för kompletterande budget mars

1. Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande nämnden för demokrati- och medborgarservice förslag om att behålla och utveckla medborgarvittnesuppdraget till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
2. Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande nämnden för Intraservice hemställan om utökat kommunbidrag med 7 mnkr för att återställa det kommunbidrag som blev minskat i samband med kommunfullmäktiges budgetbeslut avseende budget 2024 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
3. Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande nämnden för Intraservice hemställan om tillfälligt utökat kommunbidrag med 1,7 mnkr år 2024 för finansiering av digitala utbildningar för chefer i staden till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
4. Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande exploateringsnämndens hemställan om att inte behöva återställa 2023 års underskott under 2024 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
5. Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande stadsmiljönämndens hemställan om att inte behöva återställa 2023 års underskott under 2024 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
6. Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande nämnden för funktionsstöds hemställan om förlängd återställandetid gällande 2023 års ej beviljade underskott till kommunstyrelsen.
7. Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande förskolenämndens hemställan om att inte behöva återställa 2023 års underskott under 2024 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
8. Stadsledningskontoret överlämnar utan eget ställningstagande äldre samt vård- och omsorgsnämndens och nämnden för funktionsstöds framställningar om en förändrad taxekonstruktion för hemtjänsten till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Nämnden för funktionsstöds hemställan om uppräkningsmodell för daglig verksamhet enligt LOV med 1,2 procent från 1 april 2024, godkänns.
2. Reviderat förslag till taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken i enlighet med bilaga 1 fastställs och gäller från den 1 juni 2024.
3. Reviderad version av Göteborgs stads riktlinje för styrning uppföljning och kontroll i enlighet med bilaga 4, godkänns.

4. Reviderad version av Göteborgs stads regler för ekonomisk planering budget och uppföljning i enlighet med bilaga 5, godkänns.
5. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag givet i budget 2024 till kommunstyrelsen att ta fram en ny uppföljningsstruktur för nämnder och bolagsstyrelser, för den ekonomiska rapporteringen och för målstyrningen antecknas och förklaras fullgjort.
6. Stadens tilldelning, om 27 500 tkr, av det generella statsbidraget för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden fördelas till äldre- samt vård och omsorgsnämnden.
7. Stadsledningskontoret får mandat att fördela eventuellt ytterligare tillkommande generella statsbidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden under 2024 till äldre- samt vård och omsorgsnämnden.

I kommunstyrelsen:

1. Förskolenämndens framställningar om ersättning för kostnader för rivning av förskolebyggnader avslås med hänvisning till att kostnaderna ännu inte uppstått.
2. Idrotts- och föreningsnämndens hemställan om finansiering av de anpassningar som krävs för att uppgradera Ruddalens fotbollsarena till standard för Superettan avslås med hänvisning till att nämnden har möjlighet att genomföra åtgärderna utan varken aktivt ställningstagande eller ytterligare finansiering från kommunfullmäktiges sida.
3. Stadsmiljönämndens och grundskolenämndens hemställan om att överföra kommunbidrag om 520 tkr för 2024 och framåt från grundskolenämnden till stadsmiljönämnden, avseende justering för övertagande av verksamhet kopplat till Slottsskogsobservatoriet, beviljas.
4. Stadsledningskontoret får i uppdrag att prioritera och fördela de kommuncentralt avsatta medlen för krisberedskap, civilt försvar och förmågehöjande åtgärder i enlighet med stadsledningskontorets förslag.
5. Stadsledningskontorets förslag till hantering och fördelning av kommuncentralt avsatta medel för stärkt klimatanpassning om totalt 10 mnkr, där tilldelning i ett första skede föreslås med 3,6 mnkr till exploateringsnämnden, 0,5 mnkr till stadsbyggnadsnämnden och 0,9 mnkr till stadsmiljönämnden, godkänns.
6. Framställan från miljö- och klimatinämnden, gällande ny taxa för nämndens verksamhet enligt sevesolagstiftningen, avslås med hänvisning till att avgifter som inte är av principiell beskaffenhet eller större vikt kan beslutas av egen nämnd.
7. Framställan från exploateringsnämnden att reglera tvisten mellan Södra Älvstranden Utveckling AB och exploateringsnämnden uppgående till 73 mnkr hanteras genom att Södra Älvstranden Utveckling AB reglerar den fordran som exploateringsnämnden har gentemot Södra Älvstranden Utveckling AB.
8. Kommunstyrelsen godkänner överföringen av kommunbidrag för 2024 och framåt om 590 tkr från socialnämnd Nordost till socialnämnd Centrum, om 210 tkr från socialnämnd Sydväst till socialnämnd Centrum och 400 tkr från socialnämnd Hisingen till socialnämnd Centrum, avseende boutredningsenheten.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges beslutade budget för 2024 framgår att kommunstyrelsen vid tre tillfällen under 2024 ska besluta om kompletteringsbudget. Vidare framgår att kommunstyrelsen ges delegation att justera samt vid behov tolka och konkretisera Göteborgs stads budget, under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell art att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut.

I samband med kommunstyrelsens beslut i ärendet *Struktur och tidplan för uppföljning 2024*, KS 20231129 §881, beslutades att kompletteringsbudgetar för 2024 ska beredas på ett sådant sätt att de kan hanteras i kommunstyrelsen 6 mars samt i samband med delårsrapporterna per mars och augusti.

Stadsledningskontoret lämnar i detta tjänsteutlåtande en redogörelse över de framställningar och förändrade förutsättningar som inkommit/uppstått efter fullmäktiges ordinarie budgetbeslut. Tjänsteutlåtandet innehåller också förslag till ny uppföljningsstruktur för nämnder och bolagsstyrelser, för den ekonomiska rapporteringen och för målstyrningen, i enlighet med det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ärendet behandlar ett antal olika frågor av ekonomisk karaktär. De ekonomiska konsekvenserna av varje del i ärendet beskrivs kopplat till varje enskild fråga.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter utifrån dessa dimensioner.

Bilaga

1. Reviderat förslag miljö- och klimatnämndens taxa miljöbalken
2. Handlingar från äldre samt vård- och omsorgsnämnden om förslag gällande ny taxekonstruktion för hemtjänstinsatser
3. Handlingar från nämnden för funktionsstöd om förslag gällande ny taxekonstruktion för hemtjänstinsatser
4. Ny struktur för uppföljning
5. Reviderad version av Göteborgs stads riktlinje för styrning uppföljning och kontroll
6. Reviderad version av Göteborgs stads regler för ekonomisk planering budget och uppföljning

Ärendet

I samband med kommunstyrelsens beslut i ärendet *Struktur och tidplan för uppföljning 2024*, KS 20231129 §881, beslutades att kompletteringsbudgetar för 2024 ska beredas på ett sådant sätt att de kan hanteras i kommunstyrelsen 6 mars samt i samband med delårsrapporterna per mars och augusti. I detta tjänsteutlåtande lämnar stadsledningskontoret underlag för beslut om den första kompletteringsbudgeten år 2024.

Beskrivning av ärendet

I kommunfullmäktiges beslutade budget för 2024 framgår att kommunstyrelsen vid tre tillfällen under 2024 ska besluta om kompletteringsbudget. Vidare framgår att kommunstyrelsen ges delegation att justera samt vid behov tolka och konkretisera Göteborg Stads budget, under förutsättning att ärendena inte är av sådan principiell art att de ska underställas kommunfullmäktige för beslut.

I samband med kommunstyrelsens beslut i ärendet *Struktur och tidplan för uppföljning 2024*, KS 20231129 §881, beslutades att kompletteringsbudgetar för 2024 ska beredas på ett sådant sätt att de kan hanteras i kommunstyrelsen 6 mars samt i samband med delårsrapporterna per mars och augusti.

Stadsledningskontoret lämnar i detta tjänsteutlåtande en redogörelse över de framställningar och förändrade förutsättningar som inkommit/uppstått efter fullmäktiges ordinarie budgetbeslut. Därutöver innehåller ärendet förslag till hantering av några av de kommuncentrala budgetposterna för särskilda ändamål samt förslag till ny uppföljningsstruktur för nämnder och bolagsstyrelser, för den ekonomiska rapporteringen och för målstyrningen, i enlighet med det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget.

Stadsledningskontoret gör i underlaget en beskrivning av respektive sakfråga som, beroende på dess karaktär, i vissa fall endast är en mycket summarisk beskrivning och nominering av frågan.

Framställningar från nämnder

Demokrati- och medborgarservice – Medborgarvittnen

Nämnden för demokrati och medborgarservice har haft uppdraget att samordna Göteborgs Stads medborgarvittnen sedan den 1 oktober 2021. Förvaltningen för demokrati och medborgarservice har på uppdrag av nämnden utrett alternativa förslag på hur arbetet kring medborgarvittnen kan organiseras samt ekonomiska effekter.

Sammantaget visar den utredning som förvaltningen gjort på påtagliga brister i kvalitet, effektivitet, transparens och uppföljning så som medborgarvittnenas uppdrag är utformat idag. Förvaltningen menar att om Göteborgs Stad ska fortsätta tillhandahålla och samordna medborgarvittnen så krävs ett omtag, för att definiera och modernisera uppdraget, så att det bättre överensstämmer med dagens behov. Ett flertal åtgärder behöver vidtas för att den ska fungera på ett ändamålsenligt, rättssäkert och effektivt sätt. Det handlar till exempel om att fastställa vem som har arbetsgivaransvaret för medborgarvittnena, hur dokumentation ska ske samt fastställa ägarskapet av dessa handlingar.

Enligt förvaltningens tjänsteutlåtande uppgår nämndens totala kostnader för uppdraget idag till cirka 1 850 tkr. Vid en utveckling av uppdraget bedömer förvaltningen att den totala kostnaden ökar med cirka 600 tkr per år.

Nämnden för demokrati- och medborgarservice beslutade 2023-09-18 § 84 att föreslå kommunfullmäktige att behålla och utveckla medborgarvittnesuppdraget med hänvisning till vad som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande (dnr N43-0010/23).

Stadsledningskontoret konstaterar att det i utredningen, som förvaltningen för demokrati och medborgarservice har gjort, framkommer att Göteborg stad är den enda kommunen i Sverige som utser medborgarvittnen. Verksamheten har funnit på prov i Stockholm, men lades där ner efter en kort tid när statsbidragsfinansieringen upphörde. Om verksamheten med medborgarvittnen ska finnas kvar och utvecklas bedömer Stadsledningskontoret att det krävs ett omfattande arbete att från grunden, tillsammans med polisen, utreda de stora frågetecken som framkommer i tjänsteutlåtandet från förvaltningen för demokrati och medborgarservice. Det handlar då till exempel om:

- Syfte och nytta med uppdraget utifrån dagens Göteborgsamhälle, och i förhållande till andra insatser som finns
- Hur erfarenheterna från uppdraget ska tas om hand och återföras till staden och till polismyndigheten
- Medborgarvittnenas arbetsmiljö, och vilket ansvar staden respektive polisen har för de utsedda vittnena
- System för avvikelser och incidentrapporter
- Vid tillsättning av medborgarvittnen görs ingen säkerhetsprövning alls idag, det görs ej heller lämplighetsprövning.
- Inom vilken del av polismyndigheten som uppdraget ska utföras på? Det finns synpunkter både från polisen och medborgarvittnena om syfte och nytta med att det utförs just på personintaget.

Stadsledningskontoret gör, i dialog med förvaltningen på demokrati och medborgarservice, bedömningen att en utredning enligt ovan uppgår till cirka 1 000 tkr.

Förskolenämnden - Kostnader för rivning av förskolebyggnader

Förskolenämnden beslutade 2023-11-29 § 223 och § 224 att bekosta rivningen av förskolebyggnaden på Annandagsgatan 1, och på Saffransgatan 80. Förskolenämnden beslutade även vid samma sammanträde att hemställa till kommunstyrelsen om medel ur den kommuncentrala potten avseende investeringsrelaterade driftskostnader i syfte att delfinansiera kostnaden av rivningen av förskolebyggnaderna Annandagsgatan 1 och Saffransgatan 80. Kostnaden för rivningen av förskola Annandagsgatan 1 beräknas till 2 350 000 kronor och rivningen beräknas tidigast ske under 2024 men det finns inget beslut om tidplan ännu. Kostnaden för rivningen av förskola Saffransgatan 80 beräknas till 3 300 000 kronor och rivningen ska ske när en ny förskola står klar att ta emot verksamheten vilket beräknas ske under 2025 eller 2026.

Stadsledningskontoret kan konstatera att det i budget 2024 finns avsatt 120 mnkr för investeringsrelaterade driftskostnader och att tidigare praxis har varit att nämnderna har avropat kostnaderna efter att de har uppstått. Enligt uppgifter från stadsfastighetsförvaltningen så är rivningen av Saffransgatan inte aktuell förrän 2026. Stadsledningskontorets bedömning är att förskolenämndens framställningar avslås med

hänvisning till aktuell process. Stadsledningskontoret föreslår att forskolenämnden får återkomma efter att kostnaderna har uppstått.

Idrotts- och föreningsnämnden - Finansiering av anpassningar för att uppgradera Ruddalens fotbollsarena till standard för Superettan

Idrotts- och föreningsnämnden beslutade 2023-12-19 § 201 om att gå vidare med förslag om att uppgradera Ruddalens fotbollsarena till standard för Superettan och samtidigt ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en förstudie för en ny läktare med omklädningsrum på norra sidan.

I samband med val av alternativ till åtgärder beslutade nämnden om att hemställa till fullmäktige om finansiering för de anpassningar som krävs för de föreslagna åtgärderna.

Det framgår inte av nämndens hemställan vilka finansiering nämnden efterfrågar och om det avser investeringsbehovet för uppgraderingen eller de efterföljande driftkonsekvenserna. Investeringsåtgärderna är bedömda till cirka 39 mnkr och de årliga driftkonsekvenserna till cirka 4,7 mnkr per år. Åtgärderna bedöms kunna genomföras under 2024.

Stadsledningskontorets bedömning är att åtgärderna i sig inte är av sådan omfattning att det kräver projektbeslut på kommunfullmäktigenivå. Åtgärderna bedöms inte heller vara av sådan principiell beskaffenhet att det kräver ett ställningstagande på kommunfullmäktigenivå.

Nämnden har en investeringsbudget för planperioden 2021–2025 motsvarande 2,5 mdkr och till och med 2023 är 0,9 mdkr av dessa upparbetade. Nämndens prognos per oktober 2023 redovisar en förväntad upparbetad investeringsvolym för planperioden motsvarande 2,3 mdkr. Stadsledningskontorets bedömning är därför att nämnden har möjlighet att inom sin ram för planperioden prioritera och genomföra åtgärderna utan varken aktivt ställningstagande eller ytterligare finansiering från kommunfullmäktiges sida.

Långsiktiga effekter för nämndens åtagande behöver omhändertas och beskrivas inom ramen för nämndens investeringsnomineringar för 2025 och hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocess och nämndens interna budgetarbete.

Från och med 2025 upphör dagens hantering av investeringsramar för en fast femårig planperiod och övergår till rullande femårsplaner med årliga budgetramar. Eventuella förskjutningar av projektet över till 2025 behöver omhändertas i nämndens investeringsnomineringar för 2025 eller genom omprioriteringar inom den kommande investeringsramen för 2025.

Stadsledningskontoret föreslår därmed att idrott- och föreningsnämndens hemställan avslås.

Överföring av kommunbidrag för slottskogsobservatoriet från stadsmiljönämnden till grundskolenämnden

Stadsmiljönämnden 2024-02-08 § 14 och grundskolenämnden 2024-02-06 § 27 har i samband med respektive årsrapport fattat likalydande beslut om att hemställa till kommunstyrelsen att överföra kommunbidrag om 520,5 tkr från grundskolenämnden till stadsmiljönämnden.

Överföringen görs utifrån det beslut kommunfullmäktige fattade 2023-06-08 § 6, om att stadsmiljönämnden från och med 2024-01-01 får i uppdrag att ansvara för det långsiktiga huvudmannaskapet för Slottsskogsobservatoriet.

Överföringen om 520 tkr avser den del som grundskolenämnden haft ansvar för, samt haft kommunbidrag för, gällande studiebesök till Slottsskogsobservatoriet.

Stadsledningskontoret föreslår att stadsmiljönämndens och grundskolnämndens hemställan om överföring av kommunbidrag om 520 tkr för år 2024 och framåt beviljas.

Nämnden för funktionsstöd - Uppräkning av ersättningsmodellen för daglig verksamhet enligt LOV

Nämnden för funktionsstöd 2024-02-07 § 30 hemställer till kommunfullmäktige om uppräkning av ersättningsmodellen för daglig verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem. Detta med anledning av att nämnden i budget 2024 fått uppdrag att höja habiliteringsersättningen till brukare på daglig verksamhet. För brukare i extern daglig verksamhet ges LOV-ersättning till utföraren och den inkluderar habiliteringsersättning. För att kompensera utförare av daglig verksamhet enligt lagen om valfrihet (LOV) för den ökade kostnaden som höjningen innebär, behöver ersättningsmodellen för daglig verksamhet enligt LOV från och med den 1 april 2024 räknas upp med 1,2 procent.

Stadsledningskontorets bedömning är att förslaget till uppräkning av ersättningsmodellen för daglig verksamhet enligt LOV är i enlighet med nämndens uppdrag i budget för 2024. Stadsledningskontoret föreslår att nämnden för funktionsstöds hemställan om uppräkning av ersättningsmodellen för daglig verksamhet enligt LOV godkänns.

Nämnden för intraservice - compensation för minskning av kommunbidrag 2024

Nämnden för intraservice har beslutat 2024-02-08 § 30 att framställa om 7 mnkr för att återställa det kommunbidrag som blev minskat i samband med kommunfullmäktiges budgetbeslut inför 2024.

I kommunfullmäktiges budget 2024 erhöll nämnden ett kommunbidrag på 28 mnkr, vilket innebär en minskning med 9 mnkr jämfört med år 2023. Minskningen motsvarar en sänkning av kommunbidraget med 24 procent. Nämnden menar att konsekvensen av minskningen är att den kommunbidragsfinansierade delen av intraservice verksamhet behöver minskas i samma omfattning.

Nämnden beskriver också i sin rapport att de inte uppfattar att kommunfullmäktiges avsikt har varit att dra ner på den kommunbidragsfinansierade verksamheten, utan att minskningen av kommunbidraget är ett tillkommande generellt effektiviseringskrav på hela nämndens verksamhet.

Nämnden resonerar därför att effektiviseringskravet på 9 mnkr i stället kan hanteras genom en lägre budget av utveckling i befintliga tjänster om 7 mnkr för 2024, genom att inte utnyttja samtliga beslutade utvecklingsmedel för 2024. Övriga 2 mnkr föreslås effektiviseras genom att avsluta uppdraget för att upprätthålla stadens kompetens inom mänskliga rättigheter. I det fall kommunbidrag inte återställs anger nämnden att en åtgärdsplan för de aktiviteter som bedrivs inom den kommunbidragsfinansierade verksamheten för att nå en ekonomi i balans behöver upprättas. Dessa åtgärder kommer, enligt nämnden, påverka uppdragen som genomförs med kommunbidragsfinansiering

negativt. Nämnden har dock inte fattat ett aktivt beslut om detta resonemang utan beslutet är att framställa om att få 7 mnkr i kommunbidrag.

Stadsledningskontoret konstaterar att nämnden i sitt beslut begär 7 mnkr och för ett resonemang om ett alternativ att inte utföra utvecklingsinsatser motsvarande 7 mnkr som ligger utanför den kommunbidragsfinansierade verksamheten. I bägge alternativen ingår att avsluta uppdraget om kompetens inom mänskliga rättigheter motsvarande totalt 0,5 mnkr 2024. Resterande effektiviseringskrav på 1,5 mnkr har nämnden ännu inte något förslag på hantering men menar att de har förutsättningar för att hantera det. Stadsledningskontoret kan också konstatera att om det minskade kommunbidraget i budgeten syftar till att effektivisera Intraservice verksamhet så innebär nämndens framställan och resonemang att enbart 1,5 mnkr hanteras som det.

Stadsledningskontoret överlämnar nämndens hemställan utan eget ställningstagande.

Nämnden för intraservice - digitala utbildningar för chefer

Nämnden för intraservice har beslutat 2024-02-08 § 31 att begära en utökning av kommunbidraget med 1,7 mnkr år 2024 för att finansiera avtal om digitala utbildningar för chefer.

Intraservice uppger i begäran att Digitala utbildningar för chefer för 2025 kommer nomineras som en bastjänst i Årlig analys. Vidare anger nämnden att utbildningen är en bärande del i introduktionen av nya chefer i staden, samt att andra grundläggande utbildningar inom HR-området finansieras med kommunbidrag. Intraservice begär därmed ett tillfälligt utökat kommunbidrag för år 2024 på 1,7 mnkr för att tjänsten ska kunna levereras och ge nytta för staden.

Stadsledningskontoret överlämnar nämndens hemställan utan eget ställningstagande.

Framställningar från nämnder om att under 2024 inte återställa negativa resultat från 2023 och om förlängd återställandetid

Det styrande dokumentet Göteborg Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning innehåller bland annat regler kring hantering av underskott och negativt eget kapital i nämnd. Enligt § 22 i regelverket ska nämnd, som i bokslutet redovisar ett negativt eget kapital, i samband med bokslut fatta beslut om åtgärder för att eliminera det negativa egna kapitalet senast till utgången av nästkommande budgetår. Detta gäller även i det fall nämnden vid bokslutet visar sig ha använt mer eget kapital än vad nämnden har rätt att förfoga över.

Enligt § 23 i regelverket kan nämnd, som av mycket särskilda skäl inte kan åtgärda ett negativt eget kapital utan alltför stora negativa konsekvenser för verksamheten, ansöka hos kommunstyrelsen om förlängd återställandetid. Under förutsättning att nämnden genom en konsekvensbeskrivning och motivering kan visa på att alla andra möjligheter har prövats kan kommunstyrelsen undantagsvis bevilja en förlängd återställandetid under förutsättning att god ekonomisk hushållning för kommunen som helhet inte äventyras.

I samband med beslut om årsrapport 2023 har stadsmiljönämnden, exploateringsnämnden, nämnden för funktionsstöd samt förskolenämnden hemställt om att, år 2024, inte behöva återställa de underskott som uppstod i nämnderna år 2023.

Exploateringsnämnden och stadsmiljönämnden har samtidigt begärt att eget kapital ska återföras till nämnderna i kommande bokslutsberedning med hänvisning till att underskotten, enligt respektive nämnds bedömning, är hänförliga till orsaker som bör betraktas som kommunrisk.

Nedan redogörs kortfattat för nämndernas framställningar. Respektive nämnds begäran om att inte behöva återställa underskott från 2023 under 2024 är en fråga, som enligt stadsledningskontorets bedömning, ska behandlas i kompletteringsbudget.

Exploateringsnämndens och stadsmiljönämndens begäran om att eget kapital ska återföras till nämnderna är däremot en fråga som hanteras i bokslutsberedningen där kommunstyrelsen har att fastställa respektive nämnds ingående eget kapital år 2024. Enligt stadens tidplan kommer bokslutsberedningen avseende 2023 hanteras av kommunstyrelsen 2024-04-10.

Exploateringsnämndens underskott för 2023 uppgår till 85,1 mnkr.

Exploateringsnämnden 2024-02-05 § 10 har i samband med årsrapport 2023 framställt om att inte återställa 2023 års underskott under 2024. Exploateringsnämndens uppfattning är att årets förlust, som är hänförlig till kommunfullmäktiges beslut om avveckling av projekt Skeppsbron, är att betrakta som kommunrisk. Nämnden anger att eventuell åtgärdsplan för att återställa det negativa egna kapitalet tas fram efter besked av kommunstyrelsen.

Stadsmiljönämnden 2024-02-08 § 14 har i beslut begärt att nämndens underskott om 113,9 mnkr ska hanteras i stadens bokslutsberedning och att det ingående egna kapitalet 2024 fastställs till 65 mnkr. Stadsmiljönämnden beslutade att bordlägga åtgärdsförslaget för 92 mnkr av underskottet, motsvarande den del som avser återredovisat kommunbidrag. Nämnden beslutade därefter att återremittera återstående 21,9 mnkr till förvaltningen.

Nämnden för funktionsstöd redovisar i bokslutet ett negativt resultat på 148,2 mnkr varav kommunstyrelsen beviljat nämnden ett nyttjande av eget kapital uppgående till 35 mnkr. Nämnden 2024-02-07 § 27 har i samband med årsrapport 2023 framställt om förlängd återställandetid för att återställa det återstående negativa resultatet på 113,2 mnkr från 2023.

Förskolenämnden redovisar i bokslutet ett negativt resultat på 47,9 mnkr. Nämnden 2024-02-14 § 26 har godkänt förvaltningens förslag till åtgärder för att återställa underskottet. Nämnden har även i samband med årsrapport 2023 framställt till kommunstyrelsen att få nyttja eget kapital för att täcka 2023 års underskott.

Stadsledningskontoret överlämnar nämndernas hemställan utan eget ställningstagande.

Hantering kommuncentrala poster för särskilda ändamål

Krisberedskap och civilt försvar

Kommunfullmäktige har för 2024 avsatt 8 mnkr för åtgärder inom krisberedskap, civilt försvar och förmågehöjande åtgärder. Syftet är att påskynda samhällets omställning för en ökad beredskap och utgöra smörjmedel för att komma igång med utredningar eller åtgärder inom verksamheter där dessa saknas i verksamhetsplaneringen eller inom områden där det råder en otydlighet vilken verksamhet som ansvarar för uppgiften eller inte hanteras inom dagens finansieringsmodeller.

Stadsledningskontoret föreslår likt för 2023 att stadsledningskontoret får mandat att fördela de kommuncentralt avsatta driftmedlen för 2024. Utgångspunkten är att utifrån stadens prioriterade förmågehöjande åtgärder fördela resurserna utifrån en löpande dialog med berörda förvaltningar och i takt med att eventuella beslut om åtgärder fattas.

Prioriterade åtgärdsområden som pekades ut i förutsättningar för budget inför 2024 var bland annat:

- Reservkraft
- Nödvatten
- Skyddade ledningsplatser
- Trygghetspunkter
- Befolkningsskyddsrum/Skyddsrum
- Förstärkt IT-infrastruktur

I samband med kompletteringsbudgeten per oktober 2023 beslutades om fördelning av investeringsutrymme till stadsfastighetsnämnden avseende trygghetspunkter, befolkningsskyddsrum och beredskapshöjande ombyggnadsåtgärder. Då det saknas finansieringsmodell för eventuella drifteffekter för dessa åtgärder under 2024 förutsatte ett fortsatt genomförande av dessa åtgärder att de kommuncentrala medlen till del kan nyttjas för driftkonsekvenser under 2024. Därmed är delar av utrymmet redan in-tecknat, men utifrån framdriften i dessa projekt är det i dagsläget oklart nivån på dessa resurser och en fortsatt dialog förs med stadsfastighetsförvaltningen kring behov, effekter och faktisk tillkommande ekonomisk belastning under året.

Stadsledningskontoret har för avsikt att förtydliga hanteringen och dialogen med berörda verksamheter för en bättre fördelningsprocess än under 2023 och avser att återkomma löpande till kommunstyrelsen i ordinarie uppföljning hur medlen prioriteras och fördelas mellan kommunens verksamheter. Det är även i dagsläget oklart vilka statliga medel som kommer att finnas till förfogande för olika åtgärder, vilket kan komma att påverka hur resurserna fördelas.

Stärkt klimatanpassning

Kommunfullmäktige har för 2024 avsatt 10 mnkr för stärkt klimatanpassning. Medlen hanteras som budgeterade kostnader för särskilda ändamål.

Motsvarande kommuncentrala resurser avsattes även 2023 och fördelades företrädesvis till de nämnder med särskilt ansvar för samordning och planering av högvattenfrågorna samt till stadsledningskontorets arbete med framtagande och utformning av stadens klimatanpassningsplan.

För 2024 föreslår stadsledningskontoret att det sker en nedtrappning av kommuncentral finansieringen till nämndernas arbete med högvattenskyddet med inriktningen att detta arbete ska prioriteras och hanteras inom nämndernas ordinarie ramar. I stället föreslås en inriktning där det sker en omfördelning och en breddning av nyttjandet av de centrala medlen för att knytas till de åtgärder som nu formuleras inom ramen för klimatanpassningsplanen.

Förslaget innebär att de medel som avser delfinansiering av högvattenskyddsarbetet, och i delar en förstärkning av naturvårds och vattenvårdsåtgärder fördelas i samband med årets första kompletteringsbudget.

I samband med årets andra kompletteringsbudget återkommer stadsledningskontoret med förslag till fördelning av övriga medel för att starta upp och få ett särskilt fokus på framdrift i åtgärder som föreslås prioriteras inom ramen för klimatanpassningsplanen. Förslag till fördelning kan då ske parallellt med att förslag till klimatanpassningsplan lyfts för politisk beredning.

Vad avser åtgärder knutet till nämndernas redan pågående och planerade arbete kring högvattenskyddet föreslår stadsledningskontoret en fördelning av medel enligt nedan:

Nämnd	Fördelning 2023	Fördelning 2024	Åtgärder
Exploateringsnämnden	7 mnkr	3,6 mnkr	Omkostnader för utredningar, arbetsgrupp samt programstöd
Stadsbyggnadsnämnden	0,9 mnkr	0,5 mnkr	Personalresurser och utredningar.
Stadsmiljönämnden	0,5 mnkr	0,9 mnkr	Personalresurser och utredningar samt stärkt fokus på utpekade vattenmiljöer och naturvårdsåtgärder
		5 mnkr	

Avgift- och taxemodeller

Hemställan från miljö-och klimatnämnden om revidering av Göteborgs Stads taxa för verksamhet enligt miljöbalken

Miljö- och klimatnämnden beslutade 2023-10-17 § § 185 att hemställa till kommunfullmäktige, om en reviderad taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken. Nämnden föreslår att taxan ska gälla från och med 1 januari 2024.

Förändringar av lag såsom i miljöprövningsförfordningen innebär behov av vissa förändringar och förtydligande i taxa för verksamhet enligt miljöbalken. Miljö- och klimatnämndens förslag till revidering av taxa enligt miljöbalken bedömer nämnden inte ha någon påverkan på nämndens nettokostnad.

Förslaget innebär en förändring av taxe-konstruktionen för köldmediarapport som föreslås bli en fast årlig kostnad. Stadsledningskontoret har i kontakt med miljöförvaltningen fått uppgifter om att verksamhetsutövarnas totala kostnad för köldmediarapport inte bedöms öka. Cirka 2 000 verksamhetsutövare berörs av förändringen. Vidare föreslår nämnden att en ny verksamhetstyp (verksamhetskod), behandling av icke-farligt avfall genom kemisk behandling, till följd av förändringar i miljöprövningsförfordningen. Verksamhetskoden har inte avgiftsklassats och enligt nämnden finns det ingen sådan verksamhet i Göteborg idag. Stadsledningskontoret bedömer att nämnden inte kan ta ut en avgift för verksamhetskoden innan taxan har uppdaterats med en avgiftsklass. Nämnden kan föreslå att taxan uppdateras med en avgiftsklass exempelvis i samband med en aktualitetsprövning av taxan.

I nämndens förslag till taxa framgår timavgiften 1 293 kr för 2023. Stadsledningskontoret bedömer att nämndens förslag till timavgift bör räknas upp med PKV för att motsvara

timavgiften 1 376 kr för 2024. Beloppet 1 376 kr stämmer överens med det som nämnden fattade beslut om i budget för 2024.

Nämndens förslag:	Stadsledningskontorets förslag:
Ändringar i taxan:	
6 §.	6 §
Timavgiften är 1 272 kronor.	Timavgiften är 1 376 kronor (2024).
16 §	16 §
Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2024. När det gäller ansökningar och anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter detta datum.	Denna taxa träder i kraft den 1 juni 2024. När det gäller ansökningar och anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter detta datum.
Ändringar i taxebilaga 2:	
Timavgiften har ändrats till 1 293 kronor i tre exempel i texten.	Timavgiften har ändrats till 1376 kronor (2024) i tre exempel i texten och därmed har även summorna uppdaterats.

Enligt kommunfullmäktiges budget för 2024 ska nämnders förändringar av avgift och taxemodeller, för olika verksamheter som hanteras av kommunfullmäktige, i första hand beslutas i ordinarie budget och vid särskilda skäl i kompletteringsbudget. Stadsledningskontoret menar att lagförändringar kan vara ett sådant särskilt skäl där taxeförändringar kan hanteras i kompletteringsbudget under året. Stadsledningskontoret föreslår att reviderat förslag till taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet i enlighet med bilaga 1 fastställs och gäller från den 1 juni 2024.

Hemställan från miljö- och klimatnämnden om taxa för verksamhet enligt sevesolagstiftningen gällande information till allmänheten

Miljö- och klimatnämnden beslutade 2023-10-17 § § 186 att hemställa till kommunfullmäktige, om en ny taxa för nämndens verksamhet enligt sevesolagstiftningen gällande information till allmänheten. Nämnden föreslår att taxan ska gälla från och med 1 januari 2024.

Kommunfullmäktige fattade beslut 2024-02-01 § 23 i Årlig översyn av styrande dokument för 2023, om en anpassning av nämndens reglemente avseende taxor och avgifter. Justeringen av reglementet innebär att avgifter som inte är av principiell beskaffenhet eller större vikt kan beslutas av egen nämnd. Stadsledningskontoret bedömer att denna avgift är en avgift som varken är av principiell beskaffenhet eller större vikt och därmed kan beslutas av nämnden själv.

Hemställan från äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd om förändrad taxekonstruktion för hemtjänst

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden (ÄVO) och nämnden för funktionsstöd (NFS) har till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige inkommit med hemställan om förändrad taxekonstruktion för hemtjänst. Som grund för hemställan ligger en utredning som ÄVO har gjort i samverkan med NFS. Likalydande beslut fattades av ÄVO 2023-10-24 § 211 respektive NFS 2023-10-25 § 210. Nämnderna beskriver i hemställan att de främsta skälen till behov av en ny avgiftskonstruktion är att minska administrationen vid avgiftshandläggning samt underlätta för den enskilde att förstå sitt avgiftsunderlag.

Förslaget om förändrad taxekonstruktion innebär att avgiften övergår från att den enskilde betalar för den tid som utförs till att betala för den hemtjänsttid som är beviljad.

Nämnderna föreslår därutöver att avgiften delas in i fyra avgiftsnivåer.

Stadsledningskontoret har gjort en fördjupning i delar som inte bedömts tillräckligt utredda av ÄVO och som kan innebära konsekvenser för den enskilde.

Omvärldsbevakning

Socialstyrelsens lägesrapport 2023 visar att avgiften för en timmes hemtjänst varierar mellan 70 och 488 kronor och de flesta kommuners avgifter ligger mellan 200 och 400 kronor per timme. Ur ett tillgänglighetsperspektiv varierar kvaliteten på den information om avgifterna som kommunerna ger på sina hemsidor. Informationen är många gånger svår att hitta och inte alltid fullständig, begriplig eller entydig.

Stadsledningskontoret delar bilden som Socialstyrelsen beskriver i sin lägesrapport, det är inte alltid en tydlig beskrivning av taxan. Stadsledningskontoret har tittat på elva kommuner där fem har en taxekonstruktion som är indelade i avgiftsnivåer. Resterande sex kommuner debiterar utifrån en timtaxa. Av dessa debiterar fem kommuner för utförd tid och en för beviljad tid. Hälften av kommunerna har gjort en uppdelning mellan service- respektive omsorgsinsatser. I de fall där det finns en uppdelning är taxan högre för serviceinsatser. Syftet med en högre taxa för serviceinsatser är att motivera fler omsorgstagare att välja egna privata alternativ utanför kommunen.

Ekonomiska konsekvenser och effekter för enskilda med hemtjänst

ÄVO har i sin utredning värderat fyra alternativ för hur en ny taxekonstruktion som utgår från debitering av beviljad tid kan utformas. Tre av alternativen har tre avgiftsnivåer med olika belopp per nivå. Det fjärde alternativet, vilket nämnden beslutade att gå vidare med, har fyra olika avgiftsnivåer. Nämnden valde det sistnämnda alternativet med fyra avgiftsnivåer då det bäst omhändertar spridningen av omsorgstagare utifrån olika timmar och nivåer.

ÄVO har i sin utredning gjort jämförelser mellan de fyra alternativen för ny taxekonstruktion, men det framgår inte vilka konsekvenser det nya förslaget får för omsorgstagarna i förhållande till vad de betalar enligt nuvarande taxekonstruktion.

NFS, som har gjort en simulering på individnivå i förhållande till förslaget om fyra avgiftsnivåer, kom fram till att en ny taxekonstruktion enligt förslaget kommer att innebära en högre avgift för flera av deras omsorgstagare.

Utifrån att ÄVO inte har redogjort för vilken förändring deras förslag får för omsorgstagarna i förhållande till vad de betalar i dagsläget har stadsledningskontoret valt att göra en enklare simulering på individnivå för personer över 65 år med hemtjänst. Stadsledningskontoret har i simuleringen antagit att alla omsorgstagare betalar full timtaxa och har inte tagit hänsyn till att all tid inte utförs. Stadsledningskontoret har inte rätt att ta del av sådana sekretessbelagda uppgifter. Hur det nya taxeförslaget påverkar individer som saknar fullt avgiftsutrymme kan därför inte bedömas.

Stadsledningskontoret har utgått från den tid som var beviljad per brukare i november månad. I tabellen nedan finns en uppdelning på antal brukare i respektive avgiftsnivå. Nivåerna är indelade i antal timmar för att kunna se hur fördelningen blir inom varje nivå.

Maxtaxan och beräkningen av avgiftsutrymmet ger ett skydd för äldre med låga inkomster. Avgiftsuttag regleras i socialtjänstlagens 8 kap, bestämmelser om beräkning av avgiftsutrymme. Avgiften beräknas utifrån den enskildes inkomster och innebär att det ska finnas pengar kvar för att täcka dagliga levnadskostnader innan den kommunala avgiften kan tas ut. Maxtaxa är ett högkostnadsskydd (8 kap. 5§ SoL) det vill säga ett tak för den avgift som tas ut för de insatser som den enskilde får. Maxtaxan gäller alla personer oavsett inkomst. Avgiften för 2023 kan som mest uppgå till 2 359 kronor per månad.

Göteborgs Stad har idag en timtaxa baserad på utförd tid för hemtjänst. Den beräknas utifrån 10 procent av maxtaxan, vilket 2023 motsvarar 236 kr per timme.

Avgiftsnivåer	Beviljad tid i timmar	Antal personer med hemtjänst	Genomsnitt nuvarande avgift i kr*	Avgift enligt nytt förslag i kr
Nivå 1	Under 1 timme	88	70	472
	1-2h	526	334	472
Nivå 2	2-3h	1 090	637	944
	3-4h	236	826	944
	4-5h	188	1 035	944
Nivå 3	5-6h	423	1 274	1 651
	6-7h	185	1 514	1 651
	7-8h	246	1 762	1 651
	8-9h	138	2 025	1 651
	9-10h	77	2 234	1 651
Nivå 4	Över 10h	3 931	2 360	2 360
Totalt		7 128		

*Den genomsnittliga kostnaden för omsorgstagare inom tidsintervallet.

Belopp i röd text innebär att omsorgstagare får en högre avgift än nuvarande taxa.

I dagsläget har drygt 7 000 personer över 65 år hemtjänst varav cirka 55 procent av dessa kommer upp i maxtaxa. För denna grupp innebär det nya förslaget ingen förändring. Störst förändring blir det för de omsorgstagare som har upp till två timmar hemtjänst per månad. Inom varje avgiftsnivå kan de omsorgstagare som ligger i det lägre spannet riskera att få betala mer, medan de som ligger inom det högre spannet betalar mindre. Enligt beräkningar som ÄVO har gjort, utförs 72 procent av den beviljade tiden. Det innebär att med föreslagen taxekonstruktion kommer omsorgstagare som inte når upp till maxtaxa riskera att betala för tid som inte utförs.

Avgiftsnivå 1

I nivå 1 hamnar personer med beviljad tid för hemtjänst upp till två timmar. Samtliga personer i denna nivå är beviljade tid för hemtjänst som ligger under två timmar. Det innebär att dessa personer troligtvis kommer att få betala betydligt mer med det nya förslaget jämfört med nuvarande modell. Skillnaden blir störst för de som har under en timmes hemtjänst.

Avgiftsnivå 2

Personer som är beviljade mellan två och fyra timmar hemtjänst kommer att debiteras enligt nivå 2, 944 kronor. De omsorgstagare som är beviljade upp till fyra timmar hemtjänst kommer att få en högre avgift än med nuvarande modell. I denna grupp återfinns 88 procent bland de vars avgift ökar.

Avgiftsnivå 3

Personer som är beviljade fyra till nio timmar debiteras enligt förslaget i nivå 3. Andelen som kommer att debiteras ett högre belopp är 58 procent. Personer som är beviljade sju timmar och därutöver får en lägre avgift.

Avgiftsnivå 4

Alla som är beviljade tio timmar eller mer omfattas av maxtaxan och påverkas inte av det nya förslaget.

Stadsledningskontorets bedömning och överväganden

Stadsledningskontoret kan inte fullt ut göra en bedömning av konsekvenserna varken för enskilda med hemtjänst eller avseende nämndernas intäkter. De uppgifter som behövs för att göra en heltäckande bedömning återfinns inom ÄVO och NFS. Det är sekretessbelagda uppgifter som stadsledningskontoret inte har rätt att ta del av.

Stadsledningskontoret bedömer att en avgift som debiteras för beviljad tid borde leda till en intäktsökning för nämnderna. Av den tid som är beviljad utförs enligt äldre samt vård- och omsorgsnämnden 72 procent, vilket troligtvis betyder att flera av omsorgstagarna kommer att betala ett högre belopp vid en övergång till debitering av beviljad tid. Övergången som gjordes 2019 från debitering för beviljad tid till utförd tid bedömdes innebära en minskad avgiftsintäkt för staden utifrån en beräkning att cirka 75 procent av den beviljade tiden utfördes. För att inte riskera att staden skulle få minskade intäkter i samband med övergången höjdes därför timtaxan.

De omsorgstagare som är beviljade hemtjänst mindre än en timme riskerar att få betala mer än vad självkostnadsprincipen medger. Det strider mot lagstiftningen då socialtjänstlagen slår fast att avgifterna ska vara skäliga och inte får överstiga kommunens självkostnader. I förekommande fall behöver detta omhändertas.

Vid varje årsskifte räknas vård- och omsorgsavgifterna upp utifrån bland annat index. I samband med fastställande om ny avgift behöver alla personer med pågående omsorgsinsatser inkomma med aktuella inkomstuppgifter. Efter beräkning beslutar avgiftshandläggarna om ny avgift och information skickas till omsorgstagarna. Nya belopp ska läggas in i verksamhetssystemet Treserva. Detta arbete medför varje år en hög arbetsbelastning för avgiftshandläggarna och övriga berörda. Om en ny avgiftskonstruktion, som dessutom medför tekniska justeringar i verksamhetssystemet Treserva, införs vid annat tillfälle än vid ett årsskifte innebär det en stor påverkan på avgiftshandläggarnas arbetsbelastning.

Stadsledningskontoret överlämnar ärendet utan eget ställningstagande. Handlingar från äldre samt vård- och omsorgsnämnden samt nämnden för funktionsstöd bifogas som bilaga 2 och 3.

Övriga frågor

Budgetuppdrag om ny uppföljningsstruktur

I kommunfullmäktiges budget för 2024 fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny uppföljnings-struktur för nämnder och bolagsstyrelser, för den ekonomiska rapporteringen och för målstyrningen. I den nya strukturen ska samlingsärenden, verksamhetsnomineringar och verksamhetsplaner utgå.

Av budgeten framgår att uppdraget ska redovisas i underlaget för första kompletteringsbudgeten för 2024. Redovisningen av uppdraget framgår av bilaga till detta tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret har i uppdraget sett över formerna för uppföljningen, uppföljningens innehåll och hur uppföljningen av nämnder och styrelser grunduppdrag, kommunfullmäktiges mål, program och planer samt uppdrag kan utvecklas.

När det gäller formen för uppföljningen så ser stadsledningskontoret att den även fortsättningsvis kommer att bygga på uppföljningsrapporter, fördjupade uppföljningar och enskilda ärenden. Information om uppföljningen kommer även fortsättningsvis att nås via uppföljningsportalen.

Stadsledningskontoret avser att i än större utsträckning jämfört med idag knyta ihop annan uppföljning, exempelvis när det gäller planer och program till de ordinarie uppföljningstillfällena. Stadsledningskontoret föreslår att omfattningen på delårsrapporterna per mars och augusti minskar. Rapporterna utgör en viktig del i den löpande uppsiktsplikten och innehåller väsentlig styrinformation som behöver komma kommunstyrelsen och kommunfullmäktige tillhanda med viss löpande frekvens. Det vilar här ett stort ansvar på nämnder och styrelser att själva rapportera förändrade förutsättningar och händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

Stadsledningskontoret kommer att fortsätta arbeta mot att knyta ihop uppföljningen av budgetmålen med uppföljningen av grunduppdrag, planer och program samt kommunfullmäktigeuppdrag. Stadsledningskontoret bedömer att uppföljningen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige därmed blir tydligare och mer enhetlig och den administrativa bördan ute i organisationen minskar.

När det gäller planer och program avser stadsledningskontoret att fortsätta redan påbörjat arbete och samla ihop återrapporteringen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige av uppföljningar av program och planer för att öka överskådligheten. När det gäller uppföljningen av kommunfullmäktiges uppdrag så föreslår stadsledningskontoret några förändringar i syfte att minska den administrativa bördan, bland annat att samtliga uppdrag inte ska kräva beslut i kommunfullmäktige för att anses fullgjorda.

Kommunfullmäktiges budget innebär att några justeringar av styrande dokument behöver göras. Förslag till reviderade regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning samt reviderad riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll läggs fram i ärendet.

Sammanfattningsvis bedömer stadsledningskontoret att lämnat förslag till uppföljningsstruktur är i linje med budgetens skrivningar om att uppföljningen i större utsträckning ska spegla inriktningen om att minska administrationen och öka den tillitsbaserade styrningen.

I enlighet med budgetbeslutet utgår samlingsärenden som återrapporteringsform. Detta innebär att uppdrag som tidigare har återrapporterats på detta sätt kommer att återredovisas i egna ärenden, genom kortare tjänsteutlåtanden. Stadsledningskontoret bedömer att det leder till viss ökad administration genom att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får fler ärenden att ta ställning till.

Valnämnden - Genomförande av val till Europaparlamentet

Vid kommunstyrelsens möte den 21 februari 2024 fanns en skrivelse från valnämnden med som ett anmälningsärende. I den skrivelsen beskrevs valnämndens situation i förhållande till EU-valet den 9 juni 2024 och reglerna för dygnsvila.

Den 20 februari 2024 träffade SKR en överenskommelse mellan parterna om ett undantag från gällande regler om dygnsvila under EU-valet. Frågan om dygnsvila är därmed hanterad avseende EU-valet den 9 juni 2024.

Twist mellan Exploateringsnämnden och Södra Älvstranden Utveckling AB

Exploateringsnämnden har i samband med behandlingen av årsrapporten hemställt till kommunstyrelsen att avgöra tvisten mellan exploateringsnämnden och Södra Älvstranden Utveckling AB (bolaget). Detta innan nämnden tar ställning till åtgärder med anledning av nämndens underskott 2023. Den tvistiga fordran som exploateringsnämnden har på bolaget hemfaller sig till Skeppsbron och uppgår till 73 mnkr. Fordran har uppstått då Exploateringsnämnden (tidigare fastighetsnämnden) och Södra Älvstranden Utveckling AB 2013 slutit ett genomförandeavtal avseende Skeppsbron där exploateringsnämnden tar på sig att investera i bland annat allmän platsmark mot 220 mnkr i betalning från bolaget. Beloppet är beräknat som bolagets nytta med exploateringen. Avtalet utgick från ett förslag till detaljplan och förutsättningen för avtalet var att detaljplanen blev antagen vilket skedde 2015.

Ursprungligen fanns en detaljerad betalplan i avtalet men den har inte effektuerats då projektet blev försenat utan i stället har Södra Älvstranden Utveckling AB och exploateringsförvaltningen (fastighetskontoret) på tjänstemannanivå kommit överens om att Södra Älvstranden Utveckling i stället ska vara skyldig exploateringsnämnden pengarna och att skulden upparbetas efterhand som exploateringsnämnden investerar i området utifrån avtalet. När kommunfullmäktige i oktober 2023 beslutade att ge Stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram förslag på ny detaljplan för området samt att Älvstranden Utveckling AB, i samverkan med berörda parter, får i uppdrag att pausa programorganisationen för genomförandet av befintlig detaljplan, uppstod den tvistiga fordran. Södra Älvstranden Utveckling AB hävdar å sin sida att nyttan med nuvarande detaljplan inte längre finns där och vill därför ej betala. Exploateringsnämnden vill å andra sidan ha ersättning för de investeringar som de gjort enligt avtalet.

Både exploateringsnämnden och Södra Älvstranden Utveckling AB har av försiktighetsskäl belastat 2023 års resultat med kostnader avseende fordran. Storleken på fordran har inte varit tvistig utan bolaget anger att de inte vill betala något.

Enligt kommunstyrelsens reglemente får kommunstyrelsen avgöra tvister mellan nämnder / helägda bolag. Bolagets ägardirektiv anger att tvister mellan direkt och indirekt helägda bolag samt mellan nämnd och bolagsstyrelse i helägt bolag avgörs enligt särskild ordning, vilken framgår av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutade delegation.

Södra Älvstranden Utveckling AB har genom beslut i kommunfullmäktige beviljats kapitaltillskott från Älvstranden Utveckling AB för att hantera uppkomna kostnader i samband med ändrad inriktning avseende Skeppsbron.

Stadsledningskontoret bedömer att utifrån avtal och att exploateringsnämnden haft investeringsutgifter kopplat till vad som ska genomföras enligt avtal, ska Södra Älvstranden Utveckling AB reglera den fordran på 73 mnkr som exploateringsnämnden har gentemot Södra Älvstranden Utveckling AB. I det fall Södra Älvstranden Utveckling AB behöver ytterligare finansiellt stöd för att hantera betalningen till exploateringsnämnden hanteras det via etablerade processer.

Överföring av medel för boutredningsenheten till Socialnämnd Centrum

Kommunfullmäktige beslutade 2022-06-16 § 7 att ändra reglementet för socialnämnd Centrum gällande att handlägga ärenden och fatta beslut om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader. Reglementesändringen innebar att boutredningsenheten på socialförvaltning Centrum tog över hanteringen för hela staden, för att främja likabehandling över staden samt förenkla för den enskilde och göra hanteringen mer effektiv. Samtliga socialnämnder har bifallit förändringen och under verksamhetsåren 2022 och 2023 har det utökade uppdraget finansierats via internfaktureringar mellan socialnämnderna. Då det utökade uppdraget kvarstår behöver överföring av budgetmedel ske under 2024. I enlighet med socialnämndernas resursfördelningsmodell föreslås följande belopp överföras till socialnämnd Centrum; socialnämnd Nordost 590 tkr, socialnämnd Sydväst 210 tkr, socialnämnd Hisingen 400 tkr. Socialnämnd Centrum ska i sin tur bidra med 300 tkr till boutredningsenheten.

Stadsledningskontoret kan konstatera att samtliga socialförvaltningar är överens om att genomföra ovanstående budgetjusteringar i budget 2024.

Generellt statsbidrag ökad bemanning sjuksköterskor grundersättning

Socialstyrelsen meddelade i juni 2023 tilldelning av det generella statsbidraget för att utöka bemanningen på särskilda boenden. Göteborg tilldelades 52,1 mnkr. Medlen får användas under 2023 och 2024. Utifrån instruktioner från rådet för kommunal redovisning (RKR) och Sveriges kommuner och regioner (SKR) har 24,6 mnkr av medlen intäktsförts under 2023 och resterande 27,5 mnkr kommer intäktsföras under 2024. I likhet med de medel som tidigare tilldelats kommunen avseende 2022 och 2023 föreslår stadsledningskontoret att statsbidraget tilldelas äldre- samt vård och omsorgsnämnden.

Socialstyrelsen kan komma att fatta beslut om ytterligare tilldelning under 2024.

Stadsledningskontoret föreslår att eventuellt tillkommande statsbidrag kan fördelas till äldre- samt vård och omsorgsnämnden utan ytterligare beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Information om statsbidrag för ny socialtjänstlag

Regeringen har avsatt 200 mnkr under 2024 till kommunerna för att förbereda införande av en ny socialtjänstlag. Medlen ska användas för att genomföra läges- och behovsanalyser och planering inför den nya socialtjänstlagen. Medlen fördelas lika mellan kommunerna, 650 000 kronor till varje kommun. Statsbidraget avseende ny socialtjänstlag kommer att hanteras av socialnämnd Centrum som i enlighet med särskilt ansvar i reglementet ansvarar för att administrera och samordna statsbidrag som rör fler än en nämnd inom socialtjänstövergripande frågor.

Information om Sveriges kommuner och regioners Skatteunderlagsprognos den 26 februari

Skatteunderlagsutveckling riket

Sveriges kommuner och regioner (SKR) publicerade den 26 februari 2024 en uppdaterad skatteunderlagsprognos.

Prognosen visar i stort sett samma utveckling av skatteunderlaget fram till 2026 som den senaste bedömningen från december 2023. I förhållande till den prognos över skatteunderlagets utveckling som ligger till grund för kommunfullmäktiges budget är utvecklingen svagare framför allt år 2024. Sammantaget kan konstateras att skatteunderlagstillväxten förväntas bromsa in rejält i år. Utvecklingen förklaras framför allt av en fortsatt försvagning av arbetsmarknaden med en ökad arbetslöshet som följd.

Årlig underliggande skatteunderlagsutveckling riket (procent)	2023	2024	2025	2026
SKR, februari	4,9	3,0	4,9	4,5
SKR, december	5,1	2,9	4,7	4,4
SKR, augusti (Ligger till grund för budget 2024)	4,7	3,8	5,0	4,8

Prognos skatter och generella statsbidrag jämfört med budget

I nedanstående tabell framgår den uppdaterade bedömning av stadens skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning. Sammantaget innebär SKR:s uppdaterade skatteunderlagsprognos per februari lägre intäkter för staden de kommande åren i förhållande till vad som finns inarbetat i kommunfullmäktiges budget. För år 2024 är prognosen 63 mnkr lägre än budget till följd av den nedreviderade skatteunderlagstillväxten. Den negativa avvikelser hade kunnat vara ännu större om inte den starka befolkningsutvecklingen i staden påverkat skatteintäkterna i positiv riktning. Dessutom utvecklades skatteunderlaget 2023 något bättre än vad som bedömdes i augusti vilket ger ett starkare ingångsläge för 2024.

Prognos, mnkr	2024	2025	2026
Skatteintäkter	36 026	38 157	40 166
Generella statsbidrag och utjämning	5 070	4 603	4 282
Totalt	41 095	42 760	44 448
Totalt enligt budget	41 158	42 846	44 681
Differens mot budget	-63	-86	-233

Resultatutjämningsreserv

Stadens riktlinjer fastslår att Resultatutjämningsreserven får disponeras om utvecklingen av årets skatteunderlag i riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren (enligt SKR:s beräkningar). Storleken på disponeringen får maximalt uppgå till motsvarande dubbla värdet som skatteunderlagsutvecklingen understiger det tioåriga genomsnittet.

Kommunfullmäktiges budget innehåller ett planerat ianspråktagande av RUR med 571 mnkr år 2024. I nedanstående tabell framgår möjlig användning av RUR baserat på SKR:s uppdaterade skatteunderlagsprognos per februari. Eftersom den årliga skatteunderlagstillväxten reviderats ner i förhållande till den bedömning som ligger till grund för budget har möjligheten att ianspråka RUR ökat. Maximalt uttag ur RUR uppgår utifrån den uppdaterade skatteunderlagsprognosen till 1 233 mnkr år 2024.

Samtidigt som möjligheten att ianspråka RUR har ökat är det viktigt att komma ihåg att prognoserna kan komma att förändras under året och att utformningen av stadens regelverk gör att en förändrad skatteunderlagsprognos får större genomslag på möjligheten att ianspråka RUR än på skatteintäkterna. Exempelvis ger en förbättrad skatteunderlagsprognos med 0,1 procent ökade skatteintäkter med 36 mnkr, men minskar samtidigt möjligheten att använda RUR med 82 mnkr utifrån stadens regelverk.

Disponering RUR	2024	2025	2026
Skatteunderlagsutveckling 10-årigt snitt (procent)	4,5	4,5	4,5
Årlig skatteunderlagsutveckling (procent)	3,0	4,9	4,5
Differens (procent)	-1,5	0,4	0,0
Möjlig användning RUR (Mnkr)	1 233	-	-
Budgerad användning av RUR (Mnkr)	571	-	-

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret överlämnar i detta ärende ett antal frågor av olika karaktär. I de frågor där det finns kommuncentralt avsatta medel eller där det finns överenskommelser om överföring av medel anser stadsledningskontoret att det inte är frågor av sådan principiell beskaffenhet som kräver beslut i kommunfullmäktige och lämnar därför förslag till beslut i kommunstyrelsen. När det gäller justeringen av LOV-ersättning inom daglig verksamhet, ny taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet, fördelning av generellt statsbidrag, förslag till justering av styrande dokument och förslag till ny uppföljningsstruktur så lämnar stadsledningskontoret förslag till beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Övriga frågor överlämnar stadsledningskontoret frågorna utan eget ställningstagande.

Stadsledningskontoret konstaterar att vissa frågor kan ha behov av en snabbare beslutsgång än andra. Detta kan exempelvis gälla de ärenden som rör nämndernas planeringsförutsättningar samt nämnden för funktionsstöds hemställan om justering av LOV-ersättningen för daglig verksamhet. Frågan om reviderad taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet inom miljöbalken innehåller förslag om att taxan ska träda i kraft 1 juni 2024 och förutsätter därmed att beslut tas före dess. I annat fall behöver datum för ikraftträdandet justeras.

Ärendet innehåller också information om den senaste skatteunderlagsprognosen från SKR. Sammantaget innebär SKR:s uppdaterade prognos lägre intäkter för staden de kommande åren i förhållande till vad som finns inarbetat i kommunfullmäktiges budget. Stadsledningskontoret kan därmed konstatera att det inte finns något ekonomiskt utrymme.

Visserligen ökar möjligheten att ianspråka RUR, men det ekonomiska läget är fortsatt svårbedömt med stora osäkerheter om utvecklingen och prognoserna kan komma att förändras under året. En samlad bedömning av det ekonomiska läget kommer lämnas i delårsrapporten per mars.

Magnus Andersson

Ekonomidirektör

Eva Hessman

Stadsdirektör

Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken

Inledande bestämmelser

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Göteborgs stads kostnader för prövning och tillsyn inom miljö- och klimatnämndens ansvar enligt miljöbalken, bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde samt för kontroll och annan offentlig verksamhet enligt vissa EU-förordningar och vissa bestämmelser som genomför EU-direktiv inom miljöbalkens tillämpningsområde.

Nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken omfattar följande områden:

- Allmänna hänsynsregler, 2 kap. MB
- Skydd av områden, naturreservat, vattenskyddsområde med mera 7 kap. MB
- Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB
- Verksamheter som orsakar miljöskador, förorenade områden, 10 kap. MB
- Vattenverksamheter, 11 kap. MB
- Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB
- Kemiska produkter med mera, 14 kap. MB
- Avfall och producentansvar, 15 kap. MB

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till nämnden bli aktuell enligt bland annat 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader med mera och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

Nämndens miljötillsynsansvar enligt EU-förordning 2017/625 (kontrollförordningen) omfattar kontroll av återförsäljare och användare av växtskyddsmedel.

Avgift

Övergripande om avgift

2 §

Avgift enligt denna taxa tas ut som

1. Fast prövningsavgift för handläggning av tillståndsansökningar, se 7 § och bilaga 1.
2. Fast handläggningsavgift för granskning av årlig köldmedierapport, se 7 § och bilaga 1.

3. Timavgift för nedlagd handläggningstid vid prövning av tillstånds- och dispensansökningar som inte omfattas av punkt 1, se 7 §.
4. Timavgift för nedlagd handläggningstid på grund av anmälan av verksamhet eller åtgärd, se 8 §.
5. Fast årlig tillsynsavgift, se 9 §.
6. Timavgift för nedlagd handläggningstid för tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet som inte omfattas av fast årlig tillsynsavgift, se 10 §.
7. Kostnad för kungörelser och sakkunniga i samband med prövning och tillsyn, se 7 och 8 §§.

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid myndigheten har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, resor (max 2 timmar per inspektionstillfälle), provtagning och kontroller, handläggning i övrigt samt föredragning och beslut.

För handläggning som utförs vardagar mellan 17.00 och 19.00 samt mellan 06.00 och 08.00 kan en förhöjd avgift tas ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med en och en halv timavgift.

För handläggning som utförs vardagar mellan 19.00 och 06.00, lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, trettondagsafton, midsommarafton och andra helgdagar, kan en förhöjd avgift tas ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med dubbel timavgift.

Timavgift tas ut för varje påbörjad halvtimme nedlagd handläggningstid. Om den sammanlagda tiden under ett år understiger en halvtimme tas ingen avgift ut.

3 §

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för

1. Handläggning av obefogade klagomål som inte kräver utredning.
2. Handläggning av överklagande, såsom vid rättidsprövning och överlämnande till nästa instans samt yttrande i överklagade ärenden.
3. Handläggning för att svara på remisser, exempelvis till prövningsmyndigheter.
4. Handläggning av ansökan om utdömande av vite

4 §

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art, omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid eller övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas.

5 §

Beslut om avgift samt nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda ärenden fattas av miljö- och klimatanmännen.

6 §

Timavgiften är 1 376 kronor (2024).

Miljö- och klimatnämnden ska inför varje kalenderår besluta att justera timavgiften med den procentsats för det innevarande kalenderåret i Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), som finns publicerad på SKR:s hemsida i oktober månad.

Avgift för provning och viss annan handläggning

7 §

Fast avgift för provning ska betalas för tillstånd enligt bilaga 1. För övrig provning av tillstånd, dispens eller godkännande tas avgift ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften.

Fast avgift för granskning av årlig rapport för köldmediahantering ska betalas enligt bilaga 1. För handläggning med anledning av brister i rapporteringen tas avgift ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften.

Avgiften ska betalas av den som är söker tillstånd, dispens eller godkännande eller är operatör av en köldmedieanläggning.

Avgift för provning ska betalas även om ansökan avslås, avvisas eller avskrivs.

I ärenden om ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet som provas av miljö- och klimatnämnden är sökanden också skyldig att ersätta nämndens faktiska kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 §§ miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av nämnden och för kungörelser i ärendet.

Avgift för tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet

8 § Anmälan

För handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd enligt 9 kap. miljöbalken eller anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd tas avgift ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften.

9 § Fast årlig tillsynsavgift

Verksamheter som anges i bilaga 3 ska betala en fast årlig tillsynsavgift som baseras på den tillsynstid som miljö- och klimatnämnden tilldelar anläggningen eller verksamheten. Tillsynstiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen eller verksamheten bestående av en avgiftsklassificering enligt bilaga 3 och en riskklassificering enligt bilaga 2. Den årliga tillsynstiden framgår av tabell i bilaga 2. Den fasta årliga tillsynsavgiften räknas fram genom att tilldelad tillsynstid multipliceras med timavgiften.

För verksamhet som tillståndsprövats ska den årliga tillsynsavgiften baseras på vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

Om en verksamhet omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt bilaga 3 ska full avgift betalas för den verksamhet som medför den högsta avgiften, med tillägg av 25 procent av summan av den tid som anges för de övriga verksamheterna.

Utgångspunkten vid riskbedömning av hälsoskyddsverksamheter är den huvudsakliga verksamheten i bilaga 3. Därefter tillkommer eventuella riskpoäng för övriga delar som förekommer inom verksamheten, (se bilaga 2, tabell 2).

Fast årlig tillsynsavgift ska betalas från och med det kalenderår som följer efter det att beslut om tillstånd till verksamheten har meddelats eller att anmälan har gjorts. Om verksamheten eller anläggningen inte kräver tillstånd eller anmälan, ska fast årlig tillsynsavgift betalas från och med det år som följer efter det att verksamheten påbörjats

eller att anläggningen tagits i drift. Årsavgift ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs eller anläggningen är i drift.

Årsavgiften debiteras i förskott. För tillsyn som sker innan årsavgift ska betalas, tas tillsynsavgift ut för nedlagd handläggningstid multiplicerat med timavgiften.

I den fasta avgiften ingår:

- Handläggning av planerade inspektioner och övrig tillsyn, förberedelser inför och restid i samband med dessa, upprättande av inspektionsprotokoll, beslut och andra skrivelser, granskning av rapporter och andra redovisningar med undantag för granskning av årlig köldmedierapport.

I den fasta avgiften ingår inte:

- Inspektioner och andra tillsynsinsatser som beror på att verksamhetsutövaren inte följer förelägganden eller förbud.
- Handläggning på grund av extraordinära händelser i verksamheten eller handläggning av klagomål.
- Handläggning vid utökat tillsynsbehov till exempel med anledning av utredningsvillkor.

För sådan handläggning tas, förutom den fasta årsavgiften, en avgift ut genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften. För granskning av årlig köldmedierapport gäller en fast handläggningsavgift.

10 § Avgift för övrig tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet

För övrig tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet tas en avgift ut för handläggning enligt miljöbalken, föreskrifter som beslutats med stöd av balken eller EU-förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde, om inte en prövningsavgift eller en fast årlig tillsynsavgift istället ska betalas. Avgiften beräknas genom att den nedlagda handläggningstiden multipliceras med timavgiften.

11 § Avgiftsskyldig

Fast årlig tillsynsavgift ska betalas av den som bedriver verksamheten eller ansvarar för anläggningen.

För tillsyn enligt 10 kap. miljöbalken ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. är ansvarig för utredning, avhjälpande eller kostnader eller den som tillsynen riktas mot.

För kontroll av hanteringen av växtskyddsmedel enligt EU-förordning 2017/625 (kontrollförordningen) ska kontrollavgiften betalas av den som är återförsäljare eller användare av växtskyddsmedel.

Avgift för anmälan ska betalas av den som anmäler verksamheten eller åtgärden. Om nämnden har haft kostnader för kungörelser i ärendet ska dessa betalas av den som gjort anmälan.

Avgift för övrig tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden.

Verkställighetsfrågor

12 §

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till miljö- och klimatnämnden i Göteborgs stad. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i faktura.

13 §

Miljö- och klimatnämndens beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

14 §

Miljö- och klimatnämnden får bestämma att beslut om avgift ska gälla omedelbart.

15 §

Miljö- och klimatnämndens beslut om avgift får överklagas till länsstyrelsen.

16 §

Denna taxa träder i kraft den 1 juni 2024. När det gäller ansökningar och anmälningar tillämpas taxan på ärenden som kommer in efter detta datum.

Bilagor

1. Fast prövnings- eller handläggningsavgift
2. Riskklassning
3. Avgiftskoder för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamheter

Diarienummer MKN-2023-17778

Bilaga 1 till Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken

Fast prövnings- eller handläggningsavgift

Miljöfarlig verksamhet

1	Ansökan om inrättande av avloppsanordning för spillvatten från 1 hushåll (5 personekvivalenter), med en eller flera vattentoaletter anslutna, inklusive granskning av kontrollrapport, fotodokumentation och ev. täthetsprovningsprotokoll från installationen av det nya avloppet.	10 * timavgiften
2	Ansökan om anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning.	8 * timavgiften
3 a	Ansökan om att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten avsedd för 1-5 borrhål (för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar).	4 * timavgiften
3 b	Ansökan om att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten avsedd för fler än 5 borrhål (för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar).	6 * timavgiften
4	Granskning av årlig köldmedierapport	1 * timavgiften

Bilaga 2 till Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatnämndens verksamhet enligt miljöbalken

Riskklassning

Årlig tillsynstid beror på avgiftsklass och riskbedömning

Hur mycket tillsyn en verksamhet ska ha beror på vilken avgiftsklass den placeras i och vilka risker verksamheten bedöms innebära för miljön och människors hälsa.

Avgiftsklassificering

Alla verksamheter placeras först in i en avgiftsklass beroende på bransch, inriktning och omfattning (se taxebilaga 3).

Riskbedömning

I nästa steg görs en riskbedömning utifrån bestämda riskfaktorer. Exempel på sådant som kan ge riskpoäng är om det finns gamla föroreningar i marken, om det finns bostäder i närheten eller om verksamheten hanterar farliga kemikalier, se tabell 1 Riskfaktorer och bedömningsgrund.

Tabell 1. Riskfaktorer och bedömningsgrund

Riskfaktor och bedömningsgrund	Riskpoäng
1. Markförhållanden, lokalisering m. m.	
a) Historisk förorening i mark eller byggnad	1
b) Närhet till bostäder, skola, förskola, sjukhus, vårdlokaler eller inom skyddsvärt område	1
c) Påverkar miljökvalitetsnorm	1
2. Kemiska produkter	
Särskilt farliga kemikalier, utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen	1
3. Tilläggs-poäng	
a) Verksamheten omfattas av specialbestämmelser	1
b) Använder ej förnybar energi	1
c) Särskilt transportintensiv verksamhet	1
d) Delar i hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov framgår av tabell 2	1

Tabell 2. Delar i en hälsoskyddsverksamhet som medför ökade risker eller ökat tillsynsbehov

Verksamheter	Risikfaktor	Risk-poäng
Alla typer av verksamheter	Användning av produkter och ämnen som innehåller kemikalier, som kan andas in eller komma i kontakt med huden, och då är skadliga för människors hälsa.	1
Alla typer av verksamheter	Skärande eller stickande hygienisk verksamhet	1
Bassängbad	Babysim	1
Bassängbad	Bad med högtempererad bassäng	1
Bassängbad	Bad med manuell rengöring	1
Bassängbad	Bad med äventyrskaraktär	1
Solarium	Mer än 5 bäddar	1
Solarium	Obemannat	1
Förskola/fritidshem	Mer än 5 avdelningar	1
Skolor/undervisningslokaler	Fler än 400 elever	1
Skolor/undervisningslokaler	Gymnastiksal	1
Skolor/undervisningslokaler	Kemi- eller fysiksal	1
Skolor/undervisningslokaler	Kvällsuthyrning	1
Skolor/undervisningslokaler	Nära bullrande miljöer, till exempel industri eller knutpunkt för trafik	1
Skolor/undervisningslokaler	Salar för yrkesinriktad utbildning	1
Skolor/undervisningslokaler	Slöjdsal	1
Strandbad	EU-bad	1
Strandbad	Närhet till dagvattenutsläpp	1
Strandbad	Närhet till utsläpp av avloppsvatten	1

Årlig tillsynstid och miljötillsynsavgift

Avgiftsklassificeringen ger ett antal timmar som tillsammans med riskbedömningen ligger till grund för hur den årliga tillsynstiden räknas fram med hjälp av en riskbedömningstabell (se tabell 3):

1. Verksamheten placeras efter avgiftsklass i den gröna kolumnen (0 riskpoäng).
2. Om verksamheten har fått riskpoäng flyttas placeringen till höger i tabellen beroende på antal poäng. (Om en verksamhet skulle få fler än 6 riskpoäng, placeras den ändå i kolumn 6.)

För att få fram den årliga avgiften multipliceras den totala tillsynstiden med miljöförvaltningens timavgift, som är 1 376 kronor (2024).

Exempel: Ett företag i avgiftsklass 6 får till att börja med 9 tillsynstimmar. Om det har fått fyra riskpoäng blir den totala tillsynstiden 14 timmar (kolumn 4). Den årliga avgiften för miljötillsyn blir då $14 \times 1\,376 = 19\,264$ kronor.

Tabell 3. Riskbedömningstabell

Avgiftsklass	Riskpoäng = antal tillsynstimmar						
	0	1	2	3	4	5	6
1	T*	T*	2	3	4	5	6
2	2	3	4	5	6	7	8
3	4	5	6	7	8	9	10
4	6	7	8	9	10	11	12
5	8	9	10	11	12	13	15
6	9	10	12	13	14	16	18
7	12	14	15	16	17	20	25
8	16	18	20	21	23	26	30
9	20	23	25	26	29	33	40
10	24	27	30	32	35	39	45
11	28	32	35	37	40	46	55
12	32	36	40	42	46	52	60
13	36	41	45	47	52	59	70
14	40	45	50	53	58	65	75
15	44	50	55	58	63	72	85
16	48	54	60	63	69	78	90
17	52	59	65	69	75	85	100
18	56	63	70	74	81	91	105
19	60	68	75	79	86	98	115
20	64	72	80	84	92	104	120
21	68	77	85	90	98	111	130
22	72	81	90	95	104	117	135
23	76	86	95	100	109	124	145
24	80	90	100	106	115	130	150
25	88	99	110	116	127	143	165
26	96	108	120	127	138	156	180
27	104	117	130	137	150	169	195
28	112	126	140	148	161	182	210
29	128	144	160	169	184	208	240
30	144	162	180	190	207	234	270
31	160	180	200	211	230	260	300
32	180	203	225	237	259	293	340
33	200	225	250	264	288	325	375

* T= timavgift. Gäller verksamheter som inte betalar en fast årlig tillsynsavgift.

Om ett företag har flera miljöfarliga verksamheter som klassas olika?

Om ett företag har två eller flera miljöfarliga verksamheter som fått olika avgiftsklass ska företaget betala full avgift för den verksamhet som får flest tillsynstimmar enligt riskbedömningstabellen (tabell 3).

För de övriga verksamheterna får företaget betala för 25 procent av tillsynstiden. Observera att riskpoäng (till exempel närhet till skola) bara räknas en gång.

Exempel: Ett företag får 14 timmars tillsyn för den verksamhet som kräver mest tillsyn, och sammanlagt 8 timmar för sina övriga verksamheter (när dubbla riskpoäng är borträknade). Den totala tillsynstiden blir 14 timmar plus 2 timmar (25 procent av 8 timmar). Den årliga avgiften för miljötillsyn blir då $16 \times 1\,376 = 22\,016$ kronor.

Om ett företag har flera hälsoskyddsverksamheter?

Om ett företag har två eller flera hälsoskyddsverksamheter som fått olika avgiftsklass ska företaget betala full avgift för den verksamhet som får flest tillsynstimmar enligt riskbedömningstabellen (tabell 3).

För de övriga verksamheterna får företaget extra riskpoäng. Vilka verksamheter det kan handla om framgår av Tabell 2.

Exempel: Ett företag får 4 timmars tillsyn för den verksamhet som kräver mest tillsyn, och sammanlagt 3 riskpoäng för sina övriga verksamheter. Den totala tillsynstiden blir 4 timmar plus 3 timmar. Den årliga avgiften blir då $7 \times 1\,376 = 9\,632$ kronor.

Diarienummer MKN-2023-17778

Bilaga 3 till Göteborgs Stads taxa för miljö- och klimatanvändens verksamhet enligt miljöbalken

Avgiftskoder för miljöfarlig verksamhet och hälsoskyddsverksamhet

Följande förkortningar används i tabellen

MPF= Miljöprövningsförfordning (2013:251)

VK/KK = Verksamhetskod/Klassningskod

AK = Avgiftsklass

PN = Prövningsnivå

A och B = tillståndsplikt

C = anmälningsplikt

H = anmälningsplikt hälsoskyddsverksamheter

U = utan prövnings-/anmälningsplikt

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				JORDBRUK
				Djurhållning
2 kap 1 §	1.10-i	7	B	Anläggning för djurhållning med 1. mer än 40 000 platser för fjäderfä, 2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller 3. mer än 750 platser för suggor.
2 kap 2 §	1.11	6	B	Anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.
2 kap 3 §	1.20		C	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor eller betäckta gyltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder, 5. tio slaktsvin, obetäckta gyltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre, 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
	1.20-1 1.20-2	4 3		avelshannar, 8. etthundra kaniner, 9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre, 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder, 11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, eller 16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. Vid beräkningen av antalet djur enligt första stycket 16 ska det alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 § eller endast avser renskötsel. - Mer än 200 djurenheter - Mer än 100 djurenheter
-	1.2001	2	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året) men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
-	1.2002	T	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med högst 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
				Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion
2 kap 4 §	1.30	4	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
				Odling
-	1.3001	3	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 5000 kvadratmeter.
-	1.3002	2	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 2000 men högst 5000 kvadratmeter.
-	1.3003	2	U	Anläggning för torkning av gödsel.
-	1.3004	2	U	Odling av jordbruksmark som är större än 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3005	T	U	Odling av jordbruksmark som är högst 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3006	2	U	Fruktodling med en odlingsyta som är större än 1 hektar.
				FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
3 kap 1 §	5.10	7	B	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.
3 kap 2 §	5.20	3	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	5.2001	T	U	Fiskodling eller övervintring av fisk där högst 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår.
				UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT
				Berg, naturgrus och andra jordarter
4 kap 1 §	10.10	14	B	Täkt av torv med ett verksamhetsområde som är större än 150 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
-	10.1001	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (torv) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 2 §	10.11	10	B	Täkt av berg med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 3 §	10.20	9	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller 3. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
-	10.2001	5	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per kalenderår.
-	10.2002	T	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är högst 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är högst 800 ton per kalenderår.
-	10.2003	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (berg, naturgrus eller andra jordarter) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 4 §	10.30	5	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.
-	10.3001	3	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av högst 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
4 kap 5 §	10.40	3	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller

Lagrum i MPF	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	10.4001	T	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. högst 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde på högst 5 hektar, eller 3. högst 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).
4 kap 6 §	10.50	T	C	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
-	10.5001	T	U	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under högst trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
4 kap 7 §	10.60	4	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.
-	10.6001	2	U	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på högst 500 ton torv per kalenderår.
				Råpetroleum, naturgas och kol
4 kap 8 §	11.10	10	A	Utvinning av råolja eller naturgas inom de fjällområden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
4 kap 9 §	11.20	7	B	Utvinning av råolja eller naturgas inom andra områden än de som avses i 8 §.
4 kap 10 §	11.30	5	C	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.
				Malm och mineral
4 kap 11 §	13.10	28	A	Gruvdrift eller gruvanläggning för brytning av malm, mineral eller kol, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 1, 2, 3, 4 eller 5 §.
4 kap 12 §	13.20-i	18	A	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, inbegripet sulfidmalm.
4 kap 13 §	13.30	14	B	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm för provändamål.
4 kap 14 §	13.40	28	A	Anläggning för annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15 §.
4 kap 15 §	13.50	15	B	Provbrytning inklusive annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring.
4 kap 16 §	13.60	9	B	Anläggning för utvinning av asbest.
				Annan utvinningsindustri
4 kap 17 §	13.70	3	C	Djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.

				LIVSMEDEL OCH FODER
				Slakterier
5 kap 1 §	15.10-i <i>15.10-i1</i> <i>15.10-i2</i>	19 11	B	Slakteri med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår - Mer än 50 000 ton slaktvikt per kalenderår. - Mer än 12 500 men högst 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
5 kap 2 §	15.20	8	B	Slakteri med en produktion baserad på mer än 7 500 ton men högst 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
5 kap 3 §	15.30	4	C	Slakteri med en produktion baserad på mer än 50 ton men högst 7 500 ton slaktvikt per kalenderår
-	15.3001	2	U	Slakteri för en produktion baserad på högst 50 ton slaktvikt per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Livsmedel och foder av animaliska råvaror
5 kap 4 §	15.40-i	20	B	Anläggning för framställning av livsmedel eller foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller endast innebär paketering.
5 kap 5 §	15.45	10	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
5 kap 6 §	15.50 <i>15.50-1</i> <i>15.50-2</i>	 8 5	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 50 ton men högst 2 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering. - Beredning och behandling med en produktion av mer än 500 ton men högst 2000 ton per kalenderår. - Beredning och behandling med en produktion av mer än 50 ton men högst 500 ton per kalenderår.
-	15.5001	3	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
5 kap 6 a §	15.65 <i>15.65-1</i> <i>15.65-2</i>	 9 5	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton foder per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 4 §, 2. endast avser mjölk, eller 3. endast innebär paketering. - Mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton produkter per kalenderår. - Mer än 500 ton men högst 5 000 ton produkter per kalenderår.

	15.65001	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 500 ton produkter per kalenderår. Punkten avser inte produktion av endast mjölk eller endast innebär paketering.
				Rökeri
5 kap 7 §	15.80		C	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-1	5		- Mer än 500 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-2	3		- Mer än 50 ton men högst 500 ton rökta produkter per kalenderår.
-	15.8001	2	U	Rökeri för en produktion av högst 50 ton rökta produkter per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

				Livsmedel och foder av vegetabiliska råvaror
5 kap 8 §	15.90-i	17	B	Anläggning för framställning av livsmedel eller foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, 2. mer än 300 ton per dygn om anläggningen är i drift mer än 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller 3. mer än 600 ton per dygn om anläggningen är i drift högst 90 dygn i rad under ett kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 9 §	15.95	17	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
5 kap 10 §	15.101	9	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
-	15.9001	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror för en produktion av högst 2 000 ton produkter per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering. Punkten gäller inte heller restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
5 kap 10 a §	15.115	5	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton produkter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, 2. endast avser oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter, eller 3. endast innebär paketering.
-	15.11501	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av högst 5 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
				Kvarnprodukter
5 kap 11 §	15.125		C	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller endast innebär paketering.
	15.125-1	9		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
	15.125-2	5		- Mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.

-	15.12501	T	U	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.12502	2	U	Siloanläggning för torkning, rensning eller lagring av spannmål med en lagringskapacitet av mer än 10 000 ton.
				Livsmedel och foder av kombinerade råvaror
5 kap 12 §	15.131-i	18	B	Anläggning för framställning av livsmedel eller foder med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt material uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till a) mer än 75 ton per dygn, eller b) mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.
5 kap 13 §	15.141	15	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 5 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
5 kap 14 §	15.151	8	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 400 ton men högst 5 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
5 kap 14 a §	15.155	8	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 12 § eller endast innebär paketering.
	15.13101	3	U	Anläggning för framställning av livsmedel eller foder med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av högst 400 ton per kalenderår.
				Mjölksprodukter
5 kap 15 §	15.170-i	12	B	Anläggning för framställning av mjölksprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.

5 kap 16 §	15.180		C	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår men högst 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser glass.
	15.180-1	9		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
	15.180-2	8		- Mer än 20 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
	15.180-3	5		- Mer än 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
-	15.18001	T	U	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av högst 500 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Oljor och fetter
5 kap 17 §	15.185-i	17	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på enbart vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13 eller 15 §.
5 kap 18 §	15.190	11	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13, 15 eller 17 §.
5 kap 19 §	15.200	5	C	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 ton men högst 5 000 ton kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 eller 14 eller om verksamheten endast avser mjölkprodukter.
-	15.20001	T	U	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av högst 100 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Glass
5 kap 20 §	15.210	11	B	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av 1. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på endast vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
5 kap 21 §	15.220	3	C	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av mer än 10 ton men högst 15 000 ton per kalenderår.

				Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
-	15.22001	T	U	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av högst 10 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Råsprit och alkoholhaltiga drycker
5 kap 22 §	15.230	19	B	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsnings eller destillation med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton ren etanol per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 23 §	15.240		C	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsnings eller destillation motsvarande en årlig produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.240-1	9		- Mer än 500 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår.
	15.240-2	7		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ren etanol per kalenderår.
	15.240-3	5		- Mer än 10 ton men högst 100 ton ren etanol per kalenderår.
-	15.24001	T	U	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsnings eller destillation, motsvarande högst 10 ton ren etanol per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.24002	5	U	Anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Malt, maltdrycker och läskedrycker
5 kap 24 §	15.250	11	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 25 §	15.260	8	C	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.26001	4	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Jäst
5 kap 26 §	15.270	17	B	Tillverkning av jäst med en produktion av mer än 100 ton men högst 75 000 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter.

				Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.27001	4	U	Tillverkning av jäst med en produktion av högst 100 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om högst tio kubikmeter.
				Kafferostning
5 kap 27 §	15.280		C	Anläggning för rostning av mer än 100 ton men högst 75 000 ton kaffe per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
	15.280-5 15.280-6	9 5		- Rostning av mer än 3 000 ton kaffe per kalenderår. - Rostning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton kaffe per kalenderår.
-	15.28001	T	U	Anläggning för rostning av högst 100 ton kaffe per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Paketering av livsmedel
5 kap 28 §	15.310	3	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt någon av 1–27 §§.
				TEXTILVAROR
6 kap 1 §	17.10-i		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton textilfibrer eller textilier per dygn eller mer än 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
	17.10-i1 17.10-i2	24 22		- Mer än 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår. - Mer än 2 500 ton men högst 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
6 kap 2 §	17.20		B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 1 §, eller 2. inte medför utsläpp av avloppsvatten eller utsläpp till luft av mer än 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår.
	17.20-1 17.20-2 17.20-3	14 13 11		- Annan beredning än förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilmaterial per kalenderår. - Förbehandling eller färgning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilmaterial per kalenderår. - Förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 1000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton men högst 1 000 ton textilmaterial per kalenderår.
6 kap 3 §	17.30	5	C	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av mer än 10 ton textilmaterial per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	17.3001	3	U	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av högst 10 ton textilmaterial per kalenderår.

				PÄLS, SKINN OCH LÄDER
7 kap 1 §	18.10-i	18	B	Anläggning för garvning av mer än 12 ton hudar eller skinn per dygn eller mer än 3 000 ton hudar eller skinn per kalenderår.
7 kap 2 §	18.20	18	B	Anläggning för garvning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton hudar eller skinn per kalenderår eller för annan beredning av mer än 100 ton hudar eller skinn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
7 kap 3 §	18.30	5	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av mer än 2 ton men högst 100 ton hudar eller skinn per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	18.3001	T	U	Anläggning för garvning eller annan beredning av högst 2 ton hudar eller skinn per kalenderår.

				TRÄVAROR
				Kemikaliebehandling av trä och träprodukter
8 kap 1 §	20.05-i	10	B	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av mer än 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller mer än 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
8 kap 2 §	20.10	8	C	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
				Sågning, hyvling och svarvning av trä
8 kap 3 §	20.20		B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-1	17		- Mer än 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-2	14		- Mer än 200 000 kubikmeter men högst 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-3	11		- Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.
8 kap 4 §	20.30		C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	20.30-1	9		- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.30-2	7		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.
-	20.3001	3	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.
-	20.3002	T	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
				Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter
8 kap 5 §	20.40		C	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte tillfällig flisning.
	20.40-1	8		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.

	20.40-2	7		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 10 000 kubikmeter men högst 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-3	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-4	8		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-5	7		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 20 000 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-6	4		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 3 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-7	5		- I form av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
-	20.4001	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 1 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
-	20.4002	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
-	20.4003	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på högst 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
				Träbaserade skivor, faner, plywood och spån
8 kap 6 §	20.50-i	18	B	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.
8 kap 7 §	20.60		C	Anläggning för tillverkning av 1. faner eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-1	9		- faner eller plywood
	20.60-2	9		- mer än 500 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-3	7		- högst 500 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
				Lagring av timmer
8 kap 8 §	20.70		B	Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
	20.70-1	9		- 1. mer än 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller - 2. mer än 100 000 kubikmeter i vatten.

	20.70-2	8		-1. Mer än 80 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller - 2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-3	7		- 1. Mer än 20 000 kubikmeter men högst 80 000 kubikmeter med begjutning av vatten, eller - 2. Mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
8 kap 9§	20.80		C	Anläggning för lagring av 1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 8 §.
	20.80-1	7		- Mer än 10 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning
	20.80-2	5		- Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning.
	20.80-3	3		- Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.
	20.80-4	7		- Mer än 5 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten.
	20.80-5	5		- Mer än 500 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter i vatten.
-	20.8001	3	U	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter timmer men högst 2000 kubikmeter fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
-	20.8002	T	U	Anläggning för lagring av högst 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
8 kap 10 §	20.90	3	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
-	20.9001	T	U	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. högst 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
				Behandling av blånadssvamp
8 kap 11 §	20.91	6	C	Anläggning för behandling av trä och träprodukter mot blånadssvamp. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 eller 2 §.
				MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR
9 kap 1 §	21.10-i		A	Anläggning för framställning i industriell skala av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material.
	21.10-i1	25		- Mer än 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i2	22		- Högst 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i3	18		- Massa (sulfat/sulfit) utan blekning per kalenderår.
	21.10-i4	19		- Mer än 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk) per kalenderår.

	21.10-i5	16		- Högst 200 000 ton massa (mekanisk/kemimekanisk) per kalenderår.
-	21.1001	4	U	Anläggning för framställning av pappersmassa om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 §.
9 kap 2 §	21.30-i	15	A	Anläggning för framställning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
9 kap 3 §	21.40	9	B	Anläggning för framställning i industriell skala av högst 20 ton per dygn eller högst 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
-	21.4001	3	U	Anläggning för framställning av papper, papp eller kartong om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
				FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION
10 kap 1 §	22.10	9	C	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 2, 3 eller 4 §.
10 kap 2 §	22.20	5	C	Anläggning med tillverkning av metallklichéer.
10 kap 3 §	22.30	8	B	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
10 kap 4 §	22.40		C	Anläggning 1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller 2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	22.40-1	3		- Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-2	6		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-3	4		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
-	22.4001	2	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4002	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4003	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4004	2	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
-	22.4005	T	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där högst 1 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.

				STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE
11 kap 1 §	23.05	25	A	Anläggning för överföring av bituminös skiffer till gas- eller vätskeform.
11 kap 2 §	23.10-i	19	A	Anläggning för tillverkning av koks.
11 kap 3 §	23.11-i	25	A	Anläggning för förgasning eller förvätskning av kol.
11 kap 4 §	23.12-i	28	A	Anläggning för framställning av kol (hårt kol).
11 kap 5 §	23.13	28	A	Anläggning för tillverkning av grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap 4 §.
11 kap 6 §	23.20	19	B	Anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2, 3, 4 eller 5 § eller 17 kap. 4 §.
11 kap 7 §	23.30-i 23.30-i-1 23.30-i-2	32 28	A	Anläggning för raffinering av mineralolja eller gas. - Mer än 500 000 ton per kalenderår. - Högst 500 000 ton per kalenderår.
11 kap 8 §	23.40	16	A	Anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärnbränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.
11 kap 9 §	23.50	16	A	Behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.
				KEMISKA PRODUKTER
				Organiska kemikalier
12 kap 1 §	24.01-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår.
12 kap 2 §	24.02-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår.
12 kap 3 §	24.03-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syrenehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 4 §	24.04-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syrenehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 5 §	24.05-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton svavelnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 6 §	24.06-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton svavelnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 7 §	24.07-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 8 §	24.08-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 9 §	24.09-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton fosforinhållande organiska föreningar per kalenderår.

12 kap 10 §	24.10-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton fosforinnehållande organiska föreningar per kalenderår.
12 kap 11 §	24.11-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår.
12 kap 12 §	24.12-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår.
12 kap 13 §	24.13-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår.
12 kap 14 §	24.14-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår.
12 kap 15 §	24.15-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton plaster per kalenderår.
12 kap 16 §	24.16-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton plaster per kalenderår.
12 kap 17 §	24.17-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syntetgummi per kalenderår.
12 kap 18 §	24.18-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syntetgummi per kalenderår.
12 kap 19 §	24.19-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår.
12 kap 20 §	24.20-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår.
12 kap 21 §	24.21-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår.
12 kap 22 §	24.22-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår.
				Oorganiska kemikalier
12 kap 23 §	24.23-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton gaser per kalenderår.
12 kap 24 §	24.24-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton gaser per kalenderår.
12 kap 25 §	24.25-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syror per kalenderår.
12 kap 26 §	24.26-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syror per kalenderår.
12 kap 27 §	24.27-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton baser per kalenderår.
12 kap 28 §	24.28-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton baser per kalenderår.
12 kap 29 §	24.29-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton salter per kalenderår.

12 kap 30 §	24.30-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton salter per kalenderår.
12 kap 31 §	24.31-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår.
12 kap 32 §	24.32-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår.
				Gödselmedel
12 kap 33 §	24.33-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka mer än 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium.
12 kap 34 §	24.34-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka högst 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium.
				Växtskyddsmedel och biocider
12 kap 35 §	24.35-i	30	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår.
12 kap 36 §	24.36-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår.
12 kap 37 §	24.37	26	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala av biotekniska organismer för bekämpningsändamål.
				Läkemedel
12 kap 38 §	24.38-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår.
12 kap 39 §	24.39-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår.
12 kap 40 §	24.40		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningssplikten gäller inte apotek eller sjukhus eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap 3 §.
	24.40-1	11		- Mer än 100 ton kalenderår.
	24.40-2	8		- Mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
	24.40-3	6		- Mer än 500 kg men högst 10 ton per kalenderår.
	24.40-4	3		- Högst 500 kg per kalenderår.
12 kap 41 §	24.41	8	C	Anläggning för behandling av mellanprodukter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon av 1-40 eller 42-47 §§.
				Sprängämnen
12 kap 42 §	24.42-i	26	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
12 kap 43 §	24.43-i	21	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton sprängämnen per kalenderår

				Annan kemisk tillverkning
12 kap 44 §	24.44	8	C	Anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.
12 kap 45 §	24.45		B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndsplikten gäller inte 1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepade exponering kategori 1”, ”frätande på huden kategori 1A”, ”frätande på huden kategori 1B”, ”frätande på huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”, 2. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, 3. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, 4. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 5. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap.
	24.45-1	10		-verksamheten avser gas- eller vätskeformiga kemiska produkter
	24.45-2	16		-verksamheten avser läkemedelssubstanser
	24.45-3	10		-verksamheten avser sprängämnen
	24.45-4	10		-verksamheten avser pyrotekniska artiklar
	24.45-5	6		-verksamheten avser ammunition
12 kap 46 §	24.46		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §,

	24.46-1	9		3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller 5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	24.46-2	8		- Mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår genom destillation, eller tillverkning av andra kemiska produkter.
	24.46-3	6		- Naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material.
	24.46-4	5		- Mer än 1 000 ton men högst 2 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
				- Mer än 10 ton men högst 1 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
-	24.4601	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton färg eller lack per kalenderår.
-	24.4602	2	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
-	24.4603	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation.
12 kap 47 §	24.47	8	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar, 3. ammunition, 4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, 5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller 6. andra kemiska produkter.
-	24.4701	4	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. högst 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller 2. högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik eller hygienprodukter per kalenderår.
				GUMMI- OCH PLASTVAROR
13 kap 1 §	25.10		B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	25.10-1	16		- Mer än 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.10-2	12		- Mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.

13 kap 2 §	25.11		C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.11-1	10		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-2	8		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-3	6		- Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-4	4		- Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
-	25.1101	T	U	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på högst 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 3 §	25.20		B	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av 1. polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår, 2. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår, eller 3. annan plast, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-1	9		- Polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-2	10		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-3	8		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 20 men högst 500 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 4 §	25.30	4	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	25.3001	T	U	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 5 §	25.40	8	B	Anläggning för flamlaminering med plast.
13 kap 6 §	25.50		C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.50-1	7		- Mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-2	4		- Mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-3	3		- Mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-4	9		- Mer än 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.

	25.50-5	7		- Mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-6	5		- Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-7	4		- Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-8	3		- Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
-	25.5001	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning.
-	25.5002	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast.
				MINERALISKA PRODUKTER
				Glas, glasvaror och keramiska produkter
14 kap 1 §	26.05-i	14	B	Anläggning för tillverkning av glas inklusive glasfiber med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
14 kap 2 §	26.10-i	14	B	Anläggning för smältning av mineraler, inklusive tillverkning av mineralull, med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
-	26.1001	5	U	Anläggning för tillverkning av varor av glasfiber.
14 kap 3 §	26.20		B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	26.20-1	11		- Mer än 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-2	8		- Mer än 5 ton men högst 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-3	11		- Mer än 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
	26.20-4	8		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
14 kap 4 §	26.30	5	C	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.
-	26.3001	2	U	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. högst 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller

				arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. högst 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
14 kap 5 §	26.40	8	C	Anläggning för tillverkning av glasfiber. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
14 kap 6 §	26.50-i	11	B	Anläggning för att tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en 1. produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. ugnskapacitet på mer än fyra kubikmeter och med en sättningsdensitet på mer än 300 kilogram per kubikmeter.
14 kap 7 §	26.51	11	B	Anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
-	26.5101	3	U	Anläggning för att genom bränning tillverka högst 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
14 kap 8 §	26.60	9	C	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 eller 7 §.
-	26.6001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 ton keramiska produkter per kalenderår.
				Cement, betong, kalk, krita och gips
14 kap 9 §	26.70-i	27	A	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 500 ton per dygn eller mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton cement per kalenderår.
-	26.7001	4	U	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka högst 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka högst 12 500 ton cement per kalenderår.
14 kap 10 §	26.80	27	B	Anläggning för tillverkning av cement. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9 §.
14 kap 11 §	26.90-i	10	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton kalk per dygn eller mer än 12 500 ton kalk per kalenderår.
14 kap 12 §	26.100	8	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9, 10 eller 11 §.
-	26.10001	3	U	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion på högst 5 ton per kalenderår.
14 kap 13 §	26.110	6	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
-	26.11001	3	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
14 kap 14 §	26.120	9	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.

-	26.12001	3	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton varor av gips per kalenderår.
				Andra mineraliska produkter
14 kap 15 §	26.130-i	15	B	Anläggning för tillverkning av asbest eller av asbestbaserade produkter.
14 kap 16 §	26.140	15	B	Anläggning för behandling eller omvandling av asbest eller produkter som innehåller asbest. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 § eller 4 kap. 16 §.
14 kap 17 §	26.150		C	Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
	26.150-1 26.150-2	8 7		- Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser. - Utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
-	26.15001	T	U	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i högst 90 kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
14 kap 18 §	26.160	5	C	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt.
14 kap 19 §	26.170-i	10	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
-	26.17001	5	U	Anläggning för tillverkning i ugn av högst 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
14 kap 20 §	26.180	7	C	Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfiber. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon annan bestämmelse i miljöprövningsförordningen.
				STÅL OCH METALL
15 kap 1 §	27.10-i		A	Anläggning för att producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), med eller utan utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen är mer än 2,5 ton per timme eller mer än 21 900 ton per kalenderår.
	27.10-i1 27.10-i2 27.10-i3 27.10-i4	29 24 16 14		- Om produktionen överstiger 1 000 000 ton per kalenderår. - Om produktionen överstiger 100 000 ton men inte 1 000 000 ton per kalenderår. - Om produktionen överstiger 21 900 ton men inte 100 000 ton per kalenderår. - Anläggning med induktionsugnar ESR-anläggning, om produktionen överstiger 21 900 ton per kalenderår.
15 kap 2 §	27.20		A	Anläggning för att 1. producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 3 §.
	27.20-1 27.20-2	18 16		- Mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton per kalenderår. - Högst 50 000 ton per kalenderår.

15 kap 3 §	27.25-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 20 ton råstål per timme eller mer än 175 200 ton råstål per kalenderår.
	27.25-i1 27.25-i2	26 20		- Varmvalsning av mer än 500 000 ton råstål per kalenderår - Varmvalsning av mer än 175 200 ton men högst 500 000 ton råstål per kalenderår.
15 kap 4 §	27.26-i	20	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare är mer än 50 kilojoule och den använda värmeeffekten är mer än 20 megawatt.
15 kap 5 §	27.27-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom att anbringa skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning av mer än 2 ton råstål per timme eller mer än 17 500 ton råstål per kalenderår.
	27.27-i1	16		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i2	14		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i3	10		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i4	7		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
	27.27-i5	16		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 10 000 m ³ process- eller sköljvatten.
	27.27-i6	14		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 1 000 m ³ men högst 10 000 m ³ process- eller sköljvatten.
	27.27-i7	10		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 100 m ³ men högst 1 000 m ³ process- eller sköljvatten.
15 kap 6 §	27.31	12	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
	27.32-1 27.32-2	13 10	B	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår. - Mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. - Högst 20 000 ton per kalenderår.
15 kap 8 §	27.40-i		B	Anläggning för att gjuta järn eller stål, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.40-i1	12		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i2	11		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.

	27.40-i3	9		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
	27.40-i4	7		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
15 kap 9 §	27.50		B	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 eller 14 §.
	27.50-1	9		- 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller - 2. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-2	8		- 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller - 2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-3	7		- 1. mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller - 2. mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-4	7		- 1. mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller - 2. mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
15 kap 10 §	27.60	3	C	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 14 §.
-	27.6001	T	U	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 10 ton per kalenderår.
15 kap 11 §	27.70-i		A	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.70-i1	26		- Av malm eller koncentrat producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i2	18		- Av malm eller koncentrat producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i3	11		- Av malm eller koncentrat producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i4	10		- Av malm eller koncentrat producera mer än 1 000 ton men högst 3000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i5	24		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i6	14		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i7	11		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i8	10		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
15 kap 12 §	27.80-i	9	B	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera högst 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om

				produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
15 kap 13 §	27.100-i		A	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktionen av bly eller kadmium är mer än 4 ton per dygn eller mer än 1 000 ton per kalenderår.
	27.100-i1	27		- Mer än 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i2	23		- Mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i3	18		- Mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
-	27.10001	4	U	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är högst 1 000 ton per kalenderår.
15 kap 14 §	27.101-i		B	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.101-i1	21		- Mer än 20 000 ton metaller per kalenderår.
	27.101-i2	19		- Mer än 5000 ton men högst 20 000 metaller per kalenderår.
15 kap 15 §	27.110		B	Anläggning för att smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 § eller endast avser gjuterier.
	27.110-1	11		- Mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
	27.110-2	9		- Högst 1 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
15 kap 16 §	27.120		B	Anläggning för att yrkesmässig smälta eller raffinera icke-järnmetall ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 11–15 §§. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.120-1	26		- Mer än 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-2	21		- Mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-3	13		- Mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.120-4	9		- Högst 3 000 ton per kalenderår.
15 kap 17 §	27.130		B	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 50 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
	27.130-1	22		- Mer än 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-2	14		- Mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-3	11		- Mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	27.130-4	9		- Mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
	27.130-5	8		- Mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
	27.130-6	7		- Mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
15 kap 18 §	27.140	4	C	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13, 14 eller 17 §.

-	27.14001	T	U	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 1 ton per kalenderår.
				METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING
16 kap 1 §	28.10-i		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbadet har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.
	28.10-i1	13		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i2	11		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i3	8		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i4	7		- Verksamheten ger upphov till högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 2 §	28.20		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym av mer än 1 kubikmeter men högst 30 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta.
	28.20-1	12		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-2	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-3	7		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-4	7		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 3 §	28.25		C	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast. Anmälningsplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	28.25-1	4		- om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.25-2	2		- om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 4 §	28.30		B	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
	28.30-1	12		- Mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-2	9		- Mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-3	8		- Mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

	28.30-4	7		- Mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 5 §	28.40	4	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
-	28.4001	T	U	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 6 §	28.50		B	Anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 §.
	28.50-1	12		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-2	9		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-3	7		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-4	5		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-5	9		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-6	7		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-7	5		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-8	4		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
16 kap 7 §	28.71	T	C	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är anmälningsspliktig enligt 10 §.
-	28.7101	T	U	Blästra högst 500 kvadratmeter yta.
16 kap 8 §	28.80	9	B	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 9 §	28.90	7	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 10 §	28.95		C	Anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §, 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår,

	28.95-1 28.95-2	6 4		4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår. - Anläggning för produktion som omfattas av mer än två punkter ovan. - Anläggning för produktion som omfattas av högst två punkter ovan.
-	28.9501	T	U	Anläggning, som omfattas av någon eller några av följande punkter, för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50, 2. betning med högst 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av högst 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av högst 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av högst 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av högst 50 kilogram per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till högst 500 kilogram per kalenderår.
				ELEKTRISKA ARTIKLAR
17 kap 1 §	31.10	26	A	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatorer som innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 2 §	31.20	15	B	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatorer som inte innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 3 §	31.30	5	C	Anläggning för att tillverka eller reparera ljuskällor som innehåller kvicksilver.
17 kap 4 §	31.40-i	28	A	Anläggning för att tillverka grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.
17 kap 5 §	31.50	28	A	Anläggning för att tillverka kol- eller grafitelektroder. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
17 kap 6 §	31.60	7	C	Anläggning för att tillverka elektrisk tråd eller elektrisk kabel.
				METALLBEARBETNING
				Motorer, turbiner och reaktorer
18 kap 1 §	34.10	7	C	Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.
-	34.1001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 fordonsmotorer per kalenderår.
18 kap 2 §	34.20		C	Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.
	34.20-1 34.20-2	8 5		-fler än 10 provbänkar -högst 10 provbänkar
				Motorfordon
18 kap 3 §	34.30		B	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 25 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 1 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.

	34.30-1	28		- Fler än 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-2	24		- Fler än 100 000 motorfordon men högst 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-3	20		- Fler än 50 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-4	12		- Fler än 25 000 motorfordon men högst 50 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-5	24		- Fler än 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-6	16		- Fler än 5 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-7	10		- Fler än 1 000 motorfordon men högst 5 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
18 kap 4 §	34.40	9	C	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	34.4001	3	U	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. högst 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. högst 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
				Järnvägsutrustning och flygplan
18 kap 5 §	34.50	9	C	Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av motordrivna luftfartyg, eller 3. reparation av motordrivna luftfartyg.
				Maskinell metallbearbetning
18 kap 6 §	34.60	22	A	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning med en tillverkningsyta (utom yta för endast montering) större än 100 000 kvadratmeter.
18 kap 7 §	34.70		B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 eller 6 §. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till metallbearbetningsmaskin eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.
	34.70-1	16		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 75 kubikmeter.
	34.70-2	14		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter men högst 75 kubikmeter.
18 kap 8 §	34.80		C	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om

				verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10 §. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket. - Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter. - Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter. - Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.
	34.80-1	9		
	34.80-2	6		
	34.80-3	4		
-	34.8001	T	U	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är högst 1 kubikmeter. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
				Gas- och oljeplattformar
18 kap 9 §	35.10	28	A	Byggnad av en plattform som är avsedd att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden, om verksamheten inte provas enligt 11 kap. miljöbalken.
-	35.1001	18	U	Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd.
				Skeppsvarv
18 kap 10 §	35.20	9	C	Skeppsvarv.
				FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL
19 kap 1 §				Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.
19 kap 2 §	39.10-i	19	B	Anläggning för att appretera, trycka, bstryka, avfetta, vattenskydds-impregnera, limma, måla, rengöra, impregnera eller på annat sätt ytbehandla material, föremål eller produkter, om förbrukningen av organiska lösningsmedel är mer än 150 kilogram per timme eller mer än 200 ton per kalenderår.
19 kap 3 §	39.15		B	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, 2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel, 3. mer än 50 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller 4. mer än 100 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra belägningspreparat. När förbrukningen beräknas ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §. Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.
	39.15-1	17		- 2. mer än totalt 200 ton organiska lösningsmedel
	39.15-2	15		- 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, - 2. mer än totalt 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel

	39.15-3	14		- 2. mer än totalt 25 ton men högst 50 ton organiska lösningsmedel,
	39.15-4	17		- 3. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-5	15		- 3. mer än 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-6	17		- 4. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
	39.15-7	15		- 4. mer än 100 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
19 kap 4 §	39.30	5	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 1 ton i ytrengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", eller "reproduktionstoxicitet kategori 1B", 2. mer än 2 ton i annan ytrengöring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemtvätt. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.
19 kap 5 §	39.35	5	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.
19 kap 6 §	39.50		C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 2, 3 eller 4 §.
	39.50-1	8		- 1. Mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-2	8		- 2. Mer än totalt 10 ton men högst totalt 25 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-3	6		- 2. Mer än totalt 5 ton men högst totalt 10 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
-	39.5001	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel.

-	39.5002	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 2,5 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel.
-	39.5003	3	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 500 kg men högst 2,5 ton organiska lösningsmedel.
-	39.5004	T	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 500 kg organiska lösningsmedel.
				HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER
20 kap 1 §	39.60		B	Anläggning för lagring eller annan hantering av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår, 2. andra kemiska produkter, om lagringen eller hanteringen omfattar mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller mer än 50 000 ton per kalenderår och produkterna a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organtoxicitet upprepade exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”, ”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4” eller ”farligt för ozonskiktet”, eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle. - Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle. - Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 2 500 000 ton men högst 5 000 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 25 000 ton men högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton per kalenderår, eller
	39.60-1	16		
	39.60-2	12		

	39.60-3	8		enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 1 000 000 ton men högst 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle. - Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton men högst 2 500 000 ton per kalenderår, enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton men högst 1 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.
20 kap 2 §	39.70	6	C	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle och a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.
-	39.7001	T	U	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras högst 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av högst 1 ton vid ett och samma tillfälle och a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B",

				"cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.
20 kap 3 §	39.80	7	B	Anläggning för lagring av mer än 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	39.8001	T	U	Anläggning för lagring av högst 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår.
20 kap 4 §	39.90	3	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
-	39.9001	T	U	Anläggning för lagring av högst 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
				GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA
21 kap 1 §				Med <i>avfall</i> och <i>farligt avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2020:614).
				Anaerob biologisk behandling
21 kap 2 §	40.01	11	B	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar mer än 3 000 megawattimmar biogas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 §.
21 kap 3 §	40.02	7	C	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
				Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen
21 kap 4 §	40.05-i	15	B	Anläggning för förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol där anläggningen har en kapacitet att överföra 20 megawatt tillförd bränsleeffekt eller mer.
21 kap 5 §	40.15	11	B	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka mer än 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 § eller 12 kap. 1 eller 2 §.

21 kap 6 §	40.20	7	C	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka högst 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.
				Kärnkraft
21 kap 7 §	40.30		A	Kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor.
				Förbränning
21 kap 8 §	40.40-i	24	A	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.
21 kap 9 §	40.50-i		B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i1	17		- Total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 300 megawatt.
	40.50-i2	12		- Total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
21 kap 10 §	40.51	11	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.
21 kap 11 §	40.60		C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är anmälningsspliktig enligt 12 § eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.
	40.60-1	5		- Total installerad tillförd effekt av mer än 5 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-2	3		- Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 5 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
	40.60-3	5		- Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
-	40.6001	T	U	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. högst 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. högst 10 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
21 kap 12 §	40.70	9	C	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.
				Vindkraft
21 kap 13 §	40.90	4	B	Verksamhet med 1. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.

21 kap 14 §	40.95	3	B	Verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 §.
21 kap 15 §	40.100	2	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
-	40.10001	T	U	Verksamhet med ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är lägre än 50 meter.
				Värme- och kylanläggningar
21 kap 16 §	40.110	7	C	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningssplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.
	40.11001	T	U	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av högst 10 megawatt.
21 kap 17 §	40.120	3	C	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.
-	40.12001	T	U	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar.
				VATTENFÖRSÖRJNING
-	41.9001	6	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 50 000 personer.
-	41.9002	4	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 50 000 personer.
-	41.9003	2	U	Vattenverk för högst 5 000 personer.
				AVVECKLING AV KÄRNREAKTORER
22 kap 1 §	45.10		A	Verksamhet varigenom en kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor monteras ned eller avvecklas, från det att reaktorn stängs av till dess att reaktorn efter avställningsdrift, servicedrift och rivning har upphört genom att allt kärnbränsle och annat radioaktivt kontaminerat material varaktigt har avlägsnats från anläggningsplatsen.
				FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING
23 kap 1 §	50.10		C	Anläggning för tvättning av

	50.10-1	5		1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
	50.10-2	6		- Tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, - Tvättning av 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår..
-	50.1001	3	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår, 2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. färre än eller lika med 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1002	T	U	Anläggning för tvättning av 1. högst 1250 personbilar per kalenderår, 2. högst 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
23 kap 2 §	50.20		C	Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 20 kap. 1, 2 eller 3 §.
	50.20-1	7		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 10 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-2	5		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-3	4		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-4	5		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle.
-	50.2001	2	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle för försäljning.
-	50.2002	T	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle för försäljning.
-	50.2003	4	U	Fordonsverkstad mer än 500 kvadratmeter.
-	50.2004	T	U	Fordonsverkstad högst 500 kvadratmeter.
-	50.2005	T	U	Parkeringsgarage med oljeavskiljare med fler än 400 platser för motorfordon.
				HAMNAR OCH FLYGPLATSER
				Hamnar
24 kap 1 §	63.10		B	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350. Tillståndssplikten gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
	63.10-1	29		- Hamn med mer än 5 000 anlöp per kalenderår.
	63.10-2	24		- Hamn med 2 000 – 5 000 anlöp per kalenderår.

	63.10-3	18		- Hamn med 300 – 2 000 anlöp per kalenderår.
	63.10-4	12		- Hamn med 50 – 300 anlöp per kalenderår.
	63.10-5	8		- Hamn med 10 – 50 anlöp per kalenderår.
	63.10-6	7		- Hamn med högst 10 anlöp per kalenderår.
-	63.1001	4	U	Hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på högst 1 350. Punkten gäller inte hamn för Försvarsmakten.
24 kap 2 §	63.20	7	C	Fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten. Anmälningssplikten gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	63.2001	4	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 600 båtar, med uppläggning eller upptag.
-	63.2002	3	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 200 men högst 600 båtar, med uppläggning eller upptag.
-	63.2003	2	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 50 men högst 200 båtar, med uppläggning eller upptag.
-	63.2004	T	U	Fritidsbåtshamn, för högst 50 båtar, med uppläggning eller upptag.
-	63.2005	T	U	Fritidsbåtshamn utan uppläggning eller upptag.
				Flygplatser
24 kap 3 §	63.30		A	Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Tillståndsplikten gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 4 §.
	63.30-1	28		- Mer än 50 000 landningar per kalenderår.
	63.30-2	20		- Mer än 20 000 landningar men högst 50 000 landningar per kalenderår.
	63.30-3	16		- Mer än 5 000 landningar men högst 20 000 landningar per kalenderår.
	63.30-4	10		- Högst 5 000 landningar per kalenderår.
24 kap 4 §	63.40	13	B	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är längre än 1 200 meter.
-	63.4001	4	U	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är kortare än 1 200 meter.
24 kap 5 §	63.50	T	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningssplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 3 eller 4 §.
-	63.5001	T	U	Flygplats för motordrivna luftfartyg där högst 500 flygrörelser per kalenderår äger rum.
				Annan trafikinfrastruktur
-	63.10001	26	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 1 000 miljoner ¹ fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10002	19	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 500 miljoner ² fordonskilometer per kalenderår.

¹ Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 50.000 fordonspassager per dygn

² Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 25.000 fordonspassager per dygn

-	63.10003	16	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 100 miljoner ³ fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10004	T	U	Parkering.
-	63.10101	19	U	Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer.
-	63.10102	13	U	Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer.
-	63.10103	8	U	Övriga spåranläggningar.
				LABORATORIER
25 kap 1 §	73.10	7	C	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Anmälningssplikten gäller inte laboratorier som 1. ingår i verksamhet som är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon annan bestämmelse i miljöprövningsförordningen, 2. är tillstånds- eller anmälningsspliktiga enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningsspliktiga enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
-	73.1001	7	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
-	73.1002	2	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 20 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter.
-	73.1003	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är högst 20 kvadratmeter.
				TANKRENGÖRING
26 kap 1 §	74.10		B	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”, eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna ”akut toxicitet kategori 1”, ”akut toxicitet kategori 2”, ”akut toxicitet kategori 3”, ”specifik organotoxicitet enstaka exponering kategori 1”, ”specifik organotoxicitet upprepade exponering kategori 1”, ”frätande för huden kategori 1A”, ”frätande för huden kategori 1B”, ”frätande för huden kategori 1C”, ”cancerogenitet kategori 1A”, ”cancerogenitet kategori 1B”, ”cancerogenitet kategori 2”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1A”, ”mutagenitet i könsceller kategori 1B”, ”mutagenitet i könsceller kategori 2”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1A”, ”reproduktionstoxicitet kategori 1B”, ”reproduktionstoxicitet kategori 2”, ”farligt för vattenmiljön kategori akut 1”, ”farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1”, ”farligt för

³ Motsvarar en vägsträcka på c:a 25 km med 10.000 fordonspassager per dygn

	74.10-1	9		vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet".
	74.10-2	7		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av mer än 500 kubikmeter per kalenderår. - Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
26 kap 2 §	74.20	6	C	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
				HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
27 kap 1 §	85.10	9	C	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.
-	85.1001	3	U	Sjukhus med högst 200 vårdplatser.
27 kap 2 §	85.20	5	C	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.
-	85.3001	T	U	Tandläkarmottagning
-	85.4001	T	U	Djursjukhus och liknande
				RENING AV AVLOPPSVATTEN
28 kap 1 §	90.10		B	Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar 2 000 personekvivalenter eller mer.
	90.10-1	20		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
	90.10-2	16		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
	90.10-3	12		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
28 kap 2 §	90.11		B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
	90.11-1	20		- Anslutning av fler än 100 000 personer.
	90.11-2	16		- Anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer.
	90.11-3	12		- Anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer.
28 kap 3 §	90.15-i	16	B	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
28 kap 4 §	90.16		C	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men mindre än 2 000 personekvivalenter.
	90.16-1	8		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 500 personekvivalenter men mindre än 2000 personekvivalenter.

	90.16-2	7		- Mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 personekvivalenter men mindre än 500 personekvivalenter.
-	90.2001	6	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200 personekvivalenter.
-	90.2002	5	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter.
-	90.2003	T	U	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm.
				AVFALL
29 kap 1 §				Med <i>avfall, behandla avfall, återvinna avfall, förbereda avfall för återanvändning, materialåtervinna avfall, bortskaffa avfall, samla in avfall, deponi, deponera avfall och uttjänt bil</i> avses detsamma som i 15 kap. miljöbalken.
29 kap 2 §				Med <i>farligt avfall och icke-farligt</i> avses detsamma som i avfallsförordningen (2020:614).
29 kap 3 §				Med <i>inert avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.
29 kap 4 §				Med <i>avfallsförbränningsanläggning</i> och <i>samförbränningsanläggning</i> avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
				Förbränning
29 kap 5 §	90.180-i		A	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.180-i1	31		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.180-i2	28		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.180-i3	20		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 6 §	90.181-i		A	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.181-i1	31		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.181-i2	28		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.181-i3	20		- Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 7 §	90.190	10	B	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn men högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 8 §	90.191	10	B	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 9 §	90.200-i	26	A	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

29 kap 10 §	90.201-i	26	A	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 11 §	90.210-i	20	B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 12 §	90.211-i	20	B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 13 §	90.212-i	13	B	Samförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 14 §	90.213-i	13	B	Avfallsförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 15 §	90.220		B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.220-1	10		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.220-2	8		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.220-3	7		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 16 §	90.221		B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.221-1	10		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.221-2	8		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.221-3	7		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 17 §	90.230	3	C	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte anläggning som endast förbränner naturligt, icke-farligt vegetabiliskt material från jordbruk eller skogsbruk för

				energiproduktion på ett sätt som inte medför skada på människors hälsa eller miljön.
-	90.23001	2	U	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte anläggning som endast förbränner naturligt, icke-farligt vegetabiliskt material från jordbruk eller skogsbruk för energiproduktion på ett sätt som inte medför skada på människors hälsa eller miljön.
				Deponering
29 kap 18 §	90.271		B	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om 1. mängden massor är mer än 1 000 ton, eller 2. föroreningsrisken inte endast är ringa.
	90.271-1	10		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd än 2 500 ton.
	90.271-2	7		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd är 1 000 ton men högst 2 500 ton.
29 kap 19 §	90.281	3	C	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från eller icke-farliga rensningsmassor på land i anslutning till det vatten som har rensats, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 18 §. Anmälningssplikten gäller inte uppläggning av rensningsmassor från jordbruk eller skogsbruk om uppläggningsen inte medför skada för människors hälsa eller miljön.
-	90.28001	T	U	Uppläggning av snö från gaturenhållning.
29 kap 20 §	90.290-i	26	A	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
29 kap 21 §	90.300-i		B	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om 1. den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår, eller 2. mängden avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 20 §.
	90.300-i1	15		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.300-i2	10		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.300-i3	8		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 22 §	90.310		B	Deponering av icke-farligt avfall. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 18, 19, 20 eller 21 §.
	90.310-1	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-2	9		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-3	7		- Den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 23 §	90.320-i		A	Deponering av farligt avfall, om deponin tillförs mer än 10 000 ton farligt avfall per kalenderår.

	90.320-i1 90.320-i2 90.320-i3	32 29 26		- Den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår
29 kap 24 §	90.330-i	18	B	Deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. mängden farligt avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 23 §.
29 kap 25 §	90.340 90.340-1 90.340-2	 12 7	B	Deponering av farligt avfall, om deponeringen inte är tillståndspliktig enligt 23 eller 24 §. - Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 26 §	90.341	3	C	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.
-	90.34101	T	U	Sluttäckt deponi som inte omfattas av anmälningsplikt enligt 26 §.
				Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet
29 kap 27 §				Har upphävts genom förordning (2022:1306).
29 kap 28 §				Har upphävts genom förordning (2022:1306).
29 kap 29 §				Har upphävts genom förordning (2022:1306).
				Biologisk behandling
29 kap 30 §	90.161	7	B	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och 1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller 2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen 1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller 2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §.
29 kap 31 §	90.171 90.171-1 90.171-2 90.171-3	 T T T	C	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §. - Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.

-	90.17001	T	U	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 10 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår.
				Animaliskt avfall
29 kap 32 §	90.241-i		B	Behandling av animaliskt avfall om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 5-17, 30 eller 31 §§.
	90.241-i1 90.241-i2	16 10		- behandla mer än 10 000 ton animaliskt avfall. - behandla mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton animaliskt avfall.
29 kap 33 §	90.251	10	C	Yrkesmässig behandling av animaliskt avfall om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon av 5-17, 30 eller 31 §§.
				Återvinning för anläggningsändamål
29 kap 34 §	90.131		B	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.
	90.131-1	11		- Mer än 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-2	10		- Mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-3	9		- Mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-4	8		- Mer än 50 ton men högst 1 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-5	7		- Högst 50 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
29 kap 35 §	90.141	T	C	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.
				Uppgrävda massor
29 kap 36 §	90.361	8	B	Behandling av farligt avfall som utgörs av uppgrävda massor, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25 eller 37 §.
29 kap 37 §	90.370	T	C	Behandling av avfall som utgörs av uppgrävda förorenade massor från den plats där behandlingen sker, om behandlingen pågår under högst en tolv månadersperiod och inte är tillståndspliktig enligt 5-17, 21-25, 65-67 eller 70 a §§.
				Konvertering av smittförande avfall
29 kap 38 §	90.382	T	C	Konvertera smittförande avfall på ett sjukhus.
				Avvattning
29 kap 39 §	90.375	7	C	Avvattning av icke-farligt eller farligt avfall, om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton per kalenderår.
				Mekanisk bearbetning och sortering

29 kap 40 §	90.100		B	Återvinning av mer än 10 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår genom mekanisk bearbetning. Tillståndsplikten gäller inte 1. för att genom krossning, siktnings eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om återvinningen är tillståndspliktig enligt 65 §. - Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
	90.100-1 90.100-2	20 12		
29 kap 41 §	90.110		C	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. genom krossning, siktnings eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål. - Den hanterade avfallsmängden är större än 5 000 ton men högst 10 000 ton avfall per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per kalenderår. - Tillfällig krossning/återvinning för byggnads- eller anläggningsändamål
	90.110-1 90.110-2 90.110-3	8 7 T		
29 kap 42 §	90.70		B	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte för att sortera avfall för byggnads- eller anläggningsändamål. - Den hanterade avfallsmängden är mer än 75 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår
	90.70-1 90.70-2	11 10		
29 kap 43 §	90.80	6	C	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.
-	90.8001	T	U	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
				Elavfall
29 kap 44 §	90.90	6	C	Yrkesmässigt sortera, demontera eller på annat sätt behandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter innan ytterligare behandling. Anmälningsplikten gäller inte behandling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.
				Uttjänta fordon
29 kap 45 §	90.119		B	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna sådana uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186). Tillståndsplikten gäller inte om återvinningen är anmälningspliktig enligt 46 § 2. - Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.119-1 90.119-2	14 8		
29 kap 46 §	90.120	7	C	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna 1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller

				2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilsrotare som är auktoriserad enligt bilsrotningsförordningen.
				Förberedelse för återanvändning
29 kap 47 §	90.29	T	C	Yrkesmässigt förbereda avfall för återanvändning.
				Lagring som en del av att samla in avfall
29 kap 48 §	90.30		B	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
	90.30-1	11		-1. mer än 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller - 2. mer än 100 000 ton i andra fall.
	90.30-2	9		-1. mer än 150 000 ton men högst 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller - 2. mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton i andra fall.
	90.30-3	8		-1. mer än 30 000 ton men högst 150 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller - 2. mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton i andra fall.
29 kap 49 §	90.40	6	C	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
-	90.4001	T	U	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är högst 10 ton.
-	90.4002	2	U	Återvinningsplatser för producentavfall (förpackningar) avsedda för allmänheten.
29 kap 50 §	90.50		B	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 1 ton i andra fall.
	90.50-1	12		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton
	90.50-2	11		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 6. mer än 10 ton men högst 50 ton annat farligt avfall.
	90.50-3	9		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 25 ton men högst 50 ton olja, eller 6. mer än 5 ton men högst 10 ton annat farligt avfall.
	90.50-4	8		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 15 ton men högst 25 ton olja, eller 6. mer än 2,5 ton men högst 5 ton annat farligt avfall.

	90.50-5	6		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till 1. mer än 5 ton men högst 15 ton olja, 2. mer än 30 ton men högst 50 ton blybatterier, 4. mer än 30 ton men högst 50 ton impregnerat trä, eller 6. mer än 1 ton men högst 2,5 ton annat farligt avfall.
29 kap 51 §	90.60	3	C	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.
-	90.6001	T	U	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. högst 200 kilogram och utgörs av olja, 2. högst 1 500 kilogram och utgörs av blybatterier, 3. högst 1 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. högst 200 kilogram och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 200 kilogram i andra fall.
				Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar
29 kap 52 §	90.454-i	26	A	Underjordsförvara mer än 50 ton farligt avfall.
29 kap 53 §	90.455	26	A	Permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksilver i djupt bergförvar. Tillståndsplikten gäller inte om lagringen är tillståndspliktig enligt 52 §.
29 kap 54 §	90.457	17	A	Underjordsförvara högst 50 ton farligt avfall.
29 kap 55 §	90.458	20	B	Underjordsförvara icke-farligt avfall.
				Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande
29 kap 56 §	90.408-i	12	B	Lagring av farligt avfall i avvaktan på sådan behandling som kräver tillstånd enligt 5, 6, 7, 8 eller 67 §, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton.
				Fartygsåtervinning
29 kap 57 §	90.451	30	A	Återvinning av avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.
				Radioaktivt avfall
29 kap 58 §	90.460	24	A	Behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvara radioaktivt avfall eller lagra radioaktivt avfall.
29 kap 59 §	90.470	24	A	Bearbeta, lagra, slutförvara eller på annat sätt hantera använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (2018:396), om hanteringen inte är tillståndspliktig enligt 58 §.
				Lagring och avskiljning av koldioxid
29 kap 60 §	90.480	32	A	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är mer än 100 000 ton.

29 kap 61 §	90.485	27	B	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är högst 100 000 ton.
29 kap 62 §	90.500-i	27	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från industriutsläppsverksamheter som beskrivs i 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250).
29 kap 63 §	90.510	27	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från anläggningar som inte är tillståndspliktiga enligt 62 §.
29 kap 64 §	90.520	6	C	Borrning i syfte att bedöma om en plats är lämplig för geologisk lagring av koldioxid.
				Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande
29 kap 65 §	90.406-i		B	Återvinna eller både återvinna och bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. behandling innan förbränning eller samförbränning 3. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 4. behandling av slagg eller aska. Om behandlingen enbart avser anaerob biologisk nedbrytning gäller tillståndsplikten endast om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn eller mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.406-i-1 90.406-i-2	24 17		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är större än 18 750 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
29 kap 66 §	90.405-i		B	Bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. behandling innan förbränning eller samförbränning 4. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 5. behandling av slagg eller aska.
	90.405-i-1 90.405-i-2	24 17		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår. - Den hanterade avfallsmängden är större än 12 500 ton men högst 50 000 ton per kalenderår
29 kap 67 §	90.435-i		A	Återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. materialåtervinning av lösningsmedel 4. materialåtervinning av oorganiskt material, utom metaller och metallföreningar, 5. regenerering av syror eller baser, 6. återvinning av komponenter som används till att minska föroreningar, 7. återvinning av katalysatorer 8. omräffinerig eller annan behandling för återanvändning av olja, 9. invallning, 10. sammansmältning eller blandning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan avfallet behandlas enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf, eller 11. omförpackning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan behandling av avfall enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf.

	90.435-i1 90.435-i2 90.435-i3	32 28 17		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 68 §	90.410	24	A	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningsskyldig enligt någon annan bestämmelse i 29 kap.
29 kap 69 §	90.420		B	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningsskyldig enligt någon annan bestämmelse i 29 kap.
	90.420-1	20		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.420-2	14		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.420-3	10		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.420-4	8		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.420-5	7		- Den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 70 §	90.430	3	C	Yrkesmässig behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår. Anmälningsskyldigheten gäller inte om behandlingen är anmälningsskyldig eller tillståndsskyldig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
29 kap 70 a §	90.436		B	Behandling av icke-farligt avfall genom kemisk behandling om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndsskyldig enligt 65 eller 66 §.
29 kap 71 §	90.440		A	Behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndsskyldig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.440-1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-2	28		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-3	17		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 72 §	90.450		B	Yrkesmässig behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndsskyldig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.450-1	5		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.450-2	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
	90.450-3	8		- Den tillförda mängden avfall är högst 50 ton per kalenderår.
SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR				

30 kap 1 §	92.10	7	B	Skjutfält för skjutning med grovkalibriga vapen (kaliber större än 20 millimeter) eller för sprängningar av ammunition, minor eller andra sprängladdningar.
30 kap 2 §	92.20		C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.
	92.20-1	5		- Mer än 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-2	4		- Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-3	3		- Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.
-	92.2001	T	U	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.
30 kap 3§	92.30	5	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.
-	92.10001	6	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål.
-	92.10002	4	U	Golfbana med sammanlagt högst 18 hål.
-	92.10003	2	U	Golfbana med sammanlagt högst 9 hål.
				TEXTILTVÄTTERIER
31 kap 1 §	93.10	5	C	Tvätteri för mer än 2 ton tvättgods per dygn. Anmälningssplikten gäller inte om 1. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 eller 2 §, eller 2. verksamheten är anmälningsspliktig enligt 19 kap. 4 §.
-	93.1001	4	U	Tvätteri för mer än 2 ton tvättgods per dygn om utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
-	93.1002	T	U	Tvätteri för högst 2 ton tvättgods per dygn.
				BEGRAVNINGSVERKSAMHET
32 kap 1 §	93.20	7	B	Krematorium.
				ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER
				Lackering m.m.
-	100.1001	3	U	Förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller mer än 10 ton pulver per kalenderår.
-	100.1002	T	U	Förbrukning av högst 20 ton färg eller lack eller högst 10 ton pulver per kalenderår.
				Hantering av brom- eller fluorkarboner
-	101.1001	6	U	Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1002	3	U	Omtappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1003	T	U	Omtappning av högst 100 kg fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1004	7	U	Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.

-	101.1005	3	U	Omtappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1006	T	U	Omtappning av högst 1 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
				Detaljhandel
-	102.1001	T	U	Försäljning av kosmetiska produkter.
-	102.1002	T	U	Försäljning av kemiska produkter.
-	102.1003	T	U	Försäljning av kemiska produkter – primärleverantörer.
-	102.1004	T	U	Försäljning av särskilt farliga kemiska produkter.
-	102.1005	T	U	Försäljning av bekämpningsmedel.
-	102.1006	T	U	Försäljning av sprängämnesprekursorer.
-	102.1007	T	U	Försäljning av tryckimpregnerat virke.
-	102.1008	T	U	Försäljning av varor.

	VK/ KK	AK	PN	Beskrivning
				HÄLSOSKYDDSVERKSAMHETER
				Lokaler för undervisning och liknande
	200.10-2	2	H	Gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola
	200.10-5	2	H	Grundskola, anpassad grundskola, förskoleklass, specialskola, sameskola, eller internationell skola
	200.10-6	2	H	Förskola
	200.10-7	T	H	Öppen förskola
	200.10-8	T	U	Familjedaghem
				Samlingslokaler och liknande
	200.20-1	T	U	Samlingslokaler där många människor brukar samlas
	200.20-2	T	H	Fritidshem och öppen fritidsverksamhet
				Skönhetsvård och liknande
	200.30-4	T	U	Lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling och där verksamheten inte endas omfattas av lagen (2021:363) om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar.
	200.30-5	T	H	Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta eller annan smitta på grund av användningen av skalpeller, akupunktur nålar, piercingverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.
				Vård och hälsa
	200.40-1	T	U	Lokaler för vård eller annat omhändertagande
				Idrotts- och badanläggningar som är upplåtna för allmänheten eller som annars utnyttjas av många människor
	200.50-1	T	U	Idrottsanläggningar, gym eller motsvarande
	200.50-2 a	3	H	Bassängbad med högst 5 bassänger
	200.50-2 b	5	H	Bassängbad med mer än 5 bassänger
	200.50-3	T	U	Strandbad
				Boende
	200.60-1	T	U	Byggnader som innehåller en eller flera bostäder och tillhörande utrymmen.
	200.60-5	T	U	Hotell, pensionat och liknande lokaler där allmänheten yrkesmässigt erbjuds tillfällig bostad.
	200.60-6	T	U	Campinganläggningar
				Djurlokaler
	200.70-1	T	U	Lokaler för förvaring av djur.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-09

Diarienummer N160-1660/23

Handläggare: Mia Ilovaca

mia.illovaca@aldrevardomsorg.goteborg.se

Hemställan till kommunfullmäktige om ny taxekonstruktion för hemtjänstinsatser

Förslag till beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. hemställer till kommunfullmäktige om revidering av taxekonstruktionen för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde enligt bilaga 1.
2. förklarar beslutet omedelbart justerat.

Sammanfattning

Ärendet avser förslag till hemställan till kommunfullmäktige om revidering av taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har i en utredning granskat konsekvenser avseende revidering av taxekonstruktion för hemtjänstinsatser baserat på debitering utifrån beviljad tid för den enskilde samt hur förvaltningen kan fokusera mer på omsorgstagaren och minska administration i relation till förändring av taxekonstruktionen. Beslut om reviderad taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde innebär att Göteborgs Stads hemtjänst och externa utförare ska följa samma upplägg enligt beslut av kommunfullmäktige.

Förvaltningen har utrett olika alternativ för hur taxekonstruktionen kan utformas med olika antal nivåer och belopp. I utredningen kan förvaltningen konstatera att nuvarande taxekonstruktion inte varit enkel att förstå för omsorgstagarna och att frågorna kring systemet varit många för de medarbetare som arbetar med avgiftshandläggning men också för utförare. Nuvarande modell med utförd tid för omsorgstagare och de tidigare politiskt fattade beslut med IT-stöd för planering och uppföljning i samband med programmet attraktiv hemtjänst har varit administrativt betungande och inte uppnått de utsatta målen. Målet med förändring av taxekonstruktionen är att avgiftssystemet ska minska otrygghet och tydliggöra den enskildes möjlighet att förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för, samt att modellen ska generera så lite administration som möjligt.

Förvaltningen föreslår att den nya taxekonstruktionen följer alternativ fyra med fyra avgiftsnivåer. Beslut om ändring av taxekonstruktionen behöver fattas av kommunfullmäktige i november månad. Utifrån ordinarie process skulle detta innebära att förändringen skulle börja gälla från den 1 april 2025. Det är dock förvaltningens

bedömning att en skyndsam hantering i ärendet är nödvändig och att förändringen behöver ske från den 1 april 2024.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen föreslår en taxekonstruktion med fyra avgiftsnivåer. Förvaltningens utredning och räkneexempel innebär ett underskott i intäkter om cirka 2 500 tusen kronor per helår för förvaltningen. Bedömningen ur ett ekonomiskt perspektiv är att en avgiftsmodell med fyra nivåer omhändertar spridningen mellan omsorgstagare och är att föredra.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Kommunen är alltid skyldig att göra en beräkning av en persons avgiftsutrymme. En förutsättning för att avgöra hur stor del av den enskildes inkomster (avgiftsunderlag) som är disponibelt för avgiftsuttag är att kommunen först har fastställt den enskildes förbehållsbelopp. Reglerna för avgiftsunderlag anger vilka inkomster som ska ingå samt hur dessa beräknas. Reglerna kring förbehållsbelopp anger att avgifter inte får uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov. Dessa regler bidrar till att jämna ut ojämlika ekonomiska förutsättningar.

Samverkan

Information ges i förvaltningsövergripande samverkansgrupp den 18 oktober.

Bilagor

1. Taxekonstruktion
2. Förvaltningens utredning

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Nämnden för funktionsstöd för kännedom

Ärendet

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har arbetat med att ta fram förslag på förändring av taxekonstruktionen för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde samt hur förvaltningen kan fokusera mer på omsorgstagaren och minska administration i relation till förändring av taxekonstruktionen. Vidare innehåller arbetet förslag på hur fortsatt arbete ska utformas för att fokusera mer på omsorgstagarnas nöjdhet och om de får vad de beviljats enligt rambeslutet. Beslut om reviderad taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde innebär att Göteborgs Stads hemtjänst och externa utförare ska följa samma upplägg enligt beslut av kommunfullmäktige. Förslag på ny taxekonstruktion presenteras i bilaga 1. I arbetet har förvaltningen samverkat med förvaltningen för funktionsstöd.

Beskrivning av ärendet

Förslag om förändring av debitering för den enskilde till beviljad tid lyfter behovet att göra om taxesystemet och se över olika avgiftsnivåer. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har gjort en omvärldsbevakning och granskat olika kommuners taxeringsmodeller. Förvaltningen har utrett taxekonstruktion för hemtjänstinsatser vid en övergång från taxa beräknad på utförd tid till taxa beräknad på beviljad tid.

I förvaltningens utredning har det konstaterats att nuvarande taxekonstruktion inte varit enkel att förstå för omsorgstagarna och att frågorna kring systemet varit många för de medarbetare som arbetar med avgiftshandläggning men också för utförare. Målet med förändringen av taxekonstruktionen är att avgiftssystemet ska minska otrygghet och tydliggöra den enskildes möjlighet att förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för, samt att modellen ska generera så lite administration som möjligt.

Hemtjänst är ett samlingsbegrepp för stöd och hjälp som ökar den enskildes möjligheter till ett självständigt liv, ökad livskvalitet, trygghet i vardagen samt underlättar för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet. Inom begreppet hemtjänst ryms både stöd och hjälp av servicekaraktär och omvårdnadsinsatser. Den praktiska hjälpen av servicekaraktär kan exempelvis bestå av städning, tvätt, inköp, promenader, post- och bankärenden, matlagning och matdistribution. Omvårdnadsinsatserna ska tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov såsom exempelvis måltidsstöd, hjälp med den personliga hygien, på- och avklädning, förflyttning, insatser för att bryta isolering och för att den enskilde ska känna trygghet och säkerhet i det egna hemmet.

Beslut om hemtjänst utformas som rambeslut i antal beviljade timmar per månad från och med 4 april 2023 enligt Göteborgs Stads reviderade riktlinjer för hemtjänst. Det finns också möjlighet att fatta insatsbeslut i de fall det anses lämpligare. Socialsekreterare inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd fattar beslut om hemtjänst och beställer hemtjänst av den utförare som den enskilde valt. En annan beställare är den kommunala hälso- och sjukvården.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett reviderat förfrågningsunderlag i vilket en ny ersättningsmodell bland annat ingår. Från och med 1 oktober 2023 ersätts utförare för beviljad tid för hemtjänst. Utförare får ersättning för den tid som är beviljad för att utföra beställda insatser. Det timbaserade ersättningssystemet gäller för hemtjänst, ledsagning, avlösning och delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder upp till den tid som är beställd.

Göteborgs Stads riktlinje för hemtjänst beskriver att den enskildes beslut anges antalet hemtjänststimmar i ett cirka tal per månad. Detta för att markera att timantalet är en ram där det ska finnas utrymme för viss flexibilitet. En rimlig avvikelse mellan beviljad och utförd tid ska kunna finnas utan att beslutet blir föremål för uppföljning. Detta så länge det inte föreligger förändringar i den enskildes behov av stöd samt att beslutet harmonierar mot målsättningarna.

Ärendet avser förslag till hemställan till kommunfullmäktige om revidering av taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde. Beslut om reviderad taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde innebär att Göteborgs Stads hemtjänst och externa utförare ska följa samma upplägg enligt beslut av kommunfullmäktige.

Utredningens tillvägagångssätt

Förvaltningen har gjort en omvärldsbevakning och tittat på fler än fem kommuners taxekonstruktioner. Förvaltningen har utgått från egen datainsamling och uppföljning med verksamheter som genomförts under sen vår och sommar 2023. Vidare har förvaltningen haft dialog med ett trettiotal personer inom olika kompetensområden i förvaltningen. Detta har bidragit till en allsidig belysning av olika perspektiv. Utifrån dialoger har förvaltningen efterfrågat skriftliga konsekvensbeskrivningar från respektive intressent och dessa har analyserats och ligger till grund för rapportens utformning. Utredningen har också samlat in datainformation så som ekonomisk information från förvaltningens uppföljningssystem Hypergene Nekksus, information om beviljad tid från systemet Treserva samt information om kommunala utförares tid i form av beställd, planerad och utförd tid från systemet Phoniuro.

Syftet med förändringen och styreffekter

Bedömningen som förvaltningens utredning visar på är att förutsägbarheten är det som lyfts fram som kärnan till förändring av taxekonstruktionen till att den enskilde debiteras för beviljad tid. Nuvarande modell med debitering för utförd tid har inte gett önskvärda effekter utifrån strategier som arbetades fram under programmet attraktiv hemtjänst som bland annat inkluderade införandet av IT-stöd för planering och uppföljning av tid, och skapandet av goda arbetsplatser. Förvaltningen har haft ett långtgående arbete med planering och uppföljning av tid, och det konstateras i utredningen att effekthemtagningen inte uppnåts.

Arbete med IT-stöd för planering och uppföljning har varit utmanande och gett olika konsekvenser i verksamheten, arbetsmiljöverket har bland annat gett vite till förvaltningen. I utredningen lyfts problematiken med för många moment i det mobila arbetssättet och IT-stöd för planering för medarbetarna vilket skapar onödig administration för omsorgspersonalen. Arbetssättet för omsorgspersonalen med att registrera utförda tiden och besöken är inte enkel och systemet är inte utformat på ett sätt som minskar risken att göra fel. Vidare utifrån ett medarbetar- och verksamhetsperspektiv i förvaltningen är det mycket administration och kontroll som utförs i processen med fakturahantering. I utförarverksamheten finns omfattande administration för att kontrollera utförd tid hos exempelvis underleverantörer i relation till fakturor samt en administrationsprocess i planeringen att underleverantör planeras korrekt i IT-stöd för planering och att omsorgstagare faktureras korrekt. Utredningen visar att det nuvarande taxesystem inte varit tillfredsställande.

För att förändringen av debitering för den enskilde ska ändras till beviljad tid pekar utredningen på behovet att göra om taxesystemet och se över olika nivåer. Detta bedöms kunna minska kontrollen för den enskilde mellan faktura och utförd tid. Det lyfts att avgiftshandläggare, utförare och myndighet får många frågor från omsorgstagare som har svårt att förstå sin avgift, varför den differentieras, vad hen betalar för och hur fakturan ska utläsas. Medarbetare som arbetar inom central administration och hemtjänst är funktioner som ofta har direktkontakt med den enskilde för att besvara olika frågor om debiteringen. Den utförda tiden som specificeras på fakturan redovisas i hundradelar vilket är komplicerat för den enskilde att förstå vilken tid som har blivit utförd.

Vidare framkommer det i utredningen att otryggheten och rädslan för att kunna betala sin faktura är något som lyfts i dialog mellan omsorgstagarna och förvaltningens olika representanter. Bedömningen som utredningen visar på är att förutsägbarheten är något som lyfts fram som en nyckelfaktor i förändring till att den enskilde debiteras för beviljad tid.

Kommunikation med omsorgstagare kan förenklas genom att medarbetare inom myndighet och omsorgspersonal enklare kan förklara ett avgiftssystem baserat på beviljad tid med nivåer och bidra till en trygghet och mindre rädsla för förändringar i kostnad. En förändring till beviljad tid för den enskilde ger också möjlighet för att det mobila arbetssättet kan förändras för omsorgspersonal, att vara mindre styrt från hur det är i dagsläget.

Förslag till ny taxekonstruktion och konsekvenser för den egna verksamheten

Dagens systemlösningar i det mobila arbetssättet har många moment som inte syns i fakturahanteringen för omsorgstagaren utan är för uppföljningen mellan utförare och myndighet. Det nya planeringssystemet som planerar träda i kraft 2025 erbjuder stämpling med NFC-tag som ger förutsättningar för att förhindra ”fusk”. Vidare önskar förvaltningen att behålla fortsatt stämpling som en säkerhet både utifrån medarbetarperspektivet och för omsorgstagaren, vetskapen att hen har varit där. Uppföljningen kan därmed utvecklas till att endast fokusera på in- och utcheckningen för att följa uppföljningen av den beviljade tiden för den enskilde. Mobila arbetssättet och det nya planeringssystemet föreslås att förenklas och anpassas till beviljad tid för att minska administrationen för omsorgspersonal. Nuvarande system med utförd tid ger en situation där medarbetare upplever att de behöver följa tidsschema och registrering av rätt aktiviteter i telefonen utifrån det mobila arbetssättet i stället för fokus på behov hos den enskilde. Att fortsätta använda stämpling utan att behöva lägga tid på rätt aktivitet i telefonen kan bidra till att minska stress och då det inte ligger till grund för intäkt/ersättning kan omsorgspersonal skifta sitt fokus. Det blir ett skifte från att ”hämta en intäkt” till att lägga fokus på omsorgstagaren och motivera i högre utsträckning till att ta emot det behov som föreligger. Vid endast registrering av in- och utcheckning med hjälp av NFC-tag har myndighet fortsatt möjlighet att ha tillgång till tidsregistreringen i uppföljningarna i dialog med utföraren och kan justera beviljad tid för att säkerställa behov hos omsorgstagare.

Förslaget till ny taxekonstruktion får viss ekonomisk påverkan för Göteborgs Stad. En taxekonstruktion med fyra avgiftsnivåer ger en viss intäktsminskning för staden men omhändertar spridningen mellan var omsorgstagarna befinner sig i de olika avgiftsnivåerna på ett mer rättvist sätt och bedöms på totalen vara fördelaktigt för

omsorgstagarna. Förvaltningens förslag med alternativ 4 och fyra avgiftsnivåer ger en viss intäktsminskning för staden men omhändertar spridningen mellan var omsorgstagarna befinner sig i de olika avgiftsnivåerna på ett mer rättvist sätt och bedöms på totalen vara fördelaktigt för omsorgstagarna.

Nedan presenteras förslag på avgiftssystem för stöd i ordinärt boende. Förslagen bygger på tre avgiftsnivåer i alternativ 1–3 och fyra avgiftsnivåer i alternativ 4. Dessa avgiftsnivåer ska ta hänsyn till lämplig spridning mellan omsorgstagare och olika antal beviljade timmar. Avgiftsnivåerna ska utgå från samma typ av uppbyggnad som tidigare taxekonstruktion baserad utifrån procent av maxtaxan (8 kap 5 § 1 p SoL). Det finns tre förslag framtagna där det finns en skillnad i nivå två i respektive alternativ. Avgifterna behöver inför kommande år räknas upp enligt ordinarie process för att hamna i nivå 2025, där först kommande års prisbasbelopp ska beslutas av regeringen.

Trygghetslarm är inte medräknat i avgiftssystemet utan är en kostnad som står utanför avgiftssystemet motsvarande 118 kr/månaden. Den beviljade tiden för hälso- och sjukvårdsåtgärder är inte heller inkluderad i avgiftssystemet. Avgiftssystemet gör inga förändringar för avlösning i hemmet och ledsagning det är fortsatt avgiftsfritt.

Alternativ 1		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 651 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

I alternativ 1 är nivå två beräknad utifrån 70 % av maxtaxan, vilket motsvarar 1651 kr.

Alternativ 2		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 415 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

Skillnaden i alternativ två – nivå två, är beloppet 1 415 kr vilket motsvarar 60 % av maxtaxan.

Alternativ 3		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 180 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

Skillnaden i alternativ tre – nivå två, är beloppet 1 180 kr motsvarande 50 % av maxtaxan.

Alternativ 4		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 5 timmar/månad	944 kr
Nivå 3	Över 5 timmar men under 10 timmar/månad	1 651 kr
Nivå 4	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

I alternativ fyra motsvarar nivå två 40 procent av maxtaxan och nivå tre motsvarar 70 procent av maxtaxan.

En avgiftsmodell som är baserad utifrån tre respektive fyra nivåer ger omsorgstagaren möjlighet att i större utsträckning förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för. I delar av utredningens konsekvensbeskrivningar lyfts det att dagens modell med utförd tid för omsorgstagaren bidrar till otrygghet för omsorgstagaren genom att fakturabeloppet differentieras och leder till många frågor från omsorgstagaren till avgiftshandläggaren och utföraren. Avgiftshandläggare är i kontakt med omsorgstagare för att förklara hens avgifter och varför det kan differentieras mellan månader. Kommunikation med omsorgstagare kan förenklas genom att medarbetare inom myndighet och omsorgspersonal enklare kan förklara avgiftssystemet och bidra till trygghet och mindre rädsla för förändringar i kostnad. En förändring till beviljad tid för den enskilde ger också möjlighet för att det mobila arbetssättet kan förändras för omsorgspersonal och vara mindre styrt från hur det idag.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd värderat hur taxekonstruktionen kan påverka omsorgstagarna minst samt hur spridningen av timmarna för omsorgstagarna på bästa sätt kan omhändertas. Utifrån detta har förvaltningarna inte fokuserat på de ekonomiska konsekvenserna i första hand avseende förvaltningens ekonomi utan att ta fram ett alternativ som ger möjligheter att omhänderta spridning av antalet omsorgstagare i respektive nivå. Mot bakgrund av detta har förvaltningarna tagit fram ytterligare data med spridning av antalet omsorgstagare i respektive nivå (siffror från augusti månad).

Förvaltningen har utgått från augusti månads siffror för att beräkna intäkterna vilket innebär det antal omsorgstagare som varit registrerade för den perioden. Utifrån detta har förvaltningen också jämfört hur intäkterna var utfall augusti 2018 för att säkerställa skillnaden mellan dagens intäkter som baserar sig utifrån beviljad tid och taxekonstruktionen 2018 som var utifrån beviljad tid. Jämförelsen är gjord för att påvisa hur alternativen ställer sig i relation till tidigare modell baserad utifrån beviljad tid.

<i>Belopp i tusen kronor</i>	
	Utfall
Augusti 2023	9 648
Augusti 2018, uppräknad till 2023 års nivå	9 529

Siffror från augusti 2018 med beviljad tid presenteras nedan i relation till respektive alternativ och vad förändringen innebär på totalen. Förvaltningen gör den ekonomiska analysen att de tre alternativen med tre nivåer ger mer intäkter för förvaltningen än dagens ekonomi utifrån utförd tid med en intäkt om 9 648 tusen kr (utfall för augusti).

<i>Belopp i tusen kronor</i>		
	Förändring aug 2023	Förändring aug 2018
Alternativ 1	2 448	2 566
Alternativ 2	1 886	2 004
Alternativ 3	1 326	1 444
Alternativ 4	-191	-73

Alternativ fyra omhändertar spridningen av omsorgstagare som har över två timmar men under fem samt över fem timmar men under tio. Som ovanstående uppställning visar är den ekonomiska förändringen mellan alternativen större vid fyra nivåer. Utredningen visar på att spridningen är stor i antalet omsorgstagare som ligger över två timmar men under tio vilket motiverar att ha fyra nivåer framför tre nivåer. Alternativ fyra (utifrån siffror från augusti) ger förvaltningen ett underskott i intäkter med cirka 200 tusen kronor per månad. Det motiveras inte vara en betydande ekonomisk konsekvens med ett underskott i intäkter i relation till att omhändertata omsorgstagarnas ekonomiska perspektiv och fördelning.

Ekonomiska konsekvenser den enskilde

Kommunen är alltid skyldig att göra en beräkning av en persons avgiftsutrymme. En förutsättning för att avgöra hur stor del av den enskildes inkomster (avgiftsunderlag) som är disponibelt för avgiftsuttag är att kommunen först har fastställt den enskildes förbehållsbelopp. Reglerna för avgiftsunderlag anger vilka inkomster som ska ingå samt hur dessa beräknas. Reglerna kring förbehållsbelopp anger att avgifter inte får uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov.

Avgifter regleras i socialtjänstlagen (2001:453). 8 kap §§ 3–9. Här finns ett högkostnadsskydd (maxtaxa) i form av en högsta avgift för insatser inom ramen för hemtjänst i ordinärt boende. Vidare finns bestämmelser om beräkning av den enskildes avgiftsunderlag (inkomster) samt regler för att den enskilde ska förbehållas tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp).

I 8 kap. 4 § Socialtjänstlagen anges att med avgiftsunderlaget avses den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna. Förbehållsbeloppet är minibeloppet (för 2023 ensamstående 6 470 kronor, samma boende/gifta 5 279 kronor) + boendekostnaden som sedan dras från den sammanlagda inkomsten efter skatt. Det som återstår kallas avgiftsutrymme och avgiftsutrymmet avgör vilken avgift den enskilde ska betala. Vid beräkningen av den enskildes avgiftsutrymme och som grund för fastställande av avgifter för hemtjänst tas hänsyn till eventuella ”merkostnader” för mat. För sammanboende makar gifta och registrerade partners) beräknas den enskildes avgiftsutrymme till hälften av makarnas sammanlagda inkomster (makarnas inkomster läggs ihop och delas med två).

De personer som inte väljer att lämna in inkomst/boendeuppgifter samt acceptera maxtaxa kan få betala maxavgift beroende på hur mycket hjälp de har. De personer som har minus i sitt avgiftsutrymme har 0-taxa. Det innebär att personerna har inget avgiftsutrymme för att betala någon avgift alls. I utredningen har det också undersökts antalet omsorgstagare som har 0-taxa för att redovisa att denna grupp också finns utifrån förbehållsbelopp och avgiftsutrymme. Förvaltningens underlag för de omsorgstagare som ligger på 0-taxa är fördelat enligt följande: nivå ett – 16 personer, nivå två – 104 personer, nivå tre – 78 personer, 10 timmar eller fler – 299 personer. Totalt har förvaltningen baserat på augusti månads siffror 497 omsorgstagare med en 0-taxa.

Förvaltningen för funktionsstöd har också räknat på antal omsorgstagare som har nolltaxa (antingen på grund av att avgiftsutrymmet för den enskilde är noll eller att personen uppbär försörjningsstöd) eller reducering av avgift efter att förvaltningen räknat på

avgiftsutrymmet. Även denna uträkning gjordes för augusti 2023. 40 procent av de personer som har beviljade hemtjänstinsatser (totalt 761 personer) inom förvaltningen för funktionsstöd har nolltaxa på grund av att avgiftsutrymmet är noll eller att personen uppbär försörjningsstöd. Dessa personer påverkas inte av ny taxekonstruktion.

Maxtaxa för hemtjänst är 2 359 kr per månad. Förvaltningens utredning visar att cirka 60 procent (Sydväst 58 %, Centrum 60 %, Hisingen 62 % och Nordost 65,5 %) av omsorgstagarna har över tio timmar hemtjänst vilket motsvarar maxtaxenivån. För att veta hur många omsorgstagare som har över tio timmar och kan betala maxtaxan är det ett underlag som behöver inhämtas på individnivå. Förändring till en taxekonstruktion med fyra avgiftsnivåer ger samma ekonomiska konsekvenser för de omsorgstagare som har beslut över 10 timmar hemtjänst. Möjlig skillnad föreligger i de andra avgiftsnivåerna och det är mot bakgrund av detta som förvaltningen sett över spridningen av antal timmar mellan omsorgstagare. Viktigt arbetssätt fortsatt utifrån förändrad taxekonstruktion är likvärdigheten i beslut från socialsekreterare, att omsorgstagare får lika mycket tid för samma typ av insats för att inte skapa en obalans i att omsorgstagare hamnar i olika avgiftsnivåer. Vidare är det viktigt att information och kommunikation från första mötet mellan omsorgstagare och socialsekreterare är tydligt och förklarande för omsorgstagare vid förändring för att säkerställa trygghet och likvärdighet i bedömning av behov. En aspekt i detta är förbehållsbelopp och administrationen som medföljer. Ju fler som har maxtaxa desto fler kan behöva förbehållsbelopp. Konsekvensbeskrivningarna för de cirka 40 procent som inte har fler än 10 timmar som motsvarar maxtaxan, är att framtagande av modell ska innehålla tillräckligt många nivåer att spridning av omsorgstagares timmar säkerställs och att förvaltningens ekonomiska incitament inte blir att öka intäkter med föreslaget alternativ.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har utrett en taxekonstruktion som baseras på den omsorg eller service som beviljats i stället för den som utförts. Debitering av den enskilde baseras på den beviljade tiden. Förvaltningens utredning innehåller konsekvensbeskrivningar för den enskilde och konsekvensanalyser utifrån verksamhetsperspektiv samt utifrån ekonomiskt perspektiv.

Förvaltningen föreslår att den nya taxekonstruktionen följer alternativ fyra med fyra avgiftsnivåer. Beslut om ändring av taxekonstruktionen behöver fattas av kommunfullmäktige i november månad. Utifrån ordinarie process skulle detta innebära att förändringen skulle börja gälla från den 1 april 2025. Det är dock förvaltningens bedömning att en skyndsam hantering i ärendet är nödvändig och att förändringen behöver ske från den 1 april 2024.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd lämnar förslag och föreslår en taxekonstruktion som är baserad på fyra avgiftsnivåer för att omhänderta spridningen av omsorgstagare utifrån olika antal timmar och nivåer. Förvaltningens bedömning utifrån utredningen är att förslaget med fyra avgiftsnivåer i taxekonstruktionen och räkneexempel innebär ett underskott i intäkter om cirka 2 500 tusen kronor per helår för förvaltningen. Förvaltningarna bedömer att förändringen inte är en betydande ekonomisk konsekvens med underskottet i relation till att omhänderta omsorgstagarnas ekonomiska perspektiv och fördelning. Förvaltningarna ser inga ekonomiska konsekvenser för andra kommunala verksamheter. Den förändring i intäkt som bli mer fyra nivåer är försumbar utifrån ett kommunperspektiv. Reglerna vid

beräkning av inkomster som avser stödja personer med låga inkomster, i samtliga fall skyddar också maxtaxan för den som har låg inkomst, revideras inte i ändring av taxekonstruktionen utan bevaras utifrån samma principer som tidigare.

De ekonomiska konsekvenserna för staden är negativa medan det på totalen inte kommer generera förvaltningen mer intäkter med fyra nivåer i alternativ fyra men det ska tas i beaktande att det kommer finnas omsorgstagare som kommer ligga mellan nivåerna vilket kan innebära en sänkning respektive höjning av avgiften. Alternativ fyra med fyra nivåer i taxekonstruktionen anses vara det alternativ som bäst omhändertar spridningen av omsorgstagare och ger minst påverkan på dem utifrån ekonomiskt perspektiv. Vidare är förslaget något som ligger i linje med att trygga och förenkla förståelsen för omsorgstagare i relation till deras debitering. En taxekonstruktion baserad på beviljad tid med nivåer bidrar till en trygghet och mindre rädsla för förändringar i kostnad. Förändring till beviljad tid för den enskilde ger också möjlighet för att det mobila arbetssättet kan förändras för omsorgspersonal, att vara mindre styrt från hur det är i dagsläget.

Förvaltningens nuvarande situation med en ökad administration och minutstyrning till följd av utförd tid kan förändras utifrån förändringen som ger möjligheter till förenkling av processen. Nuvarande system med utförd tid ger en situation där medarbetare upplever att de behöver följa tidsschema och registrering av rätt aktiviteter i telefonen utifrån det mobila arbetssättet i stället för fokus på behov hos den enskilde. Det nya planeringssystemet som planerar träda i kraft 2025 erbjuder stämpling med NFC-tag som ger förutsättningar för att förhindra ”fusk”. Genom att behålla fortsatt stämpling blir det en säkerhet både utifrån medarbetarperspektivet och för omsorgstagaren, vetskapen att hen har varit där. Därmed kan det mobila arbetssättet och minutstyrningen förändras eftersom de olika aktiviteterna i det mobila arbetssättet inte behöver finnas kvar. Att fortsätta använda stämpling utan att behöva lägga tid på rätt aktivitet i telefonen kan bidra till att minska stress och då det inte ligger till grund för intäkt/ersättning och kan omsorgspersonal skifta sitt fokus. Det innebär att omsorgspersonal får mindre fokus på minutstyrning och på förvaltningsnivå kan denna förändring ge minskad arbetad tid. Förvaltningens ekonomiska perspektiv med underskott i hemtjänsten kan också omhändertas av denna förändring utifrån förändrade arbetssätt och mindre fokus på administrativa uppgifter.

Förslaget med fyra avgiftsnivåer kommer ge ett mindre underskott utifrån förvaltningens räkneexempel och intäkterna från omsorgstagarna, men förvaltningens huvudperspektiv i hemställan är att förändringen ger effekthemtagning i andra perspektiv. Utifrån förvaltningens perspektiv är denna förändring i linje med centralt politiskt uppdrag kring att minska administration. Genom att ändra taxekonstruktionen får förvaltningen andra förutsättningar att utforma det mobila arbetssättet och den administrativa processen som gett förvaltningen mer arbetad tid i icke omsorgsnära arbete.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen

Mia Ilovaca
Tf. förvaltningscontroller

Babbs Edberg
Förvaltningsdirektör

Bilaga 1 - Taxekonstruktion

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Taxa äldreomsorg och funktionshinderverksamhet - beslut enligt SoL

Fr o m 2023

Område	Beslut i budget	Belopp	kr/månad
Maxtaxa för hemtjänst, trygghetslarm och hemsjukvård	Belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL	2 359	kr/månad
Nivå 1, upp till 2 timmar/månad	20 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)	472	kr/månad
Nivå 2, över 2 timmar men under 5 timmar/månad	40 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)	944	kr/månad
Nivå 3, över 5 timmar men under 10 timmar/månad	70 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)	1 651	kr/månad
Nivå 4, över 10 timmar/månad	Belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL	2 359	kr/månad
Leverans av hemlevererad mat	5 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)	118	kr/månad
Boendestöd	Avgiftsfritt	0	
Ledsagning	Avgiftsfritt	0	
Avlösning i hemmet	Avgiftsfritt	0	
Deltagande i dagvård/dagverksamhet	Avgiftsfritt	0	
Trygghetstelefon/månad	5 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)	118	kr/månad
Hemtjänstavgift/månad vid äldreboende och bostad med särskild service för omsorg och omvårdnad. Inklusive avgift för hemsjukvård.	Belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)	2 359	kr/månad
Hemtjänstavgift vid korttidsboende för omsorg och omvårdnad	1/30-del av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p SoL (maxtaxan)	79	kr/dygn
Boendeavgift, boende som inte omfattas av hyreslagen	Belopp enligt 8 kap 5 § 2 p SoL	2 423	kr/månad
Avgifter för kost	Beslut i budget	Belopp	kr/månad
Helpension i äldreboende och bostad med särskild service	Summan av:	4 339	kr/månad
	<u>Råvarudel:</u> Den av Socialstyrelsen meddelade livsmedelskostnaden per månad	2 763	kr/månad
	<u>Tillagningsdel:</u> Fastställd andel 2019, årligen omräknad enligt SCB:s omsorgsprisindexindex (OPI)	1 576	kr/månad
Korttidsboende, matkostnad per dag	1/30-del av helpensionen per månad	145	kr/dag
Måltider för dagvård/dagverksamhet	65% av 1/30-del av helpension per månad	94	kr/dag
Hemlevererad mat, pris per portion	50% av 1/30-del av helpension per månad	72	kr/portion

Förbehåll	Beslut i budget	Belopp	kr/månad
Minimibelopp (schablonbelopp), ensamboende personer 65 år och äldre	Belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 1 SoL	6 470	kr/månad
Minimibelopp (schablonbelopp), ensamboende personer 64 år eller yngre	10 % utöver belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 1 SoL	7 117	kr/månad
Minimibelopp (schablonbelopp), sammanboende makar (för var och en) personer 65 år och äldre	Belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 2 SoL	5 279	kr/månad
Minimibelopp (schablonbelopp), sammanboende makar (för var och en) personer 64 år eller yngre	10 % utöver belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 2 SoL	5 807	kr/månad
Garantibelopp i Bostad med särskild service (personer 64 år och yngre)	63 % av prisbasbeloppet per månad	2 756	kr/månad
Garantibelopp i särskilt boende för äldre	48 % av prisbasbeloppet per månad	2 100	kr/månad

*) Timmar = beviljad tid omsorgstagare

Förvaltningens utredning

**Översyn och granskning av administration
kopplat till ersättning och taxesystem**

2023-10-10

Innehåll

1	Definitioner	3
2	Sammanfattning	4
3	Uppdraget	5
4	Bakgrund	6
5	Metod.....	8
6	Utredning	9
6.1	Debitering för omsorgstagaren.....	9
6.1.1	Process för hemtjänst	9
6.1.2	Debitering	10
6.1.3	Konsekvensbeskrivningar ändring till beviljad tid.....	11
6.1.4	Förslag på avgiftssystem för omsorgstagaren	15
6.2	Ersättningsmodell.....	18
6.2.1	Implementering i verksamhet och förändring i system.....	19
7	Slutsatser och förslag.....	21
7.1	Vad behöver förändras och när?.....	22

1 Definitioner

Förtydligande av några begrepp som används i detta dokument:

Begrepp	Förklaring
Den enskilde	Omsorgstagare, individ, brukare
Ekonomistyrning för hemtjänst	Namn på det moment som görs i verksamhetssystemet Treserva, där bokföring av myndighets kostnader och utförarens intäkter är slutprodukten.
EKU	Enheten för kontrakt och uppföljning
HSL	Hälso- och sjukvårdslagen
IBIC	Individens behov i centrum
LOV	Lag och valfrihet
PluGo	Planerings- och uppföljningssystem (består av två system, Kompanion för planer och och Phoniro för uppföljning)
SOL-Insats	Insats enligt Socialtjänstlagen
Utförandegrad	Utförd tid av beviljad tid
Årsarbetare	Ackumulerad uppgift om arbetad tid, där 1600 arbetade timmar motsvarar en årsarbetare.

2 Sammanfattning

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har i en utredning granskat konsekvenser avseende revidering av taxekonstruktion för hemtjänstinsatser baserat på debitering utifrån beviljad tid för den enskilde samt hur förvaltningen kan fokusera mer på omsorgstagaren och minska administration i relation till förändring av taxekonstruktionen. Beslut om reviderad taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde innebär att Göteborgs Stads hemtjänst och externa utförare ska följa samma upplägg enligt beslut av kommunfullmäktige. I arbetet har förvaltningen samverkat med förvaltningen för funktionsstöd.

Förvaltningen har i föreliggande rapport genomfört en översyn och granskning av administration kopplat till ersättning och avgiftssystem samt taxan som debiteras den enskilde. Rapporten har belyst alla inblandade avdelningar och att förvaltningen utifrån vad som framkommit ska hitta ett arbetssätt som främjar omsorgstagaren och leder till mindre administration. Förvaltningen har utrett olika alternativ för hur taxekonstruktionen kan utformas med olika antal nivåer och belopp. I utredningen kan förvaltningen konstatera att nuvarande taxekonstruktion inte varit enkel att förstå för omsorgstagarna och att frågorna kring systemet varit många för de medarbetare som arbetar med avgiftshandläggning men också för utförare. Nuvarande modell med utförd tid för omsorgstagare och de tidigare politiskt fattade beslut med IT-stöd för planering och uppföljning i samband med programmet attraktiv hemtjänst har varit administrativt betungande och inte uppnått de utsatta målen.

Målet med förändring av taxekonstruktionen är att avgiftssystemet ska minska otrygghet och tydliggöra den enskildes möjlighet att förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för, samt att modellen ska generera så lite administration som möjligt.

Förvaltningen har utrett olika alternativ för hur taxekonstruktionen kan utformas med olika antal nivåer och belopp.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd lämnat förslag och föreslår en taxekonstruktion som är baserad på fyra avgiftsnivåer för att omhänderta spridningen av omsorgstagare utifrån olika antal timmar och nivåer.

Förvaltningen föreslår att den nya taxekonstruktionen följer alternativ fyra med fyra avgiftsnivåer. Utifrån ordinarie process skulle detta innebära att förändringen först skulle kunna börja gälla från den 1 april 2025. Det är dock förvaltningens bedömning att en skyndsam hantering i ärendet är nödvändig och att förändringen behöver ske från den 1 april 2024.

3 Uppdraget

Förvaltningen har i ett tidigare uppdrag från Kommunstyrelsen den 10 februari 2021 utrett en ersättningsmodell. Biståndsbeslut i form av rambeslut är inte en del av ersättningsmodellen utan är kopplat till Kommunfullmäktiges riktlinjer för hemtjänst. I Göteborgs Stad beviljas hemtjänst som används som samlingsbegrepp för omsorg och service. I samband med förslag och beslut om ny ersättningsmodell för hemtjänsten med förändring av ersättning från utförd tid till beviljad tid har det framkommit behov av inventering och genomlysning av taxekonstruktionen, avgiftsprocessen, minutstyrningen och rättssäkerheten.

Uppdraget var att genom förvaltningens olika avdelningar ta fram förslag på hur förvaltningen kan fokusera mer på omsorgstagaren och minska administrationen. Flera delar av den administration som utförs kan handla om ofullständiga system eller otillräckligt metodstöd som innebär att mycket manuell administration behöver ske.

Uppdraget innehåller en konsekvensanalys och förslag hur arbetet kan förändras för att fokusera mer på omsorgstagarnas nöjdhet och om de får vad de har beviljats enligt rambeslutet samt en granskning av både taxan som debiteras omsorgstagaren och administrationsprocessen. Översynen har utgått från ett behovsperspektiv framför att reglera arbetet via minutstyrning. Detaljstyrning i tid bidrar till att medarbetare upplever tidspress, stress och en känsla av att inte kunna påverka. Utöver detta innefattar uppdraget också konsekvensbeskrivningar för en förändring i avgiftssystemet för omsorgstagaren från utförd till beviljad tid.

Målet med förändringen av taxekonstruktionen är att avgiftssystemet ska minska otrygghet och tydliggöra den enskildes möjlighet att förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för, samt att modellen ska generera så lite administration som möjligt.

4 Bakgrund

Göteborgs Stad har infört valfrihetssystem inom hemtjänsten enligt lag om valfrihet (LOV) sedan 4 april 2018. Beslut om hemtjänst utformas som rambeslut i antal beviljade timmar per månad. Utföraren planerar sedan tillsammans med omsorgstagare vad som ska utföras under den beviljade tiden, för att tillgodose omsorgstagarens behov och nå målen i enlighet med beslut och uppdrag. Omsorgstagarens rättssäkerhet säkras genom ett behovsinriktat och systematiskt arbetssätt samt kontinuerlig utvärdering av besluten. Det finns behov av en tydlig struktur för utvärdering av beslut. Enligt statistik finns behov av samsyn på uppföljning av beslut.

En grund i att arbeta målinriktat är att följa hur omsorgstagarens situation förändras över tid. Att följa upp är en uppgift för såväl den beslutande socialsekreteraren som för utföraren. Regelbunden uppföljning skapar tillfällen för omsorgstagaren, och när det är aktuellt anhöriga, att påverka sin situation under pågående insats. Hur ofta uppföljning behöver ske, och vad den behöver omfatta, avgörs från fall till fall. Det beror dels på hur livssituationen ser ut, dels behovet av stöd. Det behövs en annan typ av organisation och rutiner än nuvarande för att myndighet ska utveckla uppföljningsprocessen. När omsorgstagarens avgifter grundar sig på den beviljade tiden kan det innebära konsekvenser för omsorgstagaren om tiden inte utförs enligt beviljad tid. Samverkan och delaktighet är förutsättningar för lyckat koncept. Det förutsätter också att det underlag som finns är korrekt och att registrerade uppgifter stämmer.

Beslut om hemtjänst utformas som rambeslut i antal beviljade timmar per månad från och med 4 april 2023 enligt Göteborgs Stads reviderade riktlinjer för hemtjänst. Det finns också möjlighet att fatta insatsbeslut i de fall det anses lämpligare. Socialsekreterare inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd fattar beslut om hemtjänst och beställer hemtjänst av den utförare som den enskilde valt. En annan beställare är den kommunala hälso- och sjukvården.

Kommunal hälso- och sjukvård ges hemma hos den enskilde, i de fall då kommunen har tagit över hälso- och sjukvårdsansvaret. I den kommunala hälso- och sjukvården arbetar sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. De samverkar med läkare och andra kompetenser som finns på den vårdcentral/rehabenheter som den enskilde har listat sig på. Bor man i sitt ordinära hem och har svårt att ta sig till sin vårdcentral och är i behov av sjukvård under en längre tid kan man erbjudas kommunal hälso- och sjukvård. Detta regleras i det så kallade hälso- och sjukvårdsavtalet. Utifrån en kartläggning inom hemtjänsten utförd våren 2022 har cirka 20–30 procent av omsorgstagare hemtjänst och kommunal hälso- och sjukvård och övriga har regional primärvård.

Legitimerade medarbetare från hälso- och sjukvården kan delegera och ordinera hälso- och sjukvårdsåtgärder till utförare inom hemtjänsten. Delegerade och ordinerade hälso- och sjukvårdsåtgärder ska i möjligaste mån samordnas med

att utföra socialtjänstinsats i form av hemtjänst. Hemtjänsten kan behöva besöka den enskilde för att utföra endast en hälso- och sjukvårdsåtgärd. Exempel på detta är läkemedel som behöver ges vid ett visst klockslag och som inte sammanfaller med att den enskilde behöver stöd utifrån sitt SOL-beslut.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett reviderat förfrågningsunderlag i vilket en ny ersättningsmodell bland annat ingår. Utförare av hemtjänst ersätts till och med 30 september 2023 utifrån utförd tid. Från och med 1 oktober 2023 ersätts utförare för beviljad tid för hemtjänst. Utförare får ersättning för den tid som är beviljad för att utföra beställda insatser. Det timbaserade ersättningssystemet gäller för hemtjänst, ledsagning, avlösning och delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder upp till den tid som är beställd.

För kommunala utförare är det, förutom lagar och regler, Göteborgs Stads kravspecifikation som styr utförandet. Kravspecifikationen speglar de krav som ställs i förfrågningsunderlaget för privata utförare. Kommunfullmäktige har fattat beslut om att nästkommande revidering av förfrågningsunderlaget ska genomföras av äldre samt vård- och omsorgsnämnden.

I tidigare utredning har det framgått att en modell som utgår från beviljad tid medger bättre förutsättningar för hållbar hemtjänstplanering och genomförande av hemtjänst och därigenom minskas stressen som kan upplevas kring ekonomi och genomförande. Samtidigt finns idag en skillnad mellan utförd och beviljad tid vilket innebär att förvaltningen vid övergång till ersättning utifrån beviljad tid behöver följa upp och säkerställa att den beviljade tiden motsvarar den enskildes faktiska behov. Individbaserad systematisk uppföljning handlar om att dokumentera arbetet med omsorgstagare och därefter sammanställa informationen i syfte att utveckla och förbättra verksamheten. Detta görs inte i dagsläget, både med anledning av att Treserva inte utvecklat funktionen samt att förvaltningen inte har kravställt det. En förutsättning är att Treserva ger stöd och förutsättningar att arbeta i processen, för att uppgifter ska kunna hanteras direkt i arbetsgången. För omsorgstagaren är uppföljningen viktig för att ge personen möjlighet att komma till tals, blir hjälpen till hjälp, och är omsorgstagaren nöjd med det bemötande hen får och sin möjlighet till inflytande.

5 Metod

Förvaltningen har gjort en omvärldsbevakning och tittat på fler än fem kommuners taxekonstruktioner. Förvaltningen har utgått från egen datainsamling och uppföljning med verksamheter som genomförts under sen vår och sommar 2023. Det har funnits en projektgrupp med representation från förvaltningens olika verksamheter. I utredningen har det funnits dialog med ett trettiotal personer inom olika kompetensområden i förvaltningen vilket har bidragit till en allsidig belysning av olika perspektiv. Utifrån dialoger har förvaltningen efterfrågat skriftliga konsekvensbeskrivningar från respektive intressent och dessa har analyserats och ligger till grund för rapportens utformning. Utredningen har också samlat in datainformation så som ekonomisk information från förvaltningens uppföljningssystem Hypergene Nekksus, information om beviljad tid från systemet Treserva samt information om kommunala utförares tid i form av beställd, planerad och utförd tid från systemet Phoniro.

Förslag om förändring av debitering för den enskilde till beviljad tid lyfter behovet att göra om taxesystemet och se över olika avgiftsnivåer. Förvaltningen har utrett taxekonstruktion för hemtjänstinsatser vid en övergång från taxa beräknad på utförd tid till taxa beräknad på beviljad tid. I förvaltningens utredning har det konstaterats att nuvarande taxekonstruktion inte varit enkel att förstå för omsorgstagarna och att frågorna kring systemet varit många för de medarbetare som arbetar med avgiftshandläggning men också för utförare.

6 Utredning

6.1 Debitering för omsorgstagaren

6.1.1 Process för hemtjänst

Hemtjänst är ett samlingsbegrepp för stöd och hjälp som ökar den enskildes möjligheter till ett självständigt liv, ökad livskvalitet, trygghet i vardagen samt underlättar för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet. Inom begreppet hemtjänst ryms både stöd och hjälp av servicekaraktär och omvårdnadsinsatser. Den praktiska hjälpen av servicekaraktär kan exempelvis bestå av städning, tvätt, inköp, promenader, post- och bankärenden, matlagning och matdistribution. Omvårdnadsinsatserna ska tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov såsom exempelvis måltidsstöd, hjälp med den personliga hygien, på- och avklädning, förflyttning, insatser för att bryta isolering och för att den enskilde ska känna trygghet och säkerhet i det egna hemmet.

Omsorgstagare ansöker om hemtjänst. Socialsekreterare gör en social utredning enligt modellen Individens behov i centrum (IBIC), i dialog med den enskilde och inhämtar information om den enskildes behov. IBIC är en modell som Socialstyrelsen har tagit fram och som syftar till att stärka den enskildes delaktighet i utredning, planering och genomförande av insats samt i uppföljning av beslutad insats. Socialsekreterare gör en bedömning av behoven utifrån skälig levnadsnivå och fattar sedan ett beslut enligt Socialtjänstlagen. Göteborgs stads vägledning för handläggning och utförande av hemtjänst används också i besluten.

Beslut om hemtjänst utformas som rambeslut i antal beviljade timmar per månad från och med 4 april 2023 enligt Göteborgs Stads reviderade riktlinjer för hemtjänst. Det finns också möjlighet att fatta insatsbeslut i de fall det anses lämpligare. Socialsekreterare inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd fattar beslut om hemtjänst och beställer hemtjänst av den utförare som den enskilde valt.

Beslutet ska också innehålla de målsättningar som socialsekreteraren tillsammans med omsorgstagaren har identifierat. Utföraren planerar sedan tillsammans med omsorgstagaren vad som ska utföras under den beviljade tiden, för att tillgodose omsorgstagarens behov och nå målen i enlighet med beslut och uppdrag. Planering sker tillsammans med den enskilde och dokumenteras i genomförandeplanen. Stadens framtagna mall och arbetssätt för genomförandeplanen IBIC är omfattande och kräver stor administration både för myndighetsutövningen och för utförare. Besluten ändras vilket innebär hög administrativ belastning för hemtjänsten att uppdatera genomförandeplanen utifrån gällande arbetssätt och att de senare godkänns av myndighet. Utförare lägger tid för administration och ombud inom detta arbete som motsvarar höga kostnader. I utredningen lyfts hur arbete med genomförandeplaner skulle kunna förenklas för att underlätta enklare hantering och mindre administrativa

arbetsprocesser. Vidare lyfts även att en översyn om genomförandeplanernas utformning och uppdatering av det digitala verktyget som finns skulle kunna vara vägar framåt. Utöver detta enklare utformning av planen bidra till att omsorgstagaren enklare kan förstå sin plan.

Kravspecifikation och Göteborgs stads riktlinje för hemtjänst

I Göteborgs Stads riktlinje för hemtjänst beslutad i Kommunfullmäktige och gällande från 2023-04-03 beskrivs att den enskildes beslut anges antalet hemtjänsttimmar i ett cirka tal per månad. Detta för att markera att timantalet är en ram där det ska finnas utrymme för viss flexibilitet. Tiden utgör en ramtid vilket innebär att det är den totala tiden som ska användas och fördelas och vid behov omfördelas i genomförandet utifrån den enskildes aktuella behov och önskemål.

En rimlig avvikelse mellan beviljad och utförd tid ska kunna finnas utan att beslutet blir föremål för uppföljning. Detta så länge det inte föreligger förändringar i den enskildes behov av stöd samt att beslutet harmonierar mot målsättningarna. Med rimlig avvikelse menas cirka plus minus fem procent av den beviljade tiden.

Ekonomiskt perspektiv utifrån 5 procent är att det belastar utförarnas ekonomi i dagsläget. Denna avvikelse på 5 procent behöver hanteras gemensamt mellan beställare och utförare för att utveckla samarbete i vilken administration kan undvikas förutsatt att förändringen är inom 5 procent. Vidare arbete är uppföljning av hur 5 procent är implementerat utifrån myndighetsperspektivet eftersom uppföljningsansvaret finns där. Det behöver konkretiseras hur avvikelsen ska hanteras från respektive part, vilka aktiviteter som är nödvändiga och vad som eventuellt kan tas bort utifrån att förändringen är inom 5 procent.

Utredningen lyfter vikten av att samtliga inblandade i processen ser sin del och de styrande dokumenten som ligger till grund exempelvis kravspecifikation, Göteborgs stads riktlinje för att bedöma hemtjänst, vägledning för handläggning och utförande av hemtjänst.

6.1.2 Debitering

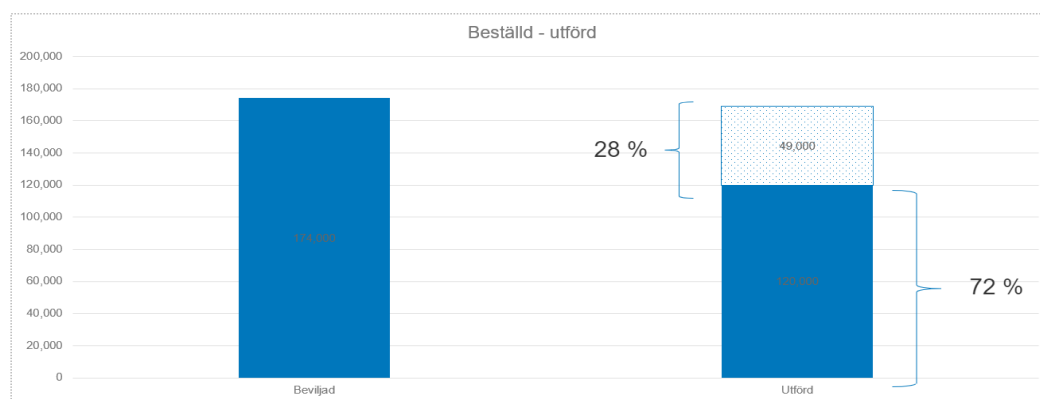
Den enskilde debiteras för utförd tid enligt av kommunfullmäktige beslutade anvisning för Taxa för äldreomsorg och funktionshinderverksamhet samt vad som gäller vid debitering av avgift vid utebliven eller sen avbeställning. För planerad insats som inte avbeställts senast 2 dagar i förväg debiteras den planerade tiden enligt timtaxa. Vid vistelse på sjukhus gäller inte krav på avbeställning i förväg.

Den enskilde debiteras utifrån den tid som hemtjänstutföraren har registrerat. Hemtjänstutförare arbetar utifrån mobilt arbetssätt och skannar QR-kod vid in- och utcheckning av besök men även andra insatser registreras i det mobila arbetssättet för att avgift ska bli rätt. Det finns idag en diskrepans mellan den tid som beviljats och den tid som utförs för den enskilde som illustreras av bilden nedan där 72 procent av all tid som beviljas utförs. Besök utförs på kortare tid, ibland önskar inte den enskilde att mer utförs, avböjda besök i dörren och

tekniska problem med telefoner vid besök som utförs men inte registreras på annat sätt än via pappersschema är delvis förklaringar till varför det finns en diskrepans. Utförare arbetar med att motivera omsorgstagare till att ta emot hjälpen. För att arbeta med diskrepansen följer utförare upp nedkortade besök via bland annat daganteckningar och statistik i Phoniro.

Registrering av pappersscheman lyfts också i utredningen som administrationskrävande för utförarna. Vidare påtalas också biståndsbeslut som inte motsvarar behovet, avseende tidsåtgång som en orsak till att det finns en diskrepans. Vid utvärdering av biståndsbeslut är det nödvändigt att noggrant överväga den tid som krävs för att leverera god omsorg till omsorgstagaren. Fortsatt utveckling av samsyn mellan biståndsbeslutet och den faktiska tiden som behövs för besök från utförarnas perspektiv kan resultera i att tiden anpassas utifrån de verkliga behoven hos omsorgstagare. För att omhänderta diskrepansen är det viktigt att analysera och optimera den tidsåtgång som krävs för att se till att biståndsbesluten verkligen motsvarar behoven hos dem som behöver det mest.

Utförare oavsett regi, beviljad tid jämfört med utförd tid

6.1.3 Konsekvensbeskrivningar ändring till beviljad tid

Avgiftssystemet är inte enhetligt med den nya ersättningsmodellen som utgår från att hemtjänstutförare får ersättning utifrån beviljad tid per timme. Ersättning för delegerade och ordinerade hälso- och sjukvårdsåtgärder följer samma princip. Den enskilde debiteras utifrån utförd tid, inte utifrån beviljad tid. Konsekvensbeskrivningarna har visat på olika för- och nackdelar med att den enskilde debiteras för den utförda tiden.

Konsekvenser för hälso- och sjukvårdsåtgärder

I utredningen lyfts konsekvenser och ökad administration oavsett beviljad eller utförd tid, då omsorgstagaren idag inte betalar för hälso- och sjukvårdsåtgärder. Dels leder det till ökad manuell hantering i planeringssystemet för utförare och det kan också leda till oklarheter i det mobila arbetet för omsorgspersonalen. Förslag som lyfts är att en form av interndebitering för hälso- och sjukvårdsåtgärder och inte involvera planeringssystemet efter övergången till beviljad tid. Det interna arbetet bör fokusera på att utveckla avstämningarna

mellan utförare och hälso- och sjukvård för att säkerställa enklare hantering och uppföljning.

Beskrivning av utbetalningsprocessen och konsekvenser

För att tydliggöra ersättnings-/utbetalningsprocessen till hemtjänstutförare har en rutin, körschema till hemtjänstutförare framtagits under våren 2023 med beskrivningar av olika moment och kontroller som ska utföras i samband med utbetalningsprocessen. Rutinen beskriver aktiviteter som utförare respektive beställare behöver genomföra för att underlag i ekonomistyrningen ska bli korrekt. Tid för start och slut för varje arbetspass läses in med automatik från verksamhetssystemet Phoniro. Den som är ansvarig för planering av schema lägger även in vilka koder som ska registreras på respektive insats under arbetspasset. Första kontrollfunktionen är att alla arbetspass för månaden måste vara godkända av utförare i Phoniro den första i påföljande månad. All tid som godkänts och lästs över från Phoniro till Treserva för den avsedda månaden genererar ersättning när ett ersättningsunderlag skapas i ekonomistyrningen i Treserva.

Ersättningsunderlag för kommunala och privata utförare skapas av administratör för ekonomistyrning. Kontrollfunktionen därefter är att ansvarig enhetschef för myndighet granskar och godkänner skapat ersättningsunderlag. För utförare finns rutin för att planerare och enhetschef går igenom underlaget och stämmer av, inom utförare är det också ett kontinuerligt arbete med att granska i Phoniro för att hitta felmarginaler och också granska utförd tid gentemot beviljad och planerad. Administratör för ekonomistyrningen levererar sedan ett underlag över vad som ska faktureras annan myndighet. Kommunala utförare erhåller ersättningen genom ekonomistyrningen i förvaltningen. Privata utförare erhåller ersättning genom fakturering som jämförs med det godkända underlaget i ekonomistyrningen. Administratörer för ekonomistyrningen har kontrollfunktion att granska fakturorna från privata utförare gentemot Treserva och kontrollera att det stämmer. Av dessa underlag får utföraren sina intäkter och omsorgstagaren sin faktura. Det finns stora feldifferenser, bristande kännedom om arbetssätt vid administrationssystem och Treserva – Phoniro. Utredningen visar på att det blir fel intäkter och processen är administrationskrävande som framgår av ovanstående beskrivningar. Det krävs stor administration att lämna underlag, godkänna och kontrollera samt efterkontrollera att slutsumman blev korrekt, vilket innefattar både hälso- och sjukvårdsåtgärder och SoL-intäkter.

En utmaning i rutinen är korta ledtider mellan de olika momenten som förvaltningen har identifierat som möjliga förbättringar för att kunna hantera eventuella felaktigheter. Vidare kommer även ett arbete att göras för att förtydliga ansvarsfördelning mellan olika roller i rutinen och processen.

Nulägesbeskrivning av fakturahantering

I dialoger med olika representanter har det framgått att fakturahanteringen är svårhanterlig för den enskilde och ett administrativt arbete för medarbetare. Medarbetare som arbetar inom central administration och hemtjänst är funktioner som ofta har direktkontakt med den enskilde för att besvara olika frågor om fakturor. Den utförda tiden som specificeras på fakturan redovisas i

hundradelar vilket är komplicerat för den enskilde att förstå vilken tid som har blivit utförd. Det finns även en problematik i nuvarande fakturahantering utifrån besök som utförs av underleverantör som behöver manuell registrering att inkluderas i underlag för faktura.

I utredningen lyfts problematiken med att det är många moment i det mobila arbetssättet för omsorgspersonalen och onödig administration. Arbetssättet för omsorgspersonalen med att registrera utförda tiden och besöken är inte enkel och systemet är inte utformat på ett sätt som minskar risken att göra fel. Vidare utifrån ett medarbetarperspektiv är det mycket administration och kontroll som utförs i processen med fakturahantering. Utförare kommer fortsatt att kvittensmarkera att man varit hos omsorgstagare för att utföra ett besök. I utförarverksamheten finns omfattande administration för att kontrollera utförd tid hos underleverantör i relation till fakturor samt en administrationsprocess i planeringen att underleverantör planeras korrekt och att omsorgstagare faktureras korrekt. Det är också ett kontrollmoment att hemtjänstenheten får rätt ersättning från myndighet för att täcka kostnaden för sina fakturor. Utredningen visar att det nuvarande avgiftssystemet inte varit tillfredsställande, omsorgstagare har svårt att förstå fakturorna och tiden de betalar för är dels utförd tid, dels schablon för tjänst som underleverantör utför. För att förändringen av debitering för den enskilde ska ändras till beviljad tid pekar utredningen på behovet att göra om taxesystemet och se över olika nivåer. Detta bedöms kunna minska kontrollen för den enskilde mellan faktura och utförd tid.

Bedömning ur ekonomiskt perspektiv

Maxtaxa för hemtjänst är 2 359 kr per månad. Förvaltningens utredning visar att cirka 60 procent (Sydväst 58 %, Centrum 60 %, Hisingen 62 % och Nordost 65,5 %) av omsorgstagarna har över tio timmar hemtjänst vilket motsvarar maxtaxenivån. För att veta hur många omsorgstagare som har över tio timmar och kan betala maxtaxan är det ett underlag som behöver inhämtas på individnivå. Förändring till en taxekonstruktion med fyra avgiftsnivåer ger samma ekonomiska konsekvenser för de omsorgstagare som har beslut över 10 timmar hemtjänst. Möjlig skillnad föreligger i de andra avgiftsnivåerna och det är mot bakgrund av detta som förvaltningen sett över spridningen av antal timmar mellan omsorgstagare. Viktigt arbetssätt fortsatt utifrån förändrad taxekonstruktion är likvärdigheten i beslut från socialsekreterare, att omsorgstagare får lika mycket tid för samma typ av insats för att inte skapa en obalans i att omsorgstagare hamnar i olika avgiftsnivåer. Vidare är det viktigt att information och kommunikation från första mötet mellan omsorgstagare och socialsekreterare är tydligt och förklarande för omsorgstagare vid förändring för att säkerställa trygghet och likvärdighet i bedömning av behov. En aspekt i detta är förbehållsbelopp och administrationen som medföljer. Ju fler som har maxtaxa desto fler kan behöva förbehållsbelopp. Konsekvensbeskrivningarna för de cirka 40 procent som inte har fler än 10 timmar som motsvarar maxtaxan, är framtagande av modell ska innehålla många nivåer att spridning av omsorgstagaras timmar säkerställs och att förvaltningens ekonomiska incitament inte blir att öka intäkter med föreslaget alternativ.

Det är ett utvecklingsarbete att hitta en jämnvikt i beviljad och utförd tid. Uppföljningsarbetet benämns som en nyckelfaktor i arbetet med att en förändring till beviljad tid för den enskilde. En aspekt att lyfta i detta är att utifrån den nya ersättningsmodellen för utförare som gör förflyttningen från utförd till beviljad tid, kommer skapa incitament för en annan typ av uppföljning utifrån myndighetsperspektiv, även om det redan finns uppföljning inom myndighet.

Ersättning för beviljad tid i relation till den diskrepans som finns mellan beställd och utförd tid ger reflektionen om att de totalt antal beviljade timmarna behöver en översyn. Täta uppföljningar resoneras vara bra utifrån omsorgstagarens perspektiv och kan leda till mindre administration hos utförarna men i stället flytta perspektivet till myndighet. I utredningen lyfts att administrationen förflyttas till myndighet men det är möjligt att diskutera att uppföljningen är det som ökar och följer målbilden från den nya riktlinjen för hemtjänst. Vidare visar utredningen att det ansvar att arbeta med diskrepans och ”minutstyrning” som tidigare varit längst ut, hos omsorgspersonalen flyttas till myndighetsutövningen. Förflyttningen av administration behöver tas i beaktande.

Konsekvensbeskrivningar ur mobilt arbetssätt

Dagens systemlösningar i det mobila arbetssättet har många moment som inte syns i fakturahanteringen för omsorgstagaren utan är för uppföljningen mellan utförare och myndighet. Det nya planeringssystemet som planerar träda i kraft 2025 erbjuder stämpling med NFC-tag som ger förutsättningar för att förhindra ”fusk”. Vidare önskar förvaltningen att behålla fortsatt stämpling som en säkerhet både utifrån medarbetarperspektivet och för omsorgstagaren, vetskapen att hen har varit där. Uppföljningen kan därmed utvecklas till att endast fokusera på in- och utcheckningen för att följa den beviljade tiden för den enskilde. Mobila arbetssättet och det nya planeringssystemet föreslås att förenklas och anpassas till beviljad tid för att minska administrationen för omsorgspersonal.

En konsekvensbeskrivning för den enskilde är möjligheten att medarbetare kan ägna ett annat fokus och uppmärksamhet åt den enskilde personen då förflyttningen från utförd till beviljad tid innebär att mindre fokus kan läggas på den så kallade ”minutstyrningen” i scheman. Nuvarande system med utförd tid ger en situation där medarbetare upplever att de behöver följa tidsschema och registrering av rätt aktiviteter i telefonen i stället för fokus på behov hos den enskilde. Fokus på den enskilde i balans med tiden handlar delvis också om kulturförändringar.

Att fortsätta använda tidsregistrering utan att behöva lägga tid på rätt aktivitet i telefonen minskar stress och då det inte ligger till grund för intäkt/ersättning vid förslaget att ändra till beviljad tid för omsorgstagaren, kan omsorgspersonal skifta sitt fokus. Det blir ett skifte från att ”hämta en intäkt” till att lägga fokus på omsorgstagaren och motivera i högre utsträckning till att ta emot det behov som föreligger. Vid endast registrering av in- och utcheckning har myndighet fortsatt möjlighet att ha tillgång till tidsregistreringen i uppföljningarna i dialog

med utföraren och kan justera beviljad tid för att säkerställa behov hos omsorgstagare.

Förändringen till i ersättningsmodell och förslag om att debitering för den enskilde ska följa samma struktur kan bidra att medarbetare inom utförarperspektivet får förändrade förutsättningar och också mindre press och stress med bättre förutsättningar i arbetsmiljö samtidigt som den enskilde hamnar mer i fokus. Förflyttningen i detta perspektiv är det som varit administrativt betungande och som funnits i utförarperspektivet flyttas till beställarperspektivet och myndighet. Vidare är det viktigt att poängtera att det fortsatt kommer finnas kvar ett administrativt arbete med att inhämta statistik och uppföljning för myndighet för eventuell revidering av beviljad tid och uppdrag. Utredningen pekar på behov av samsyn för vilket underlag som ska ligga till grund för dialog och implementeras i arbetsprocesserna för att den omsorgstagaren fortsatt ska vara i fokus. Den beviljade tiden för utförare men även för den enskilde bör ligga till grund för en mer frekvent uppföljning som myndighet tillsammans med utförare behöver arbeta vidare med. Ett gemensamt arbete behöver göras för samsyn mellan de olika avdelningarna både vad gäller kärnverksamhet och stöдавdelningar.

Uppföljning av det som omsorgstagaren får utfört av hemtjänst kommer fortsatt att följas som utförd tid. Det nya planeringssystemet erbjuder stämpling med NFC-tag som ger förutsättningar för att förhindra ”fusk”. Vidare erbjuder fortsatt stämpling en säkerhet både utifrån medarbetarperspektivet och för omsorgstagaren, vetskapen att hen har varit där.

6.1.4 Förslag på avgiftssystem för omsorgstagaren

Förslaget till ny taxekonstruktion får viss ekonomisk påverkan för Göteborgs Stad. En taxekonstruktion med fyra avgiftsnivåer ger en viss intäktsminskning för berörda förvaltningen men omhändertar spridningen mellan var omsorgstagarna befinner sig i de olika avgiftsnivåerna på ett mer rättvist sätt och bedöms på totalen vara fördelaktigt för omsorgstagarna. Förvaltningens förslag med alternativ 4 och fyra avgiftsnivåer ger en viss intäktsminskning för staden men omhändertar spridningen mellan var omsorgstagarna befinner sig i de olika avgiftsnivåerna på ett mer rättvist sätt och bedöms på totalen vara fördelaktigt för omsorgstagarna.

Nedan presenteras förslag på avgiftssystem för stöd i ordinärt boende. Förslagen bygger på tre avgiftsnivåer i alternativ 1–3 och fyra avgiftsnivåer i alternativ 4. Dessa avgiftsnivåer ska ta hänsyn till lämplig spridning mellan omsorgstagare och olika antal beviljade timmar. Avgiftsnivåerna ska utgå från samma typ av uppbyggnad som tidigare taxekonstruktion baserad utifrån procent av maxtaxan (8 kap 5 § 1 p SoL). Det finns tre förslag framtagna där det finns en skillnad i nivå två i respektive alternativ. Avgifterna behöver inför kommande år räknas upp enligt ordinarie process för att hamna i nivå 2025, där först kommande års prisbasbelopp ska beslutas av regeringen.

Trygghetslarm är inte medräknat i avgiftssystemet utan är en kostnad som står utanför avgiftssystemet motsvarande 118 kr/månaden. Den beviljade tiden för

hälso- och sjukvårdsåtgärder är inte heller inkluderad i avgiftssystemet. Avgiftssystemet gör inga förändringar för avlösning i hemmet och ledsagning det är fortsatt avgiftsfritt.

Alternativ 1		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 651 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

Skillnaden i nivå två är hur mycket av avgiften som är beräknad på maxtaxa, det vill säga att i alternativ ett – nivå två är beloppet 1 651 kr motsvarande 70 procent av maxtaxan.

Alternativ 2		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 415 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

Skillnaden i alternativ två – nivå två, är beloppet 1 415 kr vilket motsvarar 60 procent av maxtaxan.

Alternativ 3		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 180 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

Skillnaden i alternativ tre – nivå två, är beloppet 1 180 kr motsvarande 50 procent av maxtaxan.

Alternativ 4		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 5 timmar/månad	944 kr
Nivå 3	Över 5 timmar men under 10 timmar/månad	1 651 kr
Nivå 4	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

I alternativ fyra motsvarar nivå två 40 procent av maxtaxan och nivå tre motsvarar 70 procent av maxtaxan.

En avgiftsmodell som är baserad utifrån tre respektive fyra nivåer ger omsorgstagaren möjlighet att i större utsträckning förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för. I delar av utredningens konsekvensbeskrivningar lyfts det att dagens modell med utförd tid för omsorgstagaren bidrar till otrygghet för omsorgstagaren genom att fakturabeloppet differentieras och leder till många frågor från omsorgstagaren till avgiftshandläggaren och utföraren. Avgiftshandläggare är i kontakt med omsorgstagare för att förklara hens avgifter och varför det kan differentieras mellan månader. Kommunikation med omsorgstagare kan förenklas genom att medarbetare inom myndighet och omsorgspersonal enklare kan förklara avgiftssystemet och bidra till trygghet och mindre rädsla för förändringar i kostnad. En förändring till beviljad tid för den enskilde ger också möjlighet för att det mobila arbetssättet kan förändras för omsorgspersonal och vara mindre styrt från hur det idag.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd värderat hur taxekonstruktionen kan påverka omsorgstagarna minst samt hur spridningen av timmarna för omsorgstagarna på bästa sätt kan omhändertas. Utifrån detta har förvaltningarna inte fokuserat på de ekonomiska konsekvenserna i första hand avseende förvaltningens ekonomi utan att ta fram ett alternativ som ger möjligheter att omhänderta spridning av antalet omsorgstagare i respektive nivå. Mot bakgrund av detta har förvaltningarna tagit fram ytterligare data med spridning av antalet omsorgstagare i respektive nivå (siffror från augusti månad).

Förvaltningen har utgått från augusti månads siffror för att beräkna intäkterna vilket innebär det antal omsorgstagare som varit registrerade för den perioden. Utifrån detta har förvaltningen också jämfört hur intäkterna var utfall augusti 2018 för att säkerställa skillnaden mellan dagens intäkter som baserar sig utifrån beviljad tid och taxekonstruktionen 2018 som var utifrån beviljad tid. Jämförelsen är gjord för att påvisa hur alternativen ställer sig i relation till tidigare modell baserad utifrån beviljad tid.

<i>Belopp i tusen kronor</i>	
	Utfall
Augusti 2023	9 648
Augusti 2018, uppräknad till 2023 års nivå	9 529

Siffror från augusti 2018 med beviljad tid presenteras nedan i relation till respektive alternativ och vad förändringen innebär på totalen. Förvaltningen gör den ekonomiska analysen att de tre alternativen med tre nivåer ger mer intäkter för förvaltningen än dagens ekonomi utifrån utförd tid med en intäkt om 9 648 tkr (utfall för augusti).

<i>Belopp i tusen kronor</i>		
	Förändring aug 2023	Förändring aug 2018
Alternativ 1	2 448	2 566
Alternativ 2	1 886	2 004
Alternativ 3	1 326	1 444
Alternativ 4	-191	-73

Alternativ fyra omhändertar spridningen av omsorgstagare som har över två timmar men under fem samt över fem timmar men under tio. Som ovanstående uppställning visar är den ekonomiska förändringen mellan alternativen större vid fyra nivåer. Utredningen visar på att spridningen är stor i antalet omsorgstagare som ligger över två timmar men under tio vilket motiverar att ha fyra nivåer framför tre nivåer. Alternativ fyra (utifrån siffror från augusti) ger förvaltningen ett underskott i intäkter med cirka 200 tusen kronor per månad. Det motiveras inte vara en betydande ekonomisk konsekvens med ett underskott i intäkter i relation till att omhänderta omsorgstagarnas ekonomiska perspektiv och fördelning.

Fakturahantering vid förändring till beviljad tid

Ändring till att den enskilde debiteras för beviljad tid gör att avgiftssystemet blir enhetligt då förvaltningen idag tar ut specificerade avgifter för beviljad tid

för insatserna inköp, tvätt, städ och fönsterputs. Den enskilde behöver inte säkerställa tiden som hemtjänsten utför för att sedan kontrollera mot faktura vilket besparar tid och gör fakturan mer begriplig. Fakturan blir också mer tydlig för ett par som exempelvis har serviceinsats där insatsen är delad mellan dem. Idag blir registreringen av utförd tid olika mellan paret och då även fakturabeloppet, på grund av att utförda insatser skiljer i tid och månad. Det lyfts önskemål om att ta bort insatser som ligger på underleverantör från planeringssystemet för att minska otydligheter. Det vore möjligt om den enskilde betalade för beviljad tid. Ett annat perspektiv är att ersättningsmodellen med rambeslut i tid inte möjliggör en differentiering av avgiften utifrån olika insatser (mer än det som ovan nämnts). Att rambeslutet är formulerat på sådant sätt innebär en ”klumpsumma” i ett beslut med en totaltid per månad. Myndighet registrerar inte några insatser, det utförs av utförare i planering och en förändring är att avgiften skulle i sådant fall styras av utförare.

6.2 Ersättningsmodell

Ersättningsmodell

Från och med den 1 oktober 2023 implementerades en ny modell som utgår från beviljad tid, utförare av hemtjänst ges ersättning för den tid som är beviljad av myndighet. Förändringen från utförd till beviljad tid bedöms ge bättre förutsättningar för ett arbete med hållbar hemtjänstplanering och genomförande och därigenom minska stressen som kan upplevas kring ekonomi och genomförande. Detta kan leda till att det blir större fokus på behov i stället för tid. Detta går även hand i hand med fast omsorgkontakt och att förvaltningen har ett heltidsavtal (11-timmars dygnsvila) som styr mer mot basschema och med en ersättningsmodell med beviljad tid kan leda till en hållbar hemtjänstplanering med mindre stress för medarbetare och omsorgstagare, Vidare kan också samsynen och tilliten mellan myndighet och utförare förbättras då omsorgspersonal arbetar i högre utsträckning i team och därmed högre kännedom om omsorgstagares behov och hur de är i förändring. Uppföljningen behöver fokusera på om den enskildes behov är tillgodosedda.

Det finns en ekonomisk risk i ny ersättningsmodell och ersättningsnivå. Förvaltningen behöver arbeta med diskrepansen mellan beviljad och utförd tid. Utförare inom hemtjänsten kan utifrån ny modell få ett lägre incitament till att arbeta vidare med diskrepansen, mellan utförd och beviljad tid, utifrån ett utförarperspektiv. Utifrån dialoger och konsekvensbeskrivningar är det möjligt att utförarperspektivet med ny modell kan fokusera på behov i stället för tid på ett annat sätt än tidigare då minutstyrningen hade stort utrymme och fokus. Uppföljningen utifrån utförarperspektivet behöver skifta fokus till att förändra sina arbetssätt för att tillgodose den enskildes behov. Det lyfts också risker att administrationsprocessen och fokus på tid skiftas till myndighet och att det skulle kunna resultera i att tiderna dras ner.

Förvaltningen behöver arbeta mer frekvent med uppföljning och struktur på uppföljning för komma till rätta med diskrepansen mellan den tid som beviljats och den tid som utförs för brukaren. Med bevakning att hela det bedömda

behovet som den enskilde har ska tillgodoses. I ett läge där förvaltningen kan hantera diskrepansen mellan tiden som beviljas och tiden som utförs, där den beviljade tiden sänks, minskar kostnaderna inom myndighet. Det finns ramar inom myndighet som påverkar att i vissa ärenden inte kunna justera tiden, exempelvis gynnande beslut, trots att omsorgstagare inte använder hela den beslutade tiden. Det är en stor utmaning utifrån myndighetsutövning som det finns behov av att prioritera som ett utvecklingsområde och hitta stöd och samarbeten i förvaltningen för att arbeta med frågan. Utredningen gör vidare bedömningen att ett arbete för att hantera volymer är nödvändigt för att klara den demografiska utvecklingen samt ekonomin på förvaltningsnivå.

6.2.1 Implementering i verksamhet och förändring i system

Implementering i verksamhet

Med ny ersättningsmodell och förändring för debitering för den enskilde gör utredningen bedömningen att fortsatt arbete behöver fokuseras på en utvecklad och strukturerad uppföljning, detta både utifrån behovsuppföljning och tid samt utifrån ett utförar- och ekonomiskt perspektiv. Följsamhet till rutiner och system behöver stödja detta. Fram till att beslutet om att debitera den enskilde för den beviljade tiden träder i kraft, behöver förvaltningen fortsätta arbetet med att minska administrativa uppgifter och organisera verksamheten därefter för att genomföra förändringen. Förändringar i det mobila arbetssättet kan föreslås och utvecklas utifrån förändringen till beviljad tid eftersom de olika aktiviteterna i det mobila arbetssättet kan renodlas och anpassas utifrån verksamhetens behov och utförare och myndighets uppföljning.

System

Det pågår ett arbete med att initiera en införande av nytt planeringssystem. Nuvarande avtal har förlängts över 2024. Pågående arbete fokuserar på testning med nuläge, behov och olika utvecklingsfrågor. Det finns idag tekniska begränsningar och myndighetsgränser som kan upplevas som administrativt betungande. Förändringen till beviljad tid bedöms ge förutsättningar till att anpassa uppföljningen och funktionaliteten i systemet. Dagens system har många moment som inte syns i fakturahanteringen för omsorgstagaren utan är för uppföljningen mellan utförare och myndighet. Det nya planeringssystemet erbjuder stämpling med NFC-tag som ger förutsättningar för att förhindra ”fusk”. Vidare erbjuder fortsatt stämpling en säkerhet både utifrån medarbetarperspektivet och för omsorgstagaren, vetskapen att hen har varit där. Uppföljningen kan därmed utvecklas till att endast fokusera på in- och utcheckningen för att följa uppföljningen av den beviljade tiden för omsorgstagaren. Mobila arbetssättet och det nya planeringssystemet föreslås att förenklas och anpassas till beviljad tid för att minska administrationen för omsorgspersonal.

Rutiner

I dialog med berörda parter lyfts behov av fortsatt arbete utifrån administration och rutiner. Under dialogerna har flera respondenter lyft att arbetet med hemtjänstplanering och hantering av ekonomistyrning för hemtjänst underlättas av tydliga rutiner. I dialoger och i konsekvensbeskrivning lyfts det att det är eftersträvarsvårt med förenkling av rutiner (som 'rutin - ersättning till hemtjänstutförare') och minskande av administrativ belastning. Förvaltningen behöver vidareutveckla arbetet med kravspecifikationen för hemtjänst och Göteborgs stads riktlinje för hemtjänst.

7 Slutsatser och förslag

Hemtjänst är svårplanerad verksamhet vilket ställer stora krav på ledning, styrning och uppföljning utifrån olika perspektiv. Ersättningsmodellen inom LOV ger ekonomiska incitament och sätter ramarna för hur ersättningen betalas ut och på vilka grunder en verksamhet ersätts. Vid införandet av LOV i Göteborgs stad byggde ersättningsmodellen på att utförare ersattes för beviljad tid (biståndsbedömd tid). Nuvarande modell med debitering för utförd tid har inte gett önskvärda effekter utifrån strategier som arbetades fram under programmet attraktiv hemtjänst som bland annat inkluderade införandet av IT-stöd för planering och uppföljning av tid, och skapandet av goda arbetsplatser. Förvaltningen har haft ett långtgående arbete med planering och uppföljning av tid, och det konstateras i utredningen att effekthemtagningen inte uppnåtts.

Arbete med IT-stöd för planering och uppföljning har varit utmanande och gett olika konsekvenser i verksamheten, arbetsmiljöverket har bland annat gett vite till förvaltningen. I utredningen lyfts problematiken med för många moment i det mobila arbetssättet och IT-stöd för planering för medarbetarna vilket skapar onödig administration för omsorgspersonalen

I utredningen och rapporten för administrativa uppgifter gjord av konsulter på uppdrag av förvaltningen, beskrevs övergången till utförd tid som administrativt tungt och en ökning av de administrativa uppgifterna. Det resulterade i ett mer omfattande uppföljningsarbete både på utförarsidan och på myndighetssidan eftersom fler parametrar i uppföljningen infördes via det mobila arbetssättet. Det finns en avsaknad av bra systemstöd och kontrollverktyg för utförd tid. Det är mycket manuellt arbete vid kontroller, analys av utförda timmar och olika sammanställningar. Summeringen hänvisar till att det inte har varit införandet av LOV i Göteborgs stad som driver administrationen utan förändringen av ersättningsmodell, då det framför allt inneburit ett större uppföljningsansvar från både myndighet och för utförare.

Slutsatser som lyfts är att förändringen till beviljad tid för omsorgstagare kan också gynna medarbetare då det inte blir ett stressmoment att behöva jaga en annan intäkt. Som att utföra besök som ska meddelas till planerare som ska planera om och uppdatera scheman, meddela omsorgspersonal uppdatering, som i sin tur ev. behöver åka/gå in till kontor för att hämta nyckel eller möta kollega och ta nyckel med mera, utan att då inte behöva motivera utan kan stanna, lyssna in, ta med sig händelsen få stöd i kommande utförande av insats hos omsorgstagare. Förslaget bedöms ta hänsyn till likvärdighet för alla omsorgstagare. Och förändringen bedöms ge förutsättningar för förbättring för omsorgstagare och medarbetare.

Förslag är att gå vidare med en avgiftsmodell med fyra nivåer då det bedöms ge omsorgstagaren möjlighet att bättre förutse sina kostnader och enklare förstå fakturorna. Den nuvarande modellen skapar osäkerhet eftersom fakturabeloppet varierar för omsorgstagaren samtidigt som det mobila arbetssättet med utförd tid är omfattande för omsorgspersonalen.

Vidare slutsatser är att förvaltningen behöver fortsätta arbetet med vilka punkter som ska vara föremål för uppföljning och när. Det är viktigt att det samordnas och säkerställs med samsyn mellan myndighet och utförare. Genom en förändring till beviljad tid påverkas omsorgstagare, omsorgspersonal och myndighet utifrån olika perspektiv. Sammantaget bedöms förslaget av förändring till beviljad tid för omsorgstagaren ge tydlighet till omsorgstagare och en helhetssyn för förvaltningen med förenkling av olika administrativa processer. Som beskrivet i avsnittet kring fakturahantering är det många frågor som hanteras av avgiftshandläggare på grund av otydliga fakturor och osäkerhet hos omsorgstagare vid förändring av fakturaavgiften. Genom att införa beviljad tid för omsorgstagare kan kommunikationen förenklas mellan myndighet och utförare samt att avgiftshandläggare som arbetar med fakturorna enklare kan besvara frågor och säkerställa omsorgstagarens trygghet.

Administrativ uppföljning bedöms vara mer påverkad av förändringen av ersättningsmodell för utförare än förändring av debitering för omsorgstagaren baserad på beviljad tid. Förslag på förändring till beviljad tid för omsorgstagare bedöms omhänderta likvärdighet för omsorgstagare. Samtliga omsorgstagare ges lika möjligheter och rättigheter för hemtjänst och föreslaget avgiftssystem omhändertar spridningen av omsorgstagare baserat på beviljad tid och kostnad samt avgiftsutrymme. Utredningen har utgått från hur omsorgstagarens trygghet och säkerhet kan vara i fokus och utveckling av att tillgodose behovet som omsorgstagaren har. Förslaget har fortsatt inkluderat att omhänderta in- och utcheckning för omsorgstagare som en del av tryggheten för både omsorgstagare och medarbetare.

7.1 Vad behöver förändras och när?

Nämnden får inom sitt verksamhetsområde anta taxor och avgifter av mindre ekonomisk betydelse och som inte med hänsyn till kraven på likabehandling av medborgare måste fastställas gemensamt för hela staden.

För att förändringen ska kunna genomföras behöver det ha skett samråd mellan äldre samt vård- och omsorgsnämnden och förvaltningen för funktionsstöd. Därefter kan det fattas beslut om förändrad avgiftstaxa. Vidare hantering är att äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd fattar likalydande beslut och därefter hemställer till kommunfullmäktige om förändrad taxekonstruktion.

Förslag med fyra avgiftsnivåer kommer ge ett mindre underskott utifrån förvaltningens räkneexempel och intäkterna från omsorgstagarna. Huvudperspektivet i hemställan till kommunfullmäktige från äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen samt förvaltningen för funktionsstöd är att förändringen ger effekthemtagning i andra perspektiv. Utifrån äldre samt vård- och omsorgsförvaltningens perspektiv är denna förändring i linje med centralt politiskt uppdrag kring att minska administration. Genom att ändra taxekonstruktionen får förvaltningen andra förutsättningar att utforma det mobila arbetssättet och den administrativa processen som gett förvaltningen mer arbetad tid i icke omsorgsnära arbete.

Förvaltningen föreslår att den nya taxekonstruktionen följer alternativ fyra med fyra avgiftsnivåer. Utifrån ordinarie process skulle detta innebära att förändringen först skulle kunna börja gälla från den 1 april 2025. Det är dock förvaltningens bedömning att en skyndsam hantering i ärendet är nödvändig och att förändringen behöver ske från den 1 april 2024.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-10-11

Diarienummer N161-2285/23

Handläggare

Moa Ohlsson

Telefon: 031-366 76 67

E-post: moa.ohlsson@funktionsstod.goteborg.se

Hemställan till kommunfullmäktige om ny taxekonstruktion för hemtjänstinsatser

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd hemställer till kommunfullmäktige om revidering av taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde, i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1.
2. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerat.

Sammanfattning

Ärendet avser förslag till hemställan till kommunfullmäktige om revidering av taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde. Beslut om reviderad taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde innebär att Göteborgs Stads hemtjänst och externa utförare ska följa samma upplägg enligt beslut av kommunfullmäktige.

Målet med förändring av taxekonstruktionen är att avgiftssystemet ska minska otrygghet och tydliggöra den enskildes möjlighet att förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för, samt att modellen ska generera så lite administration som möjligt. Förvaltningarna föreslår att den nya taxekonstruktionen följer bilaga 1 med fyra nivåer och ska börja gälla från den 1 april 2025.

I arbetet har förvaltningen samverkat med äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen ser inte att förändras taxekonstruktion får stor effekt utifrån förvaltningens eller stadens perspektiv. Bedömning är att en avgiftsmodell med fyra nivåer omhändertar spridningen mellan omsorgstagare och är att föredra.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Kommunen är alltid skyldig att göra en beräkning av en persons avgiftsutrymme. En förutsättning för att avgöra hur stor del av den enskildes inkomster (avgiftsunderlag) som är disponibelt för avgiftsuttag är att kommunen först har fastställt den enskildes förbehållsbelopp. Reglerna för avgiftsunderlag anger vilka inkomster som ska ingå samt hur dessa beräknas. Reglerna kring förbehållsbelopp anger att avgifter inte får uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag

för sina personliga behov. Dessa regler bidrar till att jämna ut ojämlika ekonomiska förutsättningar.

Samverkan

Information lämnas på förvaltningsövergripande samverkansgrupps möte den 18 oktober 2023.

Bilaga

1. Taxekonstruktion

Ärendet

Nämnden har att ta ställning till hemställan till kommunfullmäktige om revidering av taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde. I arbetet har förvaltningen samverkat med äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen.

Beskrivning av ärendet

Hemtjänst är ett samlingsbegrepp för stöd och hjälp som ökar den enskildes möjligheter till ett självständigt liv, ökad livskvalitet, trygghet i vardagen samt underlättar för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet. Inom begreppet hemtjänst ryms både stöd och hjälp av servicekaraktär och omvårdnadsinsatser. Den praktiska hjälpen av servicekaraktär kan exempelvis bestå av städning, tvätt, inköp, promenader, post- och bankärenden, matlagning och matdistribution. Omvårdnadsinsatserna ska tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov såsom exempelvis måltidsstöd, hjälp med den personliga hygien, på- och avklädning, förflyttning, insatser för att bryta isolering och för att den enskilde ska känna trygghet och säkerhet i det egna hemmet.

Beslut om hemtjänst utformas som rambeslut i antal beviljade timmar per månad från och med den 4 april 2023 enligt Göteborgs Stads reviderade riktlinjer för hemtjänst. Det finns också möjlighet att fatta insatsbeslut i de fall det anses lämpligare. Socialsekreterare inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för funktionsstöd fattar beslut om hemtjänst och beställer hemtjänst av den utförare som den enskilde valt. En annan beställare är den kommunala hälso- och sjukvården.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om ett reviderat förfrågningsunderlag i vilket en ny ersättningsmodell bland annat ingår. Från och med 1 oktober 2023 ersätts utförare för beviljad tid för hemtjänst. Utförare får ersättning för den tid som är beviljad för att utföra beställda insatser. Det timbaserade ersättningssystemet gäller för hemtjänst, ledsagning, avlösning och delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder upp till den tid som är beställd. Göteborgs Stads riktlinje för hemtjänst beskriver att den enskildes beslut anges antalet hemtjänsttimmar i ett cirka tal per månad. Detta för att markera att timantalet är en ram där det ska finnas utrymme för viss flexibilitet. En rimlig avvikelse mellan beviljad och utförd tid ska kunna finnas utan att beslutet blir föremål för uppföljning. Detta så länge det inte föreligger förändringar i den enskildes behov av stöd samt att beslutet harmonierar mot målsättningarna.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har utrett taxekonstruktion för hemtjänstinsatser vid en övergång från taxa beräknad på utförd tid till taxa beräknad på beviljad tid och gjort omvärldsbevakning med andra kommuner. I utredningen konstaterar äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen att nuvarande taxekonstruktion inte varit enkel att förstå för omsorgstagarna och att frågorna kring taxesystemet varit många för de medarbetare som arbetar med avgiftshandläggning, men också för utförare av hemtjänst. Målet med förändringen av taxekonstruktionen är att avgiftssystemet ska minska otrygghet och tydliggöra den enskildes möjlighet att förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för, samt att modellen ska generera så lite administration som möjligt. Beslut om reviderad taxekonstruktion för hemtjänstinsatser till debitering baserad utifrån beviljad tid för den enskilde innebär att Göteborgs Stads hemtjänst och externa utförare ska följa samma upplägg enligt beslut av kommunfullmäktige.

Syfte med förändring och styreffekter med anledning av förändringen

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har haft ett långtgående arbete med planering och uppföljning av tid, och det konstateras i utredningen att effekthemtagningen inte uppnåtts. Vidare utifrån ett medarbetar- och verksamhetsperspektiv i förvaltningarna är det mycket administration och kontroll som utförs i processen med fakturahantering.

En förändring av debitering för den enskilde till beviljad tid bedöms kunna minska kontrollen för den enskilde mellan faktura och utförd tid och minska antalet frågor kopplat till fakturorna. En förändring till beviljad tid för den enskilde ger dessutom möjlighet för att det mobila arbetssättet kan förändras för omsorgspersonal, att vara mindre styrt från hur det är i dagsläget.

Dagens systemlösningar i det mobila arbetssättet har många moment som inte syns i fakturahanteringen för omsorgstagaren utan är till för uppföljningen mellan utförare och myndighet. Uppföljningen kommer utvecklas till att endast fokusera på in- och utcheckningen för att följa uppföljningen av den beviljade tiden för den enskilde

Förslag till ny taxekonstruktion och konsekvenser för den egna verksamheten.

Nedan presenteras förslag på avgiftssystem för stöd i ordinärt boende¹. Förslagen bygger på tre avgiftsnivåer i alternativ 1–3 och fyra avgiftsnivåer i alternativ 4. Dessa avgiftsnivåer ska ta hänsyn till lämplig spridning mellan omsorgstagare och olika antal beviljade timmar. Avgiftsnivåerna ska utgå från samma typ av uppbyggnad som tidigare taxekonstruktion baserad utifrån procent av maxtaxan (8 kap 5 § 1 p SoL). Det finns tre förslag framtagna där det finns en skillnad i nivå två i respektive alternativ. Avgifterna behöver inför kommande år räknas upp enligt ordinarie process för att hamna i nivå 2025, där först kommande års prisbasbelopp ska beslutas av regeringen.

Alternativ 1		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 651 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

Skillnaden i nivå två är hur mycket av avgiften som är beräknad på maxtaxa, det vill säga att i alternativ ett – nivå två är beloppet 1 651 kr motsvarande 70 % av maxtaxan.

Alternativ 2		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 415 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

Skillnaden i alternativ två – nivå två, är beloppet 1 415 kr vilket motsvarar 60 % av maxtaxan.

¹ Trygghetslarm är inte medräknat i avgiftssystemet utan är en kostnad som står utanför avgiftssystemet motsvarande 118 kr/månaden. Den beviljade tiden för hälso- och sjukvårdsåtgärder är inte heller inkluderad i avgiftssystemet. Avgiftssystemet gör inga förändringar för avlösning i hemmet och ledsagning det är fortsatt avgiftsfritt.

Alternativ 3		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 10 timmar/månad	1 180 kr
Nivå 3	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

Skillnaden i alternativ tre – nivå två, är beloppet 1 180 kr motsvarande 50 % av maxtaxan.

Alternativ 4		
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	472 kr
Nivå 2	Över 2 timmar men under 5 timmar/månad	944 kr
Nivå 3	Över 5 timmar men under 10 timmar/månad	1 651 kr
Nivå 4	Över 10 timmar/månad	2 359 kr

I alternativ fyra motsvarar nivå två 40 procent av maxtaxan och nivå tre motsvarar 70 procent av maxtaxan.

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har tillsammans med förvaltningen för funktionsstöd värderat hur taxekonstruktionen kan påverka omsorgstagarna minst samt hur spridningen av timmarna för omsorgstagarna på bästa sätt kan omhändertas. Utifrån detta har förvaltningarna inte fokuserat på de ekonomiska konsekvenserna i första hand avseende förvaltningens ekonomi utan att ta fram ett alternativ som ger möjligheter att omhänderta spridning av antalet omsorgstagare i respektive nivå. Mot bakgrund av detta har förvaltningarna tagit fram ytterligare data med spridning av antalet omsorgstagare i respektive nivå (siffror från augusti månad).

Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har utgått från augusti månads siffror för att beräkna intäkterna vilket innebär det antal omsorgstagare som varit registrerade för den perioden. Utifrån detta har förvaltningen också jämfört hur intäkterna var utfall augusti 2018 för att säkerställa skillnaden mellan dagens intäkter som baserar sig utifrån beviljad tid och taxekonstruktionen 2018 som var utifrån beviljad tid. Jämförelsen är gjord för att påvisa hur alternativen ställer sig i relation till tidigare modell baserad utifrån beviljad tid.

<i>Belopp i tusen kronor</i>	
	Utfall
Augusti 2023	9 648
Augusti 2018, uppräknad till 2023 års nivå	9 529

Siffror från augusti 2018 med beviljad tid presenteras nedan i relation till respektive alternativ och vad förändringen innebär på totalen. Förvaltningen gör den ekonomiska analysen att de tre alternativen med tre nivåer ger mer intäkter för förvaltningen än dagens ekonomi utifrån utförd tid med en intäkt om 9 648 tkr (utfall för augusti).

<i>Belopp i tusen kronor</i>		
	Förändring aug 2023	Förändring aug 2018
Alternativ 1	2 448	2 566
Alternativ 2	1 886	2 004
Alternativ 3	1 326	1 444
Alternativ 4	-191	-73

Alternativ fyra omhändertar spridningen av omsorgstagare som har över två timmar men under fem samt över fem timmar men under tio. Som ovanstående uppställning visar är den ekonomiska förändringen mellan alternativen större vid fyra nivåer. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningens utredning visar på att spridningen är stor i antalet omsorgstagare som ligger över två timmar men under tio vilket motiverar att ha fyra nivåer framför tre nivåer. Alternativ fyra (utifrån siffror från augusti) ger äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen ett underskott i intäkter med cirka 200 tusen kronor per månad. Det motiveras inte vara en betydande ekonomisk konsekvens med ett underskott i intäkter i relation till att omhändertar omsorgstagarnas ekonomiska perspektiv och fördelning. Förvaltningen för funktionsstöd har inte tittat på motsvarande underlag men bedömer att den förändring i intäkt som bli mer fyra nivåer är försumbar utifrån ett kommunperspektiv.

Ekonomiska konsekvenser den enskilde

Kommunen är alltid skyldig att göra en beräkning av en persons avgiftsutrymme. En förutsättning för att avgöra hur stor del av den enskildes inkomster (avgiftsunderlag) som är disponibelt för avgiftsuttag är att kommunen först har fastställt den enskildes förbehållsbelopp. Reglerna för avgiftsunderlag anger vilka inkomster som ska ingå samt hur dessa beräknas. Reglerna kring förbehållsbelopp anger att avgifter inte får uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov.

Avgifter regleras i socialtjänstlagen (2001:453). 8 kap §§ 3–9. Här finns ett högkostnadsskydd (maxtaxa) i form av en högsta avgift för insatser inom ramen för hemtjänst i ordinärt boende. Vidare finns bestämmelser om beräkning av den enskildes avgiftsunderlag (inkomster) samt regler för att den enskilde ska förbehållas tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader (förbehållsbelopp).

I 8 kap. 4 § Socialtjänstlagen anges att med avgiftsunderlaget avses den inkomst som den enskilde kan antas komma att få under de närmaste tolv månaderna. Förbehållsbeloppet är minibeloppet (för 2023 ensamstående 6 470 kronor, samma boende/gifta 5 279 kronor) + boendekostnaden som sedan dras från den sammanlagda inkomsten efter skatt. Det som återstår kallas avgiftsutrymme och avgiftsutrymmet avgör vilken avgift den enskilde ska betala. Vid beräkningen av den enskildes avgiftsutrymme och som grund för fastställande av avgifter för hemtjänst tas hänsyn till eventuella ”merkostnader” för mat. För sammanboende makar gifta och registrerade partners) beräknas den enskildes avgiftsutrymme till hälften av makarnas sammanlagda inkomster (makarnas inkomster läggs ihop och delas med två).

Förvaltningen för funktionsstöd har tittat på spridningen av antalet beviljade timmar för de personer som har hemtjänstinsats i augusti 2023. Totalt har 761 personer hemtjänstinsatser. Fördelning av personerna i de olika nivåerna presenteras i tabellen nedan.

Nivå	Beviljad tid	Andel personer FFS
Nivå 1	Upp till 2 timmar/månad	5%
Nivå 2	Över 2 timmar men under 5 timmar/månad	19%
Nivå 3	Över 5 timmar men under 10 timmar/månad	21%
Nivå 4	Över 10 timmar/månad	55%

De personer som har över tio timmar beviljad tid per månad påverkas inte av förslaget då de uppnår maxtaxa vilket är den högsta avgift för insatser inom ramen för hemtjänst i ordinärt boende enligt socialtjänstlagen (se ovan).

De personer som har beviljade insatser som faller inom de andra nivåerna påverkas beroende på om de har beviljad tid som ligger under den andel av maxtaxan som kostnadsnivån innebär. För förvaltningen för funktionsstöds beviljade insatser innebär det att 22 procent av personerna kommer enligt taxekonstruktionen få en kostnadsökning på mer än 25 procent.

Förvaltningen för funktionsstöd har även räknat på hur stor andel av personerna som har nolltaxa (antingen på grund av att avgiftsutrymmet för den enskilde är noll eller att personen uppbär försörjningsstöd) eller reducering av avgift efter att förvaltningen räknar på avgiftsutrymmet. Även denna uträkning gjordes för augusti 2023.

40 procent av de personer som har beviljade hemtjänstinsatser inom förvaltningen för funktionsstöd har nolltaxa på grund av att avgiftsutrymmet är noll eller att personen uppbär försörjningsstöd. Dessa personer påverkas inte av ny taxekonstruktion.

Utöver dessa har 14 procent av de personer som har beviljade hemtjänstinsatser inom förvaltningen för funktionsstöd reducering av avgiften utifrån uträkning av avgiftsutrymmet (så som taxekonstruktionen ser ut idag). För de personer som har över tio timmar beviljad tid per månad har 15 procent utrymme att betala maxtaxan.

Detta innebär att förvaltningen för funktionsstöd reducerar avgifter för en stor andel av personerna som har beviljade hemtjänstinsatser. För förvaltningen för funktionsstöd uppgår reduceringen till cirka 1 mnkr per månad och intäkterna från de enskilde var under augusti cirka 390 tkr.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår, liksom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen att ny taxekonstruktion utifrån beviljad tid som innehåller fyra nivåer börjar gälla 1 april 2025.

En avgiftsmodell som är baserad utifrån beviljad tid ger omsorgstagaren möjlighet för den enskilde att i större utsträckning förutspå sin avgift och enklare utläsa sin faktura och förstå vad hen betalar för. Kommunikation med omsorgstagare kan förenklas genom att medarbetare inom myndighet och utförare enklare kan förklara avgiftssystemet och bidra till trygghet för den enskilde och mindre rädsla för förändringar i kostnad. En förändring till beviljad tid ger också möjlighet för att det mobila arbetssättet kan förändras för utförare och vara mindre styrt från hur det idag.

Att förändra debiteringen för den enskilde från utförd tid till beviljad tid bedöms kunna minska administration genom att uppföljningen mellan myndighet och utförare förenklas.

Förslaget till ny taxekonstruktion får viss ekonomisk påverkan för Göteborgs Stad. En taxekonstruktion med fyra avgiftsnivåer ger en viss intäktsminskning för staden men omhändertar spridningen mellan var omsorgstagarna befinner sig i de olika avgiftsnivåerna på ett mer rättvist sätt jämfört med tre nivåer som finns i alternativen 1-3 och bedöms på totalen vara fördelaktigt för omsorgstagarna.

Förvaltningarna ser inga ekonomiska konsekvenser för andra kommunala verksamheter.

Camilla Blomqvist

Moa Ohlsson

Förvaltningsdirektör

Förvaltningscontroller

Prisbasbeloppet 2023

52 500

Taxa äldreomsorg och funktionshinderverksamhet - beslut enligt Sol

Fr o m 2023

Område	Beslut i budget	Belopp	kr/månad
Maxtaxa för hemtjänst, trygghetslarm och hemsjukvård	Belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol	2 359	kr/månad
Nivå 1, upp till 2 timmar/månad	20 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol (maxtaxan)	472	kr/månad
Nivå 2, över 2 timmar men under 5 timmar/månad	40 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol (maxtaxan)	944	kr/månad
Nivå 3, över 5 timmar men under 10 timmar/månad	70 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol (maxtaxan)	1 651	kr/månad
Nivå 4, över 10 timmar/månad	Belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol	2 359	kr/månad
Leverans av hemlevererad mat	5 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol (maxtaxan)	118	kr/månad
Boendestöd	Avgiftsfritt	0	
Ledsagning	Avgiftsfritt	0	
Avlösning i hemmet	Avgiftsfritt	0	
Deltagande i dagvård/dagverksamhet	Avgiftsfritt	0	
Trygghetstelefon/månad	5 % av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol (maxtaxan)	118	kr/månad
Hemtjänstavgift/månad vid äldreboende och bostad med särskild service för omsorg och omvårdnad. Inklusive avgift för hemsjukvård.	Belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol (maxtaxan)	2 359	kr/månad
Hemtjänstavgift vid korttidsboende för omsorg och omvårdnad	1/30-del av belopp enligt 8 kap 5 § 1 p Sol (maxtaxan)	79	kr/dygn
Boendeavgift, boende som inte omfattas av hyreslagen	Belopp enligt 8 kap 5 § 2 p Sol	2 423	kr/månad
Avgifter för kost	Beslut i budget	Belopp	kr/månad
Helpension i äldreboende och bostad med särskild service	Summan av:	4 339	kr/månad
	<u>Råvarudel:</u> Den av Socialstyrelsen meddelade livsmedelskostnaden per månad	2 763	kr/månad
	<u>Tillagningsdel:</u> Fastställd andel 2019, årligen omräknad enligt SCB:s omsorgsprisindexindex (OPI)	1576	kr/månad
Korttidsboende, matkostnad per dag	1/30-del av helpensionen per månad	145	kr/dag
Måltider för dagvård/dagverksamhet	65% av 1/30-del av helpension per månad	94	kr/dag
Hemlevererad mat, pris per portion	50% av 1/30-del av helpension per månad	72	kr/portion

Förbehåll	Beslut i budget	Belopp	kr/månad
Minimibelopp (schablonbelopp), ensamboende personer 65 år och äldre	Belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 1 SoL	6 470	kr/månad
Minimibelopp (schablonbelopp), ensamboende personer 64 år eller yngre	10 % utöver belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 1 SoL	7 117	kr/månad
Minimibelopp (schablonbelopp), sammanboende makar (för var och en) personer 65 år och äldre	Belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 2 SoL	5 279	kr/månad
Minimibelopp (schablonbelopp), sammanboende makar (för var och en) personer 64 år eller yngre	10 % utöver belopp enligt 8 kap 7 § andra stycket p 2 SoL	5 807	kr/månad
Garantibelopp i Bostad med särskild service (personer 64 år och yngre)	63 % av prisbasbeloppet per månad	2 756	kr/månad
Garantibelopp i särskilt boende för äldre	48 % av prisbasbeloppet per månad	2 100	kr/månad

*) Timmar = beviljad tid omsorgstagare

Ny struktur för uppföljning

Återredovisning av uppdrag om ny struktur för uppföljning givet i
budget 2024

Innehåll

1	Inledning och uppdrag	3
2	Bakgrund.....	3
2.1	Nuvarande uppföljningsstruktur	3
3	Ny uppföljning från 2024 och framåt	4
3.1	Uppföljningsrapporter	5
3.2	Fördjupade uppföljningar	5
3.3	Enskilda ärenden	6
3.4	Uppföljningsportalen	6
4	Uppföljning av grunduppdrag, kommunfullmäktiges budgetmål, program och planer samt uppdrag	7
4.1	Uppföljning av nämnder och styrelser grunduppdrag, ekonomi och personal	7
4.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	8
4.3	Program och planer	8
4.4	Uppdrag.....	9
4.5	Uppföljning genom egna ärenden	10
4.6	Samlad återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag	10

4.7	Sammanfattande bild – struktur och innehåll	11
5	Ändringar i styrande dokument.....	12

1 Inledning och uppdrag

I budget för Göteborgs Stad för 2024 anges att staden ska inleda en avveckling av det nuvarande uppföljningssystemet och ersätta detta med en mer ändamålsenlig modell. Från och med 2024 ska ett nytt och mer effektivt uppföljningssystem införas löpande. Uppföljningen ska i större utsträckning spegla inriktningen om att minska administrationen och öka den tillitsbaserade styrningen.

Kommunstyrelsen har mot bakgrund av ovanstående text i budget 2024 givits nedanstående uppdrag:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en ny uppföljningsstruktur för nämnder och bolagsstyrelser, för den ekonomiska rapporteringen och för målstyrningen. I den nya strukturen ska samlingsärenden, verksamhetsnomineringar och verksamhetsplaner utgå. Uppdraget ska redovisas i underlaget för första kompletteringsbudgeten för 2024.

2 Bakgrund

2.1 Nuvarande uppföljningsstruktur

Kommunstyrelsen beslutade 2019-08-28 §628 om struktur för nytt uppföljningssystem. Bland annat beslutades att ta bort en uppföljningsrapport. Beslutet innebar att en grundmodell för uppföljning och en modell för uppföljning av kommunfullmäktiges mål godkändes för vidare utveckling. Stadens uppföljningsprocess ska tillgodose kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges behov av relevant och väsentlig information samt en uppföljning av kommunfullmäktiges fastställda budget.

I det dåvarande beslutet skrevs bland annat att nuvarande struktur ska förenkla och förtydliga uppföljningen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med fokus på grunduppdraget. Uppföljningsprocessen är även ett verktyg i arbetet med att säkerställa kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Strukturen bygger på tre grundprinciper:

- Tillitsfullt med förutsättningar att agera tidigt: Verkställandet och uppföljning bör hanteras på en nivå som har stor rådighet över frågan och ska stimulera till att lämna tidiga styrsignaler.
- Relevant styrinformation för olika nivåer: Uppföljningen ska vara till nytta för den enskilda nämnden och styrelsen, samtidigt som den ska ge kommunstyrelsen och kommunfullmäktige relevant och väsentlig information.
- Hållbart över tid: Oavsett politisk sammansättning och organisering av stadens verksamheter. Långsiktighet och uthållighet i uppföljning ger ökad förutsättning för styrning

Uppföljning till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige görs idag genom delårs- och årsrapporter, samlingsärenden, fördjupade uppföljningar och enskilda ärenden. Löpande information om uppföljning finns tillgänglig på uppföljningsportalen.

3 Ny uppföljning från 2024 och framåt

Uppföljningen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige syftar till att förse kommunstyrelsen med information rörande budgeten och dess mål, program och planer, uppdrag samt strategiskt väsentlig information rörande ekonomi och personal. Uppföljningen utgör en viktig del i att säkerställa kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Varje nämnd och styrelse har, utöver den styrda rapporteringen, ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen och kommunfullmäktige om förändrade förutsättningar och händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten. Detta ansvar är reglerat i såväl reglementen/ägardirektiv som i stadens riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Stadsledningskontoret har i uppdraget sett över formerna för uppföljningen, uppföljningens innehåll och hur uppföljningen av nämnder och styrelser grunduppdrag, kommunfullmäktiges mål, program och planer samt uppdrag kan utvecklas.

När det gäller formerna för uppföljningen så ser stadsledningskontoret att den även fortsättningsvis kommer att bygga på uppföljningsrapporter, fördjupade uppföljningar och enskilda ärenden. Information om uppföljningen kommer även fortsättningsvis att nå via uppföljningsportalen.

3.1 Uppföljningsrapporter

Stadsledningskontoret producerar tre gånger per år mer omfattande uppföljningsrapporter. Delårsrapport augusti och stadens årsredovisning motsvarar de lagkrav och riktlinjer gällande uppföljning som återfinns i kommunallagen och tillhörande rekommendationer. Delårsrapport mars är inte lagstyrd men bedöms utgöra en viktig del i den löpande uppsiktsplikten och innehåller väsentlig styrinformation som behöver komma kommunstyrelsen och kommunfullmäktige tillhanda med viss löpande frekvens. Stadsledningskontoret genomför löpande översyn över innehållet i rapporterna för att säkerställa att relevant information når rätt mottagare.

Av budgetbeslutet framgår att delårsrapporten per mars i huvudsak ska fokusera på uppföljning av ekonomin. Detta innebär att rapporten kommer att bli mindre till sin omfattning då återrapportering av väsentliga personalförhållanden och nämnders och styrelser omhändertagande av kommunfullmäktiges mål utgår. Utöver ekonomi kommer rapporten endast att innehålla nämnders och styrelser rapporterade avvikelser samt frågor som behöver lyftas utifrån uppsiktsplikten. Uppföljningsrapport mars 2024 kommer att genomföras utifrån denna princip.

Stadsledningskontoret avser även att minska omfattningen på delårsrapport augusti till att i huvudsak motsvara de krav på innehåll som följer av lag och rekommendationer. I rapporten följs ekonomi, kommunfullmäktiges budgetmål och väsentliga personalförhållanden upp. Årsredovisningens omfattning förändras inte. Delårsrapport augusti och årsredovisningen kommer att kompletteras med bifogade ärenden för att säkerställa uppsikt, väsentlig styrinformation, uppföljning av program och planer samt uppdrag.

3.2 Fördjupade uppföljningar

Fördjupade uppföljningar hanterar fördjupade analyser och resonemang kring strategiskt viktiga frågor och områden, med fokus på uppföljning. De kan vara av tematisk karaktär, gälla grunduppdrag som involverar flera nämnder och styrelser eller uppföljning av program och planer med inbördes samband. De senaste åren har fördjupade uppföljningar av bland annat bostadsförsörjning, kommunal hälso- och sjukvård och planer inom området mänskliga rättigheter genomförts. Fördjupade uppföljningar genomförs utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv med utgångspunkt i de utmaningar staden står inför.

3.3 Enskilda ärenden

Uppföljning kommer även fortsättningsvis att göras genom enskilda ärenden. Det handlar framförallt om återredovisning av uppdrag beslutade av kommunfullmäktige (se mer nedan) men det finns även annan uppföljning som hanteras genom enskilda ärenden exempelvis äldre- och funktionshinderombudsmannens rapporter. Enskilda ärenden kan också innehålla strategisk information och väsentlig styrinteraktion från nämnd/styrelse till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

3.4 Uppföljningsportalen

Portalen är en del i Göteborgs Stads uppföljningsstruktur och är en webbportal som man kommer åt via stadens intranät. Syftet med portalen är att ge en överblick av den löpande uppföljningen.

Uppföljningsportalen vänder sig i första hand till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Den är uppdelad i fyra olika områden; status på uppdrag, utveckling av måluppfyllelse, verksamhetens utveckling samt rapportarkiv. Uppföljningsportalen kommer att utvecklas under 2024, exempelvis ger digitaliseringen möjlighet att tillgängliggöra mer information och underlag i sök- och filterbart skick.

4 Uppföljning av grunduppdrag, kommunfullmäktiges budgetmål, program och planer samt uppdrag

När det gäller uppföljningen av nämnder och styrelser grunduppdrag, budgetmålen, program och planer samt uppdrag ser stadsledningskontoret att det finns möjlighet att utveckla såväl innehåll som hur återrapportering sker.

4.1 Uppföljning av nämnder och styrelser grunduppdrag, ekonomi och personal

Nämnders och styrelser rapportering till kommunstyrelsen styrs genom en gemensam struktur för uppföljningsrapporterna. Nämnder och styrelser lämnar information om ekonomi och personal, annan väsentlig styrinformation samt avvikelser i verksamheten, framför allt i relation till grunduppdrag (reglemente och ägardirektiv) men även till kommunfullmäktiges budget, styrande dokument och uppdrag. Nämnder och styrelser ska prioritera vilken information som delges kommunstyrelsen, för att denna ska kunna ta sitt övergripande ansvar.

Stadsledningskontoret redovisar samtliga inrapporterade avvikelser till kommunstyrelsen i uppföljningsrapporterna. Stadsledningskontoret kan konstatera att värderingen av vad som lyfts som avvikelser och väsentlig styrinformation ute i nämnder och styrelser varierar. För att rätt styrinformation ska nå rätt nivå behöver avvikelserapporteringen till kommunstyrelsen förbättras. I den kontinuerliga dialog som förs med förvaltningar och bolag om rapporternas innehåll kommer stadsledningskontoret och Stadshus framöver ha ett större fokus på prioritering och värdering.

Mängden information som samlas in från nämnder och styrelser i samband med uppföljningsrapporterna har minskat över tid. Stadsledningskontoret fortsätter att arbeta med att värdera det som begärs

in i relation till den administrativa börda det medför för nämnder och styrelser.

4.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

I samband med delårsrapport augusti 2023 införde stadsledningskontoret en ny modell för uppföljning av kommunfullmäktiges mål. Budgetmålen knöts till närliggande mål i stadsövergripande planerande styrande dokument, och analysen utgick primärt från bedömning och analys i aktuella uppföljningar av dessa program och planer. Fokus skiftades från måluppfyllelse här och nu till en bedömning av möjligheterna att uppnå målet inom givna tidsramar givet utvecklingen och förväntad effekt av pågående och kommande insatser.

Syftet är att undvika att måluppföljningen följer ett parallellt spår i förhållande till övrig uppföljning, med egna analyser, indikatorer och bedömningar. Budgetmålens överordnade karaktär innebär att de tvärtom kan fungera som brygga för att knyta ihop uppföljningen av grunduppdrag, planerande styrande dokument och kommunfullmäktigeuppdrag. Uppföljningen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige blir tydligare och mer enhetlig och den administrativa bördan ute i organisationen minskar.

Stadsledningskontoret avser att vidareutveckla modellen under 2024 och i högre utsträckning komplettera målbedömningarna med bedömningar och analyser från tjänsteutlåtanden, återrapporteringar av uppdrag och uppföljning av grunduppdrag med bäring på målen. Rapportering av kommunfullmäktiges mål sker i delårsrapport augusti och årsredovisning och återfinns även i fortsättningen på uppföljningsportalen.

4.3 Program och planer

Göteborgs Stad har drygt 50 planerande styrande dokument av stadsövergripande karaktär. Kommunstyrelsen har ansvar för genomförande för hälften av dessa och andra nämnder och styrelser för hälften. I princip samtliga följs årligen upp till ansvarig nämnd eller styrelse och ett normalår återrapporteras uppföljning i någon form av ungefär hälften av programmen och planerna till kommunfullmäktige. Det handlar alltså om en stor mängd information som samlas in, analyseras och presenteras årligen.

Sedan antagandet av riktlinjen för styrande dokument år 2017 har stadsledningskontoret arbetat aktivt med stöd och rådgivning vid framtagande av nya program och planer för att göra styrningen mer enhetlig och ändamålsenlig. Utformningen av uppföljningen av program

och planer – periodicitet, innehåll, metod, omfattning - har dock i hög utsträckning lämnats till ansvarig nämnd/styrelse att själva avgöra och genomföra.

Stadsledningskontoret påbörjade under 2023 ett arbete för att göra även uppföljningen av program och planer mer enhetlig och ändamålsenlig. Ambitionen är att balansera behovet av adekvat information hos ansvarig nämnd och styrelse respektive kommunfullmäktige och behovet av minskat uppföljningstryck i organisationen. Detta genom att hitta rätt periodicitet på uppföljning av programmet/planen och att i varje enskild uppföljning hitta den metod, den omfattning och framför allt det innehåll som ger tillräcklig information med lägst belastning. Det handlar även om att föra ihop insamlingen av underlag till samtliga uppföljningar på ett ställe och med god framförhållning.

Stadsledningskontoret avser att fortsätta det påbörjade arbetet och även samla ihop återrapporteringen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige av uppföljningar av program och planer för att öka överskådligheten. Tidigare har uppföljningarna varit utspridda över året och främst återrapporterats i egna ärenden och samlingsärenden. Program och planer med inbördes samband kan med fördel följas upp gemensamt i fördjupade uppföljningar och övriga tas i möjligaste mån upp i samband med delårsrapport augusti. Att samlingsärendena försvinner innebär dock inledningsvis att en del uppföljningar kommer att redovisas som egna ärenden med korta tjänsteutlåtanden.

4.4 Uppdrag

Kommunfullmäktige lämnar uppdrag till nämnder och styrelser dels genom budgeten, dels genom löpande beslut under året.

Enligt nuvarande uppföljningsstruktur återredovisas dessa till kommunfullmäktige genom antingen egna ärenden, samlingsärenden eller i form av checklista (kompletterande ärenden i samband med delårsrapport augusti och årsredovisningen). Den sistnämnda återrapporteringen rör uppdrag av mer verkställande karaktär där stadsledningskontoret inte bedömer att de behöver återredovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige på annat sätt än i sammanställd lista med korta kommentarer. Återrapportering av uppdrag genom samlingsärenden har skett fyra gånger per år. Kommunfullmäktige får i nuvarande struktur ingen samlad återkoppling av samtliga lämnade uppdrag men alla pågående uppdrag inklusive status, finns tillgängliga på uppföljningsportalen.

Oavsett form på återrapporteringen så beslutar kommunfullmäktige enligt nuvarande ordning alltid om respektive lämnat uppdrag ska förklaras fullgjort eller ej.

För närvarande finns 475 aktiva uppdrag till nämnder och styrelser som inte har förklarats fullgjorda av fullmäktige. I stadsledningskontorets rapport om hur administrationen kan minska (kommunfullmäktige 2023-02-23 § 29) framkommer att antalet uppdrag som lämnas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen samt nämnder och styrelser har ökat under ett antal år. Bilden som förvaltningar och bolag ger i rapporten är att många uppdrag redan omhändertas inom verksamheternas grunduppdrag varför fler uppdrag riskerar skapa ytterligare administration. Varje uppdrag tar tid att hantera och administrera så väl i utstyrningsfasen, genomförandet som vid återrapportering.

Under 2023 återrapporterades 42 uppdrag som egna ärenden, 44 uppdrag i de fyra samlingsärendena och 245 uppdrag i de båda kompletterande ärendena (checklista). För att skapa bättre överblick, minska administrationen vid återrapportering och åstadkomma en mer sammanhållen uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag föreslår stadsledningskontoret nedanstående struktur för uppföljning av kommunfullmäktiges uppdrag till nämnder och styrelser.

4.4.1 Uppföljning genom egna ärenden

De uppdrag där kommunfullmäktige genom beslutet gett i uppgift till nämnder och styrelser att återkomma till fullmäktige eller där stadsledningskontoret bedömer att uppdragen behöver återredovisas i egna ärenden kommer även fortsättningsvis att återredovisas till kommunfullmäktige löpande under året. Detta gäller såväl uppdrag givna i budget som uppdrag lämnade utanför budget.

I enlighet med budgetbeslutet utgår samlingsärende som återrapporteringsform. Detta innebär att uppdrag som tidigare har återrapporterats på detta sätt kommer att återredovisas i egna ärenden, genom kortare tjänsteutlåtanden. Stadsledningskontoret bedömer att det leder till viss ökad administration genom att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får fler ärenden att ta ställning till.

4.4.2 Samlad återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag

De båda ärendena med avslutade uppdrag av mer verkställande karaktär utgår och ersätts med ett informationsärende i samband med årsredovisning.

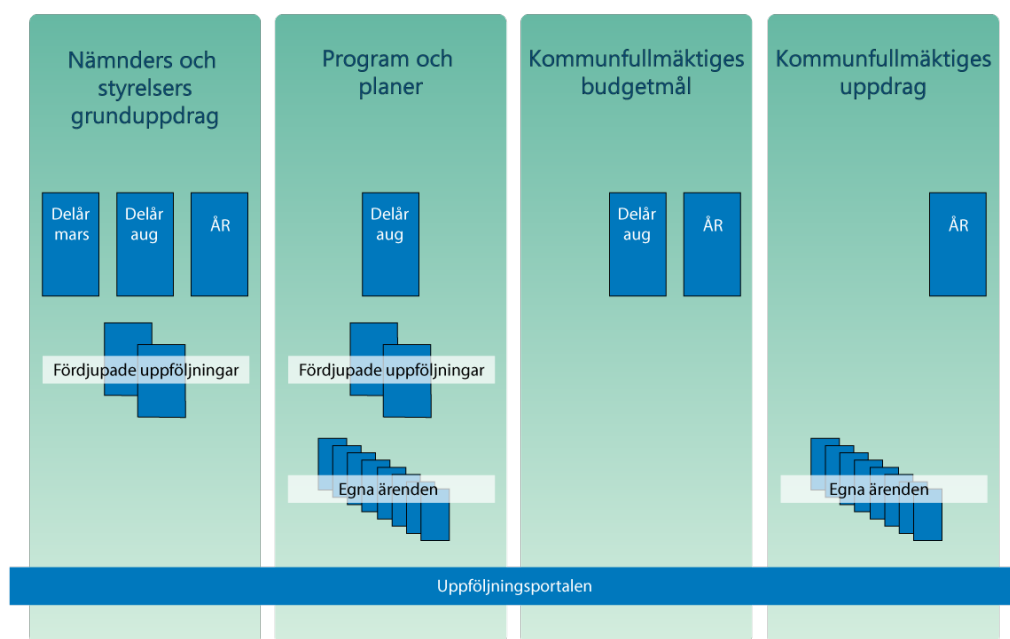
Ärendet föreslås innehålla de uppdrag av verkställighetskaraktär som avslutats i nämnd eller styrelse sedan föregående rapportering. Till skillnad från nuvarande hantering föreslår stadsledningskontoret att dessa uppdrag, som tidigare återrapporterats i checklista, inte ska kräva beslut i kommunfullmäktige för att anses fullgjorda. När respektive nämnd eller styrelse så har beslutat, är uppdraget att beteckna som fullgjort.

Denna hanteringsordning bedöms vara i linje med budgetens skrivningar om att uppföljningen i större utsträckning ska spegla inriktningen om att minska administrationen och öka den tillitsbaserade styrningen. Stadsledningskontoret bedömer att föreslagen hantering innebär något minskad administration samtidigt som kommunstyrelsens uppsiktsplikt säkerställs genom att information om nämnders och styrelsers hantering återkopplas.

Ärendet föreslås också innehålla alla pågående fullmäktigeuppdrag tillsammans med en kortfattad statusrapportering. Status på samtliga pågående uppdrag kommer även fortsättningsvis att löpande finnas tillgängligt på uppföljningsportalen.

Stadsledningskontoret bedömer att administrationen minskar om det redan av beslutet framgår huruvida de uppdrag kommunfullmäktige ger ska återredovisas till kommunfullmäktige eller endast till egen nämnd.

4.5 Sammanfattande bild – struktur och innehåll

5 Ändringar i styrande dokument

Av budgetbeslutet framgår att verksamhetsnomineringarna ska utgå. Från och med 2025 ersätts verksamhetsplanerna med genomförandeplaner för Göteborgs Stads budget. Det framgår vidare av budgeten att genomförandeplanerna för Göteborgs Stads budget ska tas fram av politikerna i nämnder och bolagsstyrelser och antas innan nämnder och bolagsstyrelser beslutar om budget/affärsplaner.

Stadens budget och uppföljningsprocess regleras i två styrdokument; riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll samt regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning. Beslutet om kommunfullmäktiges budget innebär att dessa styrdokument behöver revideras.

Skrivningar om verksamhetsnomineringar (nuvarande §10 i riktlinjen och nuvarande §9 i reglerna) utgår. Detsamma gäller för de skrivningar som rör verksamhetsplan (nuvarande §10 i riktlinjen och nuvarande §9 i reglerna).

Som en följd av budgetskrivningarna görs därutöver ett tillägg i riktlinjen (§13) och i reglerna (§9) enligt följande:

Nämnd/styrelse ska senast den siste december varje år fatta beslut om genomförandeplan för kommunfullmäktiges budget. Framtagande av denna plan kan inte delegeras. Framtagande och beslut om genomförandeplan sker innan budget/affärsplan beslutas.

Stadsledningskontoret lämnar i övrigt inga förslag kring hur arbetet med genomförandeplaner ska verkställas utan överlåter åt kommunstyrelsen att i den politiska beredningen av ärendet ta ställning till om det finns behov av ytterligare styrning eller vägledning för arbetet med att ta fram genomförandeplaner.

Enligt nuvarande ordning fattar kommunfullmäktige beslut om budget i november. Nämnder och styrelser har därefter att fatta beslut om budget för den egna verksamheten senast den siste december för det kommande året.

Som en konsekvens av att genomförandeplaner införs flyttas sista datum för beslut om budget/affärsplan fram från siste december till siste januari (§ 18 i riktlinjen och §11 i reglerna).

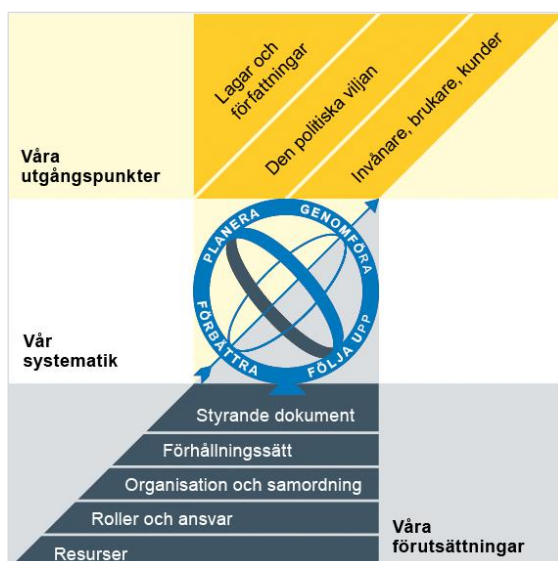
Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll

Reglerande styrande dokument

Policy
► **Riktlinje**
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:
Kommunfullmäktige

Gäller för:
Stadens nämnder och styrelser

Diarienummer:
0860/16 (0110/21)

Datum och paragraf för beslutet:
KF 2016-09-08 § 17

Dokumentsort:
Riktlinje

Giltighetstid:
Tillsvidare

Senast reviderad:
2022-02-04

Dokumentansvarig:
Stadsledningskontoret
Direktör Ärende och utredning

Bilagor:
Inga

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna riktlinje	4
Vem omfattas av riktlinjen	4
Bakgrund	4
Lagbestämmelser	4
Koppling till andra styrande dokument.....	5
Vägledning och avsteg	5
Stödjande dokument	5
Riktlinje	6
1. Inledning.....	6
2. Bestämmelser	7
Planering	9
Genomförande.....	10
Uppföljning och rapportering	10
Förbättring och utveckling	11
Särskilda bedömningar och yttranden	11

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Dessa riktlinjer anger nämnders och bolagsstyrelsers ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamheten.

Vem omfattas av riktlinjen

Riktlinjen gäller tillsvidare och tillämpas på nämnd och helägda bolag och dess verksamhetsområde så som fullmäktige – i reglemente, bolagsordning och ägardirektiv, i samband med budget eller i annat särskilt beslut (uppdrag) – har bestämt att nämnden/bolaget ska fullgöra.

När det gäller av staden delägda bolag ska, med beaktande av kommunallagen, så långt möjligt stadens inflytande som delägare säkerställas i aktieägaravtal och ägardirektiv.

Bakgrund

Kraven på styrning, uppföljning och kontroll har över tid skärpts i kommunallagen och aktiebolagslagen. År 2016 beslutade kommunfullmäktige om riktlinjen för styrning, uppföljning och kontroll i syfte att tillgodose de nya kraven. Dessutom sammanförde riktlinjen tidigare separata krav inom områdena planering, budget och uppföljning, riskhantering, intern styrning och kontroll samt kvalitetsledning. Denna riktlinje har nu reviderats till föreliggande version.

Lagbestämmelser

En stor del av stadens verksamhet styrs av lagstiftning. Grundläggande krav finns till exempel i förvaltningslagen, kommunallagen, aktiebolagslagen, offentlighets- och sekretesslagen och diskrimineringslagen. Kommunens grunduppdrag beskrivs dessutom i speciallagar, till exempel skollagen och socialtjänstlagen.

I kommunallagen anges att nämnderna var och en inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I aktiebolagslagen finns motsvarande krav som reglerar bolagsstyrelsens ansvar.

Krav på systematiska arbetssätt för att upprätthålla och utveckla kvalitet och ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete finns i Socialstyrelsens föreskrifter och skolverkets allmänna råd.

Av kommunallagen framgår att kommunstyrelsen har ett ansvar att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Detta innebär att kommunstyrelsen ska ha en överblick och kontroll (uppsikt) över övriga nämnders och bolagsstyrelsers

verksamhet. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av nämndens/bolagsstyrelsens handlingar och räkenskaper samt i övrigt följa nämnden/bolagsstyrelsen och dess verksamhet. Kommunstyrelsen ska vidare enligt kommunallagen genom årliga beslut pröva om den verksamhet som stadens bolag har bedrivit under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (utökad uppsiktspflicht). Liksom för stadens nämnder och helägda bolag ska kommunstyrelsen även utöva uppsikt över de kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommuner och landsting får, med de begränsningar som framgår av lag, överlämna skötseln av kommunala angelägenheter till privata utförare enligt kommunallagen. När skötseln av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen kontrollera och följa upp verksamheten.

Revisorernas ansvar enligt kommunallagen är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig. Enligt kommunallagen följer också att kommunfullmäktige ska utse lekmannarevisorer i aktiebolag där kommunen direkt eller indirekt innehar samtliga aktier.

Lekmannarevisorns uppgifter framgår av aktiebolagslagen.

Koppling till andra styrande dokument

Flera styrande dokument samverkar i styrning, uppföljning och kontroll. Nedan återges ett urval styrande dokument som ska läsas tillsammans med denna riktlinje. Utöver dessa finns det även andra styrande dokument inom olika områden som alltid ska beaktas av nämnden/bolagsstyrelsen i den mån de berör nämnden/bolagsstyrelsen.

- Nämndreglemente/Bolagsordning/Ägardirektiv
- Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning
- Kommunfullmäktiges årliga budget
- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och tillämpning av resultatutjämningsreserv
- Regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning
- Kommunstyrelsens struktur- och tidplan för budget och uppföljning av kommunfullmäktiges budget och dess verksamheter
- Instruktion för förvaltningschef
- Göteborgs Stads policy respektive riktlinje för arbetsmiljö, medarbetarskap och chefsskap
- Kommunfullmäktiges program och planer

Vägledning och avsteg

Avsteg från dessa riktlinjer ska beslutas av kommunstyrelsen.

Stödjande dokument

Beskrivningen av stadens styrsystem på intranätets sida Styrning i staden innehåller definitioner, vägledningar och guider som fungerar som stöd till förvaltningarna och bolagen vid tillämpningen av dessa riktlinjer.

Riktlinje

1. Inledning

Denna riktlinje integrerar systematik för planering och uppföljning, riskhantering, intern styrning och kontroll samt kvalitetsledning¹. En vedertagen beskrivningsmodell för att förtydliga systematisk styrning är PDSA-modellen². Dessa riktlinjer har därför strukturerats enligt modellen i syfte att förtydliga vad som förväntas av nämnder och bolagsstyrelser i styrningens olika faser.

Nämnders och bolagsstyrelsernas styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska vara systematisk, förebyggande och utvecklingsinriktad och med rimlig grad säkerställa att:

- verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt, med fokus på kvalitet för den verksamheten riktar sig till,
- verksamheten långsiktigt bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv,
- lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer som berör verksamheten följs,
- informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och tillräcklig.

Med verksamhet avses verksamhet som utförs i egen regi eller genom att en kommunal angelägenhet överlämnats till en privat utförare och där kommunen är huvudman.

Rimlig grad av säkerhet innebär att nämnderna och bolagsstyrelserna i sitt arbete med styrning, uppföljning och kontroll ska göra en avvägning mellan kontrollkostnad och kontrollnytta. Vad gäller kontrollnytta ska inte bara ekonomiska faktorer vägas in, utan även vikten av att upprätthålla förtroendet för verksamheten hos allmänheten och för den verksamheten riktar sig till samt hos andra intressenter.

Styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamheten ska också bidra till att oavsiktliga och avsiktliga fel och brister kan upptäckas i tid samt att säkra tillgångar och förhindra förluster.

Sammantaget ställer detta krav på att nämnderna och bolagsstyrelserna har ett effektivt system för styrning, uppföljning och kontroll som är dokumenterat i de delar där så bedöms verkningsfullt. Med system avses det ramverk av systematik, struktur och kultur som nämnden och förvaltningen eller styrelsen och bolaget använder sig av för att styra mot måluppfyllelse och fullgörande av uppdrag.

- Generellt sett brukar ramverk ha ett antal beståndsdelar som;
- Ledstjärnor för det som ska uppnås t.ex. vision, policy, mål, strategi, planer
- Arbetssätt, arbetsformer, processer
- Organisationsstruktur
- Roller och ansvar, delegeringsordning och beslutsvägar

¹ Med kvalitetsledning menar vi både att säkerställa att vi håller utlovad kvalitet (kvalitetssäkring) och att förbättra vår kvalitet där så är möjligt (kvalitetsutveckling).

² PDSA är en förkortning av eng. plan, do, study, act. Med ursprung i kvalitetsteori är det en metodik för att bedriva förbättrings- och utvecklingsarbete.

- Rutiner, arbetsbeskrivningar
- Mätsystem och mått
- Stödsystem (IT, kompetensförsörjning, ekonomistyrning m.fl.)
- Organisationskultur, värderingar, gemensamma förhållningssätt

Den sista punkten är särskilt viktig. Systemet för styrning, uppföljning och kontroll är helt beroende av organisationens och i synnerhet högsta ledningens förhållningssätt till det. Ledningens agerande måste stödja efterlevnaden av överenskomna arbetssätt och korrekt agerande överlag. Att motverka oegentligheter är en självklarhet.

2. Bestämmelser

Övergripande

- 1 § Nämnd/bolagsstyrelse ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet med fokus på kvalitet för den verksamheten riktar sig till. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till ansvarsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Nämnd/bolagsstyrelse ska utifrån reglemente/ägardirektiv följa vad som anges i lag eller annan författning liksom av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska ramar, mål och riktlinjer.

Nämnd/bolagsstyrelse ska även följa kommunfullmäktiges långsiktiga inriktningar för god ekonomisk hushållning så att verksamheten över tid bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.

Generella skyldigheter

- 2 § Nämnd/bolagsstyrelse ska bedriva sitt arbete så att det egna ansvaret för verksamheten säkerställs. Nämnd/bolagsstyrelse ska se till att det finns ett system för styrning, uppföljning och kontroll som är anpassat för verksamhetens förutsättningar och behov samt dess olika styr- och beslutsnivåer.
- 3 § Riskhantering ska vara en integrerad del i nämndens/bolagsstyrelsens styrning och vara en del i beslutsfattandet vid prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag. Risker för förekomst av oegentligheter ska alltid vara en del av nämndens/bolagsstyrelsens riskhantering.
- 4 § Information och lärdomar om behov, förväntningar och upplevelser hos den verksamheten riktar sig till ska beaktas i styrningen. Nämnd/bolagsstyrelse ska tillse att organisationen har systematiska arbetssätt för att identifiera, systematisera och integrera lärdomarna till en del av beslutsfattande i planering, uppföljning och utveckling av verksamheten.

Privata utförare

- 5 § Om en nämnd/bolagsstyrelse anlitar en privat utförare för att utföra en kommunal angelägenhet som annars skulle ha utförts i egen regi, har nämnd/bolagsstyrelse kvar huvudmannaskapet och därigenom också kvar det övergripande ansvaret för verksamheten. Nämnd/bolagsstyrelse ansvarar för att se till att den anlitade privata utföraren uppfyller de bestämmelser som gäller för verksamheten.
- 6 § Nämnd/bolagsstyrelse ska bereda möjlighet för allmänhetens insyn av den verksamhet som utförs av privata utförare.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

- 7 § Nämndens/bolagsstyrelsens arbete med styrning, uppföljning och kontroll ska bedrivas så att det är möjligt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt.
- Nämnd/bolagsstyrelse ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som begärs. I den händelse informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas.
- Kommunstyrelsen har från övriga nämnder/bolagsstyrelser rätt att begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sin uppsiktsplikt.

Generellt om planerings- och uppföljningsarbetet

- 8 § Nämnd/bolagsstyrelse ska i samband med planerings, budget- och uppföljningsarbetet särskilt följa de av kommunfullmäktige beslutade regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning.
- 9 § Nämnd/bolagsstyrelse ska följa den tidplan för det kommungemensamma planerings- och uppföljningsarbetet som fastställs i årliga anvisningar av kommunstyrelsen.
- 10 § Nämnd/bolagsstyrelse ska årligen besluta om en tid- och arbetsplan för sitt eget planerings- och uppföljningsarbete i enlighet med stadens gemensamma anvisningar. Nämnd/bolagsstyrelse anger på eget initiativ hur uppföljningen ska kompletteras och fördjupas för att säkerställa nämnds-/bolagsstyrelseansvaret för verksamheten. Detta inkluderar även verksamhet som utförs av privata utförare där nämnd/bolagsstyrelse är huvudman.
- 11 § Nämnd/bolagsstyrelse ska besluta om i vilken utsträckning privata utförare ska bidra med utvärdering, uppföljning och redovisning av statistik till uppdragsgivaren (huvudmannen), nationella register och övriga myndigheter.
- 12 § Nämnd/bolagsstyrelse ska tillämpa en jämlikhets- och jämställdhetsintegrerad planerings-, budget- och uppföljningsprocess för att värna lika rättigheter och möjligheter ur ett invånarperspektiv.

Planering

13 § Nämnd/bolagsstyrelser ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med reglementen/ägardirektiv/bolagsordning, kommunfullmäktiges budget samt andra relevanta styrande dokument.

Nämnd/bolagsstyrelse ska planera verksamheten utifrån ekonomiska förutsättningar, nuläge och förändringar kopplade till fullgörande av grunduppdrag och behov hos de verksamheten riktar sig till.

Nämnd/styrelse ska senast den siste december varje år fatta beslut om genomförandeplan för kommunfullmäktiges budget. Framtagande av denna plan kan inte delegeras. Framtagande och beslut om genomförandeplan sker innan budget/affärsplan beslutas.

14 § Förvaltning/bolag ska utarbeta förslag till budget/affärsplan med utgångspunkt från fullmäktiges budgetbeslut och reglementen/ägardirektiv/bolagsordning samt andra relevanta styrande dokument.

15 § De av nämnd/bolagsstyrelsens mål och uppdrag som ska gälla för privata utförare, ska fastställas och anges i avtal.

Verksamhetsövergripande riskhantering

16 § Nämnd/bolagsstyrelse ska säkerställa att riskhantering sker kontinuerligt inom väsentliga verksamhetsområden, processer och projekt samt alltid vid större förändringar i verksamheten.

I samband med framtagandet av budget/affärsplan ska riskhanteringen³ för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens/bolagsstyrelsens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas.

17 § Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Nämnd/bolagsstyrelse ska fatta beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan senast i februari månad.

Beslut om budget/affärsplan

18 § Nämnd/bolagsstyrelse ska senast den siste januari varje år för den egna verksamheten besluta om budget/affärsplan för det kommande året.

³ Med riskhantering avses samordnade aktiviteter för att styra och leda en organisation med avseende på risk. Att identifiera, analysera och utvärdera risker och därefter besluta om hur riskerna ska behandlas och följas upp är en del av riskhanteringen.

Senaste tidpunkten för nämndens/bolagsstyrelsens budgetbeslut vid valår anges i kommunstyrelsens årliga anvisningar.

Skyldighet att lyfta frågor av principiell beskaffenhet

19 § Nämnd/bolagsstyrelse har i vissa fall rätt att besluta om ändrad inriktning eller omfattning av en verksamhet som nämnd/bolagsstyrelse bedömer lämplig eller nödvändig. Ändringar avseende drift- eller investeringsverksamhet som innebär antingen en avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell art i förhållande till inriktningar, mål och uppdrag ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande. I de fall då detta sker ska konsekvenser, på kort och lång sikt utifrån relevanta perspektiv, tydligt framgå i nämndens/bolagsstyrelsens beslutsunderlag.

Samråd

20 § Nämnd/bolagsstyrelse har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverkan med andra nämnder/bolagsstyrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges inriktningar, mål och uppdrag. Resultatet och konsekvenserna av samråd och samverkan med andra nämnder/bolagsstyrelser ska alltid ingå som en del i det aktuella beslutsunderlaget.

Genomförande

21 § Nämnd/bolagsstyrelse ska se till att den är så informerad att den kan ta sitt ansvar för verksamheten och löpande fatta beslut om nödvändiga åtgärder och korrigeringar utan oskäligt dröjsmål.

22 § Nämnd/bolagsstyrelse har, utöver vad som anges av kommunstyrelsen i årliga anvisningar, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen/kommunfullmäktige om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande nivån.

Uppföljning och rapportering

23 § Nämnd/bolagsstyrelse ansvarar för uppföljningen av dels den egna verksamheten som det beskrivs i reglemente och ägardirektiv, dels kommunfullmäktiges inriktningar, mål och uppdrag. Rapporteringen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska ske utifrån ett väsentlighetsperspektiv. Har nämnd/bolagsstyrelse lämnat över verksamhet till privat utförare ska även den ingå i uppföljning och rapportering.

Uppföljningens resultat ska bidra till såväl kontroll, lärande som utveckling av verksamheten.

24 § Uppföljningen ska under året vara heltäckande och belysa hur verksamheten utvecklas i förhållande till inriktningar, mål och uppdrag som fastställts i kommunfullmäktiges budget och i det egna budgetbeslutet.

Uppföljningen ska innehålla mätresultat men också analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar resultatet och vad det betyder för den egna verksamheten, de verksamheten riktar sig till och där så är möjligt Göteborgs stad som helhet.

25 § Uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ska ingå som en del av den löpande uppföljningen.

26 § Uppföljning av intern kontrollplanen ska ske i den omfattning som fastställs av respektive nämnd/bolagsstyrelse.

Förbättring och utveckling

27 § Utifrån slutsatser från uppföljningen ansvarar nämnd/bolagsstyrelse för att fatta beslut om åtgärder för att komma till rätta med orsaker till allvarliga avvikelser och brister i kvalitet.

28 § Nämnd/bolagsstyrelse ansvarar också för att verksamheten har ett nytänkande och långsiktigt perspektiv i utvecklingsarbetet och att förvaltningen/bolaget initierar utveckling för att öka ändamålsenligheten, effektiviteten eller nyttan för den verksamheten riktar sig till.

Särskilda bedömningar och yttranden

Bedömning av effektiviteten i systemet för styrning, uppföljning och kontroll

29 § Nämnd/bolagsstyrelse ska årligen utvärdera och förbättra effektiviteten i det egna systemet för styrning, uppföljning och kontroll. I detta arbete ingår att nämnd/bolagsstyrelse erhåller information och rapportering avseende resultat av såväl genomförda interna uppföljningar och utvärderingar som iakttagelser från extern revision och övrig tillsyn.

Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt ska respektive nämnd/bolagsstyrelse i samband med årsrapportens upprättande rapportera resultatet från utvärdering samt lämna en bedömning om systemet för styrning, uppföljning och kontroll fungerar på ett betryggande sätt.

Yttrande om det kommunala ändamålet och befogenheterna

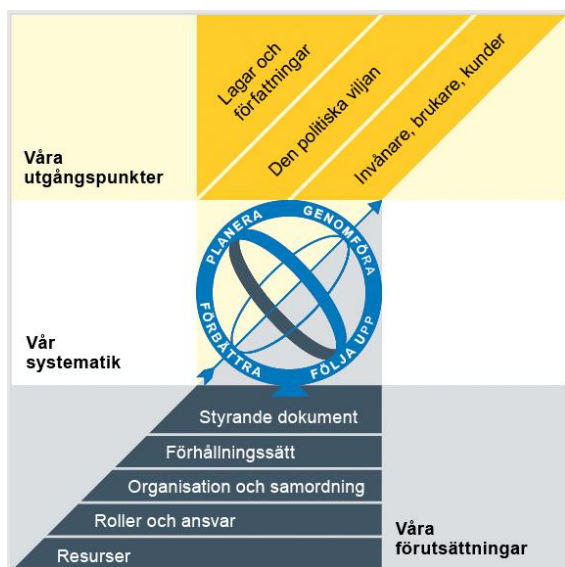
30 § Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt och som grund för kommunstyrelsens beslut ska bolagsstyrelsen och verkställande direktören i samband med årsrapportens upprättande redovisa och yttra sig om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen.

Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning

Reglerande styrande dokument

Policy
Riktlinje
► Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av:
Kommunfullmäktige

Gäller för:
Göteborgs Stads nämnder
och bolagsstyrelser

Diarienummer:
0860/16

**Datum och paragraf för
beslutet:**
2016-09-08 §17

Dokumentsort:
Regel

Giltighetstid:
Tillsvidare

Senast reviderad:
KF 2023-03-23 §23

Dokumentansvarig:
Ekonomidirektör

Bilagor

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna regel.....	4
Vem omfattas av dessa regler	4
Bakgrund	4
Regler för ekonomisk budget och uppföljning i stadens nämnder och bolagsstyrelser.....	5
Övergripande bestämmelser	5
Planering	6
Uppföljning och åtgärder vid uppkomna avvikelser	8
Eget kapital och ansvar för balansposter	9

Inledning

Syftet med denna regel

Dessa regler anger nämnders och bolagsstyrelserns ansvar i det arbete som ska ske inom ramen för den ekonomiska planerings-, budget- och uppföljningsprocessen. Nämnder och bolagsstyrelser ska tillämpa en jämlikhets- och jämställdhetsintegrerad planerings-, budget- och uppföljningsprocess. Processen inkluderar även bolagens arbete med affärsplaner.

Vem omfattas av dessa regler

Reglerna gäller tillsvidare för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges årliga budgetbeslut är det övergripande styrdokumentet för stadens samtliga nämnder och bolag. Reglerna ska ses som ett komplement till och ett förtydligande av vad som i övrigt är fastställt i andra styrande dokument i Göteborgs Stad. Reglerna ska särskilt läsas och förstås tillsammans med riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Reglerna tillämpas i vissa delar för både nämnder och bolagsstyrelser och i andra delar endast för nämnder. Tillämpningsområdet anges under respektive paragraf med benämningen nämnd/bolagsstyrelse när såväl nämnder som bolagsstyrelser avses och med begreppet nämnd när endast stadens nämnder avses.

När det gäller av staden delägda bolag ska, med beaktande av 10 kapitlet 4 § kommunallagen (2017:725), så långt möjligt stadens inflytande som delägare säkerställas i aktieägaravtal och ägardirektiv. Formerna för hur ägandet ska utövas och hur ägardialogen ska genomföras med de delägda bolagen ska regleras i respektive aktieägaravtal (eller motsvarande) för bolaget.

Regler för ekonomisk budget och uppföljning i stadens nämnder och bolagsstyrelser

Övergripande bestämmelser

- 1§ Nämnd/bolagsstyrelse ska bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet med fokus på kvalitet för den verksamheten riktar sig till. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till ansvarsområdet, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.

Nämnd/bolagsstyrelse ska utifrån reglemente/ägardirektiv följa vad som anges i lag eller annan författning liksom av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska ramar, mål och riktlinjer.

Nämnd/bolagsstyrelse ska även följa kommunfullmäktiges långsiktiga inriktningar för god ekonomisk hushållning så att verksamheten över tid bedrivs ändamålsenligt och bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.

Generella skyldigheter

- 2§ För nämnd, som har en eller flera separata och avgränsade tilläggsuppgifter som ansvarsområde angivna med ekonomisk ram i kommunfullmäktiges budget, gäller att reglerna tillämpas på varje uppgift separat. För nämnd som helt eller delvis ansvarar för en avgränsad verksamhet som till fullo finansieras av taxe-/avgiftsintäkter ska reglerna tillämpas för varje taxekollektiv separat.
- 3§ Nämnd/bolagsstyrelse ska se till att den är så informerad att den kan ta sitt ansvar för verksamheten och ska därför månatligen erhålla uppföljningsinformation om den egna verksamheten. Om särskilda skäl finns kan en nämnd/styrelse besluta om att avvika från kravet på månatlig uppföljningsinformation.
- 4§ Nämnd ska besluta om interna regler och riktlinjer för ekonomisk uppföljning och överföring av eget kapital vid årsskiftet. Dessa regler och riktlinjer ska också ange befogenhetsfördelningen mellan nämnd och dess förvaltning.
- 5§ Nämnd/bolagsstyrelse har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen/kommunfullmäktige om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.
- 6§ Nämnd ska i sina protokoll låta förvaltningschefs mening antecknas i frågor av väsentlig ekonomisk betydelse.

I instruktion för förvaltningschef (p 2.1.4) regleras förvaltningschefs rätt/skyldighet att anteckna sin mening i protokollet enligt följande:

”Förvaltningschef är skyldig att i protokollet ge sin mening tillkänna i fråga om förslag som inte är uttryckligen finansierade.”

- 7§ För att möjliggöra en rättvisande redovisning och analyser mellan budget och faktiskt utfall ska nämnd/bolagsstyrelse tillämpa bruttoredovisning (det vill säga intäkter/inkomster och kostnader/utgifter redovisas var för sig och kvittas inte mot varandra) vid upprättandet av såväl budget som uppföljning av drift- och investeringsverksamheten.
- 8§ Nämnd/bolagsstyrelse ska periodisera såväl drift- som investeringsbudget över årets samtliga månader så att regelbundna jämförelser och analyser gentemot aktuellt periodiserat utfall är möjliga.

Planering

Ekonomisk budget

- 9§ Den av kommunfullmäktige fastställda budgeten anger, för nämnder och Styrelser, kommunfullmäktiges inriktningar och prioriteringar inom givna ekonomiska ramar och gällande lagstiftning. De mål, planer, program och regler som kommunfullmäktige i övrigt antagit är underordnade budgeten och har en stödjande funktion.

För nämnderna gäller att verksamheten därmed ska bedrivas inom befintliga ramar och enligt gällande lagstiftning även om detta medför att de i budgeten angivna målen och inriktningarna inte helt kan uppnås. Nämnd får således inte överskrida sin ekonomiska ram avseende drift och/eller investering.

Nämnd/styrelse ska senast den siste december varje år fatta beslut om genomförandeplan för kommunfullmäktiges budget. Framtagande av denna plan kan inte delegeras. Framtagande och beslut om genomförandeplan sker innan budget och affärsplan beslutas.

Investerande nämnder ansvarar för att senast i mars månad besluta om investeringsnomineringar utifrån stadsledningskontorets anvisningar. Dessa skall bifogas budgetförutsättningarna som presenteras i maj. Nämnden för kretslopp och vatten skall besluta om investeringsnomineringar senast i april.

- 10§ Nämnd/bolagsstyrelse ska i budgetbeslutet ange ekonomiskt mål för budgetåret avseende drift- och investeringsverksamheten. Förändringar av det ekonomiska målet under löpande budgetår kan endast ske på initiativ från nämnden/bolagsstyrelsen och förutsätter ett nämnd/styrelsebeslut.

En nämnds ekonomiska mål för driftverksamheten får inte vara underbalanserat

genom ett negativt ekonomiskt mål förutom i de fall då det finns positivt eget kapital att ianspråkta. Ianspråktagande av eget kapital såväl i budgetbeslut som under löpande budgetår kan endast ske på initiativ från nämnden och förutsätter ett nämndbeslut.

11§ Nämnd/bolagsstyrelse ska senast den 31 januari varje år besluta om budget/affärsplan för det kommande året. Under valår ska nämnd/bolagsstyrelse invänta det nyvalda kommunfullmäktiges budgetbeslut innan nämnd/bolagsstyrelse fattar beslut om egen budget/affärsplan. Senaste tidpunkten för nämndens/bolagsstyrelsens beslut om budget/affärsplan vid valår anges i kommunstyrelsens årliga anvisningar.

Skyldighet att lyfta frågor av principiell beskaffenhet

12§ Nämnd/bolagsstyrelse har i vissa fall rätt att besluta om ändrad inriktning eller omfattning av en verksamhet som nämnd/bolagsstyrelse bedömer lämplig eller nödvändig. Ändringar avseende såväl drift- som investeringsverksamhet som innebär antingen en avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell art i förhållande till mål och inriktningar ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande. I de fall då detta sker ska konsekvenser, på kort och lång sikt utifrån relevanta perspektiv, tydligt framgå i nämndens/bolagsstyrelsens beslutsunderlag.

Samråd

13§ Nämnd/bolagsstyrelse har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverkan med andra nämnder/bolagsstyrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges visioner och mål. Resultatet och konsekvenserna av samråd och samverkan med andra nämnder/bolagsstyrelser ska alltid ingå som en del i det aktuella beslutsunderlaget.

Uppföljning och åtgärder vid uppkomna avvikelser

14§ Nämnd/bolagsstyrelse ska kontinuerligt enligt egen fastställd

verksamhetsplan/affärsplan, samt arbetsordning, erhålla uppföljning av den egna verksamheten dels utifrån kommunfullmäktiges vision, förhållningssätt, kommunfullmäktiges mål och uppdrag, dels utifrån egna verksamhetsmål, samt tillhörande indikatorer, prioriteringar och förutsättningar i nämnds/bolagsstyrelses budgetbeslut. Förutsättningarna för uppföljningen ur ett kommuncentralt perspektiv anges i kommunstyrelsens årliga anvisningar. Nämnd/bolagsstyrelse anger på eget initiativ hur uppföljningen av förvaltningen/bolaget ska kompletteras och fördjupas så att den även fyller de egna behoven.

Uppföljningen ska under året vara heltäckande och belysa hur verksamheten utvecklas i förhållande till de mål och inriktningar samt uppdrag som fastställts i kommunfullmäktiges budget och i det egna budgetbeslutet.

Uppföljningen ska omfatta såväl drift- som investeringsverksamheten och analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar resultatet ska vara av sådan kvalitet att nämnd/bolagsstyrelse kan agera på eventuellt förändrade förutsättningar utan oskäligt dröjsmål. De prognoser som lämnas av nämnd/bolagsstyrelse för såväl drift- som investeringsredovisning ska vara så realistiska som möjligt och utgå från det mest sannolika utfallet utifrån tillgängliga fakta.

15§ Innan nämnd/bolagsstyrelse tar ställning till respektive uppföljningsrapport ska samtliga avvikelser, såväl positiva som negativa, i förhållande till budgetens ekonomiska mål (periodiserat och på helårsbasis) analyseras och förklaras skriftligen av förvaltningschef/VD. Regeln tillämpas på såväl drift- som investeringsverksamheten.

16§ Nämnd ansvarar för att hantera samtliga avvikelser avseende drift- och investeringsverksamheten på lämpligt sätt. Förvaltningschefens analyser och förklaringar ska därför vara sådana att nämnden kan ta ställning till huruvida åtgärder ska sättas in, verksamhetens mål ska justeras, det ekonomiska målet ska ändras eller om avvikelserna lämnas utan åtgärd. För avvikelser i form av ej genomförda investeringar ska förvaltningschefen redogöra för effekter och konsekvenser för kommunens verksamhet och målpuppfyllelse.

För negativa avvikelser, i förhållande till det ekonomiska målet för såväl drift- som investeringsverksamheten, som ska åtgärdas gäller dessutom följande:

- I de fall uppföljningsarbetet visar på ett periodutfall som avviker negativt från det ekonomiska målet för perioden (periodens budgeterade resultat) ska förvaltningschef senast 20 kalenderdagar efter det att avvikelserna konstaterats presentera förslag till åtgärder för nämnden. Åtgärdsförslagen ska vara så utformade att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår når en överensstämmelse med det ekonomiska målet. Förvaltningschef får inte som alternativ till åtgärder föreslå en sänkning av det ekonomiska målet eller ett ianspråktagande av positivt

eget kapital då endast nämnder förfogar över ett sådant initiativ (se 17 § nedan).

- Samma hanteringsordning som i föregående stycke gäller om uppföljningsrapporten visar på en prognostiserad negativ avvikelse i förhållande till det ekonomiska målet på helårsbasis.

Nämnden för kretslopp och vatten är undantagna från punkterna ovan rörande hantering av negativa avvikelser, avseende nämndens taxefinansierade driftverksamhet.

17§ Nämnd har, efter det att en uppföljningsrapport med negativa avvikelser framlagts för nämnden, 30 kalenderdagar på sig att fatta nödvändiga beslut om åtgärder enligt föregående paragraf. Besluten ska vara så utformade att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår når en överensstämmelse med budget. Nämnden kan efter detta på eget initiativ sänka det ekonomiska målet genom att ianspråka positivt eget kapital upp till totalt 0,5 procent av nämndens givna ram under aktuellt budgetår utan särskild prövning av kommunstyrelsen. Ett ianspråktagande av positivt eget kapital som överstiger 0,5 procent av nämndens kommunbidrag, eller i de fall detta ej är tillämpligt omsättning, under aktuellt budgetår ska prövas av kommunstyrelsen. Denna prövning ska ske i samband med det kommunstyrelsesammanträde där Stadsledningskontorets uppföljningsrapport för våren hanteras, motsvarande gäller för delårsrapporten. De åtgärder som nämnden fattar beslut om ska följas och rapporteras i den löpande uppföljningen till kommunstyrelsen.

Nämnden för kretslopp och vatten är undantagna från kraven enligt 17§ avseende nämndens taxefinansierade driftverksamhet.

18§ Nämnd ska vid beslut om åtgärder av större vikt som berör andra nämnder/bolagsstyrelser särskilt beakta 13 § om skyldighet att samråda med berörda nämnder/bolagsstyrelser före genomförandet.

19§ Nämnd som vidtar större åtgärder eller förändringar av verksamheten ska återrapporera innehåll och konsekvenser i den löpande uppföljningen till kommunstyrelsen.

Eget kapital och ansvar för balansposter

20§ Det huvudsakliga syftet med nämndernas egna kapital är att möjliggöra ett långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas. Nämnd bör därför sträva efter att ha ett eget kapital på en nivå som kan motiveras utifrån verksamheten och de förutsättningar under vilken nämnden verkar och därmed speglar den enskilda nämndens specifika riskbild, den så kallade ”nämndsrisken”. Kommunen centralt tar ansvar för risker därutöver, det vill säga ”kommunrisker”. Nämnd ska därför årligen aktivt i samband med fastställandet av det ekonomiska utfallet i bokslutet värdera den egna verksamheten utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv och skriftligt motivera en rimlig nivå på det egna

kapitalet. Nämnd ska i detta sammanhang beakta de rekommenderade riktnivåer med intervall för nämndernas egna kapital som är fastlagda. Riktnivåerna gäller samtliga nämnder. Nämnd bör ha goda skäl motiverade utifrån sin specifika riskbild för att alltför mycket avvika från de rekommenderade nivåerna. Eget kapital som överstiger den nivå som nämnd motiverar utifrån ovanstående förutsättningar ska återredovisas till kommunstyrelsen.

Omsättningsintervall, mnkr	Riktnivå ”min	Riktnivå ”max”
-5	0,1	0,3
5-19	0,8	1,2
20-49	1,8	2,2
50-99	3,5	4,5
100-249	9	11
250-499	12,5	17,5
500-749	15	25
750-999	20	30
1 000-1 499	25	40
1 500-1 999	30	50
2 000-2 499	40	60
2 500-2 999	50	70
3 000-3 999	50	80
4 000-4 999	50	90
5 000-7 499	60	100
7 500-9 999	75	125
10 000-	100	150

21§ Nämnds rätt att använda eget kapital utgår från kommunens samlade aktuella ekonomiska förutsättningar och värderas normalt årligen i samband med kommunfullmäktiges budgetbeslut. Nämnd har därmed rätt att använda eget kapital enligt den nivå som årligen fastställs.

Nämnd som vill använda eget kapital som överstiger den generellt fastställda nivån får endast göra det efter godkännande av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen godkänner endast sådan framställan om det samlade ekonomiska läget för kommunen som helhet tillåter att ett användande sker utan att riskera god ekonomisk hushållning.

22§ Nämnd ska alltid åtgärda negativt eget kapital. I de fall det uppstår ett negativt eget kapital under löpande budgetår ska situationen hanteras enligt 15 § till 19 §.

I de fall nämnden trots beslut enligt dessa paragrafer uppvisar ett negativt eget kapital i bokslutet ska det hanteras enligt följande:

Förvaltningschefen ska inför nämndens beslut om bokslutet föreslå vilka åtgärder som kan vidtas för att eliminera det negativa egna kapitalet senast till utgången av nästkommande budgetår.

Nämnden ska samtidigt med beslut om bokslut fatta beslut om åtgärder för att eliminera det negativa egna kapitalet senast till utgången av nästkommande budgetår. Samtliga åtgärder ska ha trätt i kraft senast den 1 juli året efter bokslutet. Ovanstående gäller även i de fall nämnden vid bokslutet visar sig ha använt mer eget kapital än vad nämnden har rätt att förfoga över.

23§ Nämnd som av mycket särskilda skäl inte kan åtgärda ett negativt eget kapital utan alltför stora negativa konsekvenser för verksamheten kan ansöka hos kommunstyrelsen om förlängd återställandetid. Denna möjlighet ska användas med stor restriktivitet.

Under förutsättning att nämnden genom en konsekvensbeskrivning och motivering kan visa på att alla andra möjligheter har prövats kan kommunstyrelsen undantagsvis bevilja en förlängd återställandetid under förutsättning att god ekonomisk hushållning för kommunen som helhet inte äventyras. Endast kommunfullmäktige kan nedskriva eller avskriva nämnds negativa egna kapital.

24§ Nämnd är att betrakta som resultatenhet och ansvarar för att i redovisningen på ett korrekt sätt ta upp samtliga intäkter och kostnader och därmed upprätta en fullständig resultaträkning. Investerande nämnder ansvarar också för att upprätta en fullständig investeringsredovisning. Nämnd med fullständig finansiering från taxekollektiven är dock att betrakta som resultat- och balansenhet och ska därmed upprätta fullständig resultat- och balansräkning. Samtliga nämnder ansvarar för sitt egna kapital i enlighet med regler som anges i § 20 – 23.